ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2026

ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΟΙ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΕΝΩΘΕΙΤΕ!

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Φύλλο 533 1,00 €

Εφημερίδα της Οργάνωσης Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας

Στον βαρύ χειμώνα της Ακρίβειας και του Πολέμου

Η νεολαία στη Γαλλία δείχνει τον δρόμο του αγώνα

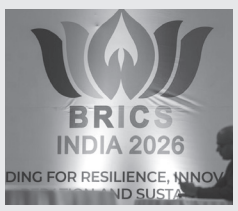

Εργαζόμενοι
Οι εργατικές κατακτήσεις δεν είναι για πούλημα
σελ. 4

Εκπαίδευση
Κινητοποιήσεις στην Ευρώπη
σελ. 10

Διεθνή
Σύνοδοι της Σαγκάης και των BRICS
σελ. 11

Τέχνη και Επανάσταση
Με αφορμή τη συλλογή Κωστάκη
σελ. 14

Θάνατος Μαζωνάκη: οι αγύρτες και διεστραμμένοι του "Κολωνακίου"

Κάθε μέσο «ενημέρωσης» κατακλύζει ο θάνατος του Γ. Μαζωνάκη, που δείχνει εξόφθαλμα τη σαπίλα της ελίτ, των πολιτικών ιδιωτικοποίησης της υγείας και των αστέρων της. Πουλώντας ευαισθησία, ρομαντισμό και ψευδεπίγραφη λαϊκότητα, τα ΜΜΕ σκόπιμα παρουσιάζουν τον Μαζωνάκη ως «παιδί της γειτονιάς», με «ταπεινή» καταγωγή (πέρα από απίθανες υπερβολές για την καλλιτεχνική αξία του). Δεν ομολογούν ότι αυτός είναι ο λαμπερός κόσμος της βιομηχανίας του θεάματος: κενός μέσα στα κέρδη και στην αποχαύνωση των «πληβείων», όπου η επιτυχία και αναγνώριση οδηγούν στον εγκλωβισμό σε κάθε είδους αδιέξοδα, από ναρκωτικά μέχρι διαστροφές της «καλής» κοινωνίας.

Η πλασμαφαίρεση (που οδήγησε στον θάνατο του Μαζωνάκη) –εξειδικευμένη, επικίνδυνη επέμβαση καθαρισμού του αίματος– διαφημίζεται στους κύκλους της ελίτ ως «ελιξίριο» αντιγήρανσης, ευεξίας, μακροζωίας. Η ιδιωτική «κλινική» στο Κολωνάκι είχε άδεια απλού παθολογικού ιατρείου, κατείχε παράνομα τα μηχανήματα πλασμαφαίρεσης, χωρίς άδεια ή εκπαιδευμένο προσωπικό. Προσέλκυε πελάτες σε «εναλλακτικές» θεραπείες-απάτες: ολιστική αποτοξίνωση, βιοσυντονισμός, «κβαντική ή σαμανική ιατρική»… προσέδιδαν ψευδο-επιστημονικό κύρος σε μη αναγνωρισμένες, επικίνδυνες πρακτικές.

Μια παρανομία στην «καρδιά» της Αθήνας που άνθισε με κρατική και κυβερνητική συνενοχή. Οι εμπλεκόμενοι γιατροί-τσαρλατάνοι, σπείρα δικτυωμένη στον «καλό κόσμο», συμμετείχε σε επίσημα φόρουμ υπό την αιγίδα κρατικών φορέων, προωθώντας το προϊόν του «Ιατρικού Τουρισμού» και της "lifestyle" υγείας. Τα τέρατα που έπειτα αποκαλύφθηκαν για άλλες ιδιωτικές κλινικές στη Θεσσαλονίκη, σε βάρος ασθενών και μάλιστα καρκινοπαθών, συμπλήρωσαν την εικόνα – τουλάχιστον ένα μέρος της.

Ως μεγεθυντικός φακός, οι εξελίξεις δείχνουν για ακόμα μια φορά την αποκρουστική ηθική σήψη της ελίτ. Μια ναρκισσιστική ψευδαίσθηση και αμορφωσιά ότι το χρήμα μπορεί να παρακάμψει τους φυσικούς νόμους και τους ιατρικούς κανόνες, τροφοδοτεί μια ανεξέλεγκτη «**βιομηχανία νεότητας**», που θυσιάζει την επιστήμη και ζωές στον βωμό υποσχέσεων για αιώνια ομορφιά.

Αυτό το εμπόρευμα –άλλωστε φυσική συνέπεια της αντιμετώπισης του ιδιωτικού τομέα ως άβατου «ελεύθερης» κερδοσκοπίας και ασυδοσίας– πλάσαρε ανοιχτά, κυνικά ο Άδωνις: «**δε θα απαγορεύσω τη μακροζωία στην Ελλάδα, έναν ραγδαία αναπτυσσόμενο κλάδος**» – μαζί με κυβερνητικά στελέχη, μεγαλόσχημους γιατρούς, πολιτικούς παράγοντες. Η μαζική δημόσια δωρεάν υγεία ιδιωτικοποιείται και διαλύεται, ενώ κάθε παραϊατρική απατεωνιά ακμάζει και πλουτίζει με θύματα ζωές και δικαιώματα – όπως με τα Τέμπη στους σιδηρόδρομους, τα ιδιωτικά «πανεπιστήμια» στην παιδεία. Μόνο μέσα από τους αγώνες για δημόσια δωρεάν υγεία, αλλά και μια νέα άνοδο του εργατικού κινήματος, μέσα από ένα μέτωπο κόντρα στον παραλογισμό και τη χαβούζα των πλουσίων μπορεί να φυσήξει μια νέα πνοή.

Να οικοδομήσουμε την Ο.Κ.Δ.Ε. & την 4η Διεθνή

- Για την οργάνωση της αντίστασης, τη νίκη των αγώνων
- Για τον Σοσιαλισμό, μόνη διέξοδο
στην καπιταλιστική κρίση, βαρβαρότητα και παρακμή
- Για την αναγέννηση του Επαναστατικού Μαρξισμού

Εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι, φτωχά λαϊκά στρώματα τα τελευταία χρόνια, ιδιαίτερα με τα μνημόνια, βιώνουμε καθημερινά την σκληρή επίθεση του κεφαλαίου. Παλιές και νέες αστικές/μνημονιακές δυνάμεις έχουν επιταχύνει την ιδιωτικοποίηση και διάλυση των δημόσιων υπηρεσιών, των κοινωνικών αγαθών, της υγείας, παιδείας, κοινωνικής ασφάλισης. Έχουν ενισχύσει τις τεράστιες ανισότητες, τον ανεξέλεγκτο πλουτισμό μιας χούφτας καπιταλιστών και πλουσίων, πατώντας στην υπερεκμετάλλευση και καταπίεση της εργασίας, στη λεηλασία της περιουσίας και της ζωής των φτωχών, βάζοντας χέρι σε λαϊκές καταθέσεις και αποταμιεύσεις, σπίτια, πρόσβαση σε ρεύμα, νερό, φάρμακα, στα πιο στοιχειώδη αγαθά. Οι αντιδραστικές μνημονιακές πολιτικές καταπατούν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, εκφυλίζουν το ήθος και τον πολιτισμό της κοινωνίας, σπέρνουν οικονομική αποσύνθεση. Η απότομη φτωχοποίηση και εξαθλίωση μετρά εκατομμύρια ανέργους και υποαπασχολούμενους, διάλυση του «κοινωνικού κράτους» και κοινωνικού ιστού. Τα σκληρά, αντιδραστικά μέτρα (μειώσεις μισθών, κατάργηση συλλογικών συμβάσεων, όλο και χειρότερες, πιο «ελαστικές» σχέσεις εργασίας, ποινικοποίηση και καταστολή συνδικαλισμού, απεργιών, αγώνων) έχουν χτυπήσει στην καρδιά της κοινωνίας, στον σκληρό πυρήνα της εργατικής τάξης, με ξεκάθαρο στόχο το πλήρες τσάκισμά της. Με τη μαζική ανεργία και τους μισθούς πείνας, η εργατική τάξη (κυρίως οι νέοι) δυσκολεύεται ακόμα και να αναπαραχθεί.

Εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι, φτωχά λαϊκά στρώματα, βλέπουμε τον πόλεμο να απειλεί την επιβίωση του ανθρώπινου γένους. Εστίες πολέμου σ' όλο τον πλανήτη αναφλέγονται απειλώντας ολόκληρη την ανθρωπότητα. Η εξαθλίωση, φτώχεια και πείνα, η μετανάστευση και προσφυγιά εξαπλώνονται δραματικά. Η παιδική εργασία, η εγκληματικότητα, ο ρατσισμός και εθνικισμός φουντώνουν. Η αλόγιστη χρήση των φυσικών πόρων από τις πολυεθνικές και τους ιμπεριαλιστές απειλεί με καταστροφή το περιβάλλον και το μέλλον της ανθρωπότητας. Η όξυνση αυτών των επιθέσεων γίνεται μόνο και μόνο για να σώσουν οι καπιταλιστές τα κέρδη και το παρακμασμένο, σάπιο σύστημά τους από την κρίση.

Μόνο εμείς, οι εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι και φτωχά λαϊκά στρώματα μπορούμε και πρέπει να τους σταματήσουμε. Απέναντι στα αδιέξοδα του ατομισμού και της διαίρεσης, να χρησιμοποιήσουμε τους αγώνες και την αλληλεγγύη μας. Να πολεμήσουμε τον νεοφιλελευθερισμό, που γίνεται όλο πιο ακραίος, τα Μνημόνια, την κρατική καταστολή και τις σύγχρονες χούντες, τον ρατσισμό, φασισμό και πόλεμο. Με όπλα τα συνδικάτα, τις επιτροπές αγώνα, τις γενικές συνελεύσεις, σε κοινωνικούς χώρους και γειτονιές. Με όλες τις μορφές αυτοοργάνωσης και τις καλύτερες παραδόσεις του εργατικού κινήματος.

Πρέπει να χτυπήσουμε το κακό στη ρίζα, στα μνημόνια, το ντόπιο και ξένο κεφάλαιο, την αντιδραστική ΕΕ, τον καπιταλισμό και τον ιμπεριαλισμό. Πρέπει να καταργήσουμε την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο, να κοινωνικοποιήσουμε κάτω από εργατικό έλεγχο τις μεγάλες επιχειρήσεις στους τομείς–κλειδιά (τράπεζες, ενέργεια, μέσα μεταφοράς, επικοινωνίες κ.λπ.). Να σταματήσουμε να πληρώνουμε το χρέος, να βγούμε από τον ζουρλομανδύα του Ευρώ και τη «φυλακή» της ΕΕ του καπιταλισμού/ιμπεριαλισμού, του ρατσισμού και φασισμού, της καταστολής, των επεμβάσεων και πολέμων.

Πρέπει να στρατευτούμε στον αγώνα, για να υπερασπιστούμε την εργασία, το βιοτικό επίπεδο, το δικαίωμά μας στη ζωή και στην αναπαραγωγή της εργατικής τάξης με σύγχρονους όρους. Να ανατρέψουμε τη βαρβαρότητα του νεοφιλελευθερισμού, τις πολιτικές παλιών και νέων αστικών/μνημονιακών κομμάτων, τις ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις και πολέμους. Μέσα από αγώνες, **να επιβάλλουμε τη δική μας επαναστατική κυβέρνηση, μια ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ. Έτσι μπορούμε να εγγυηθούμε την εφαρμογή ενός ριζοσπαστικού, αντικαπιταλιστικού Προγράμματος Σωτηρίας – να ανοίξουμε τον δρόμο στη μόνη πραγματική εναλλακτική λύση, τον Σοσιαλισμό.**

Η Ο.Κ.Δ.Ε. είναι μια εργατική κομμουνιστική οργάνωση, στο ρεύμα του επιστημονικού μαρξισμού/τροτσκισμού και της 4ης Διεθνούς. Δεν έχουμε καμιά σχέση με «τζάκια» και επαγγελματίες της πολιτικής, με το επίσημο κομματικό σκηνικό. Απευθυνόμαστε–Οργανώνουμε τους εργαζόμενους, άνεργους, νέους και φτωχά λαϊκά στρώματα, σε χώρους δουλειάς, σχολεία, σχολές και γειτονιές, στα κινήματα και τους αγώνες.

Είμαστε η παλαιότερη οργάνωση της επαναστατικής αριστεράς στην Ελλάδα (ίδρυση 1974 – ενώ το ρεύμα μας έχει ακόμα παλαιότερες, βαθύτερες ρίζες στην ιστορία του εργατικού και επαναστατικού κινήματος στην Ελλάδα). Δεν έχουμε λείψει από καμιά μικρή και μεγάλη αναμέτρηση του εργατικού κινήματος στη χώρα μας. Σε όλες τις κινητοποιήσεις και αγώνες (απεργίες, διαδηλώσεις, «αγανακτισμένοι» κ.λπ.) παρεμβαίνουμε με σχέδιο, υπομονή και επιμονή, προωθώντας τη ριζοσπαστικοποίησή τους, σεβόμενοι την εργατική δημοκρατία, την αυτοοργάνωση των μαζών, τους ρυθμούς ανάπτυξης της συνείδησής τους. Φιλοδοξώντας να οικοδομηθεί μια ικανή και αποφασιστική ηγεσία, ώστε οι αγώνες να φτάσουν ως την τελική νίκη.

Παλεύουμε για μια σοσιαλιστική κοινωνία, που καμιά σχέση δεν έχει με τις σταλινικές δικτατορίες, τα πρότυπα της σοσιαλδημοκρατίας και «κεντροαριστεράς», κάθε ρεφορμιστικό σχέδιο νέο ή παλιό, που πρόδωσαν και δυσφήμισαν τον Σοσιαλισμό.

Παλεύουμε για μια ταξική επαναστατική πολιτική, που ακόμα διαχωρίζεται αυστηρά από τις καταστροφικές πολιτικές των «Λαϊκών Μετώπων» («εαμική κουλτούρα», μέτωπα δημοκρατικά, πατριωτικά κ.λπ.), οι οποίες οδήγησαν σε ιστορικές προδοσίες και ήττες του εργατικού κινήματος.

Παλεύουμε για μια πολιτική διεθνιστική. Η λύση στα μεγάλα προβλήματα της εποχής μας απαιτεί την αλληλεγγύη, κοινή πάλη και ισότιμη συνεργασία της εργατικής τάξης και των λαών, των εργατικών, επαναστατικών και κομμουνιστικών κινημάτων/δυνάμεων διεθνώς. Τοποθετούμαστε κατηγορηματικά ενάντια στις ουτοπικές, αντιδραστικές σταλινικές θεωρίες του «σοσιαλισμού σε μία μόνο χώρα». Στην Ευρώπη, παλεύουμε για τη διάλυση της καπιταλιστικής/ιμπεριαλιστικής ΕΕ, για μια Ευρώπη ριζοσπαστική, δημοκρατική, σοσιαλιστική - για τις Ενωμένες Σοσιαλιστικές Πολιτείες της Ευρώπης.

Επιδιώκουμε μια οικονομία σχεδιασμένη από τους ίδιους τους εργαζόμενους. Μια Σοσιαλιστική Δημοκρατία, μια πραγματική δημοκρατία των «από κάτω», που θα οργανώνει την κοινωνία βάσει των πραγματικών αναγκών της πλειοψηφίας και όχι μιας χούφτας καπιταλιστών ή γραφειοκρατών. Μια σοσιαλιστική δημοκρατία πολύ πιο πλήρη, πολύ ανώτερη από το σάπιο αστικό κοινοβουλευτικό σύστημα και τον σταλινικό ολοκληρωτισμό. Αυτή είναι και η μόνη πραγματική λύση απέναντι στην κρίση του καπιταλισμού, που γεννά μόνο ανεργία, μνημόνια, χούντες και πολέμους. Πρέπει λοιπόν να στρατευτούμε στην Ο.Κ.Δ.Ε. και να οικοδομήσουμε το Παγκόσμιο Κόμμα της Σοσιαλιστικής Επανάστασης, μια αναγεννημένη 4η Διεθνή.

Κυκλοφορεί από τις εκδόσεις **ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ**

Τα Βαλκάνια και οι βαλκανικοί πόλεμοι 1912-1913

Συγγραφέας: Λ. Τρότσκι

Χρονολογία έκδοσης: Οκτώβριος 2026

Σελίδες: 528

Τιμή: 16 ευρώ

«Ο αφηρημένος ανθρωπιστικός-ηθικιστικός τρόπος να βλέπεις την ιστορική διαδικασία είναι ο πιο στείρος από όλους. Ναι, το ξέρω πολύ καλά. Όμως αυτή η χαωτική μάζα υλικών αποκτημάτων, συνηθειών, εθίμων και προκαταλήψεων που ονομάζουμε πολιτισμό μας υπνωτίζει όλους, εμφυσώντας μας την ψευδή πεποίθηση πως το βασικό πράγμα στην ανθρώπινη πρόοδο έχει ήδη κατακτηθεί και τότε έρχεται ο πόλεμος και αποκαλύπτει πως δεν έχουμε ακόμα μπουσουλήσει πέρα από τη βαρβαρική περίοδο της ιστορίας μας. Μάθαμε πώς να φοράμε τιράντες, να γράφουμε έξυπνα κύρια άρθρα και να φτιάχνουνε σοκολάτες γάλακτος, όταν όμως πρέπει να πάρουμε σοβαρές αποφάσεις για το πώς κάποιες λίγο διαφορετικές φυλές μπορούν να συμβιώσουν σε μια προικισμένη ευρωπαϊκή χερσόνησο, είμαστε ανίκανοι να βρούμε κάποια άλλη μέθοδο πέρα από τη μαζικής κλίμακας αλληλοεξόντωση».

Στον τόμο αυτόν περιλαμβάνονται άρθρα του Λ. Τρότσκι γραμμένα την περίοδο 1908-1914, στην πλειοψηφία τους δημοσιογραφικές ανταποκρίσεις από τις βαλκανικές χώρες κατά τη διάρκεια των πολέμων του 1912-1913, δημοσιευμένες στην εφημερίδα Κιέβσκαϊα Μυσλ. Αναλύσεις των διπλωματικών, πολιτικών και στρατιωτικών εξελίξεων, συνεντεύξεις υπουργών και πρωθυπουργών, ταξιδιωτικές εντυπώσεις, σελίδες ημερολογίου, αφηγήσεις φαντάρων, καταγγελίες εγκλημάτων πολέμου, διάλογοι και πολεμικές, ιστορικές ανασκοπήσεις, αναλύσεις των βαλκανικών κοινωνιών και των πολιτικών τους συστημάτων, όλα αυτά συνθέτουν μια ολοζώντανη και πολυδιάστατη εικόνα της Βαλκανικής Χερσονήσου κατά τη θερμότερη φάση διαμόρφωσης του σύγχρονου πολιτικού της χάρτη.

Πού θα βρείτε τις εκδόσεις **ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ**

Αθήνα
Βιβλιοπωλεία: "Πρωτοπορία" Γραβιάς 3-5, "Πολιτεία" Ασκληπιού 1-3 & Ακαδημίας, "Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο" Θεμιστοκλέους 37 & σε όλα τα κεντρικά βιβλιοπωλεία

Θεσσαλονίκη
Βιβλιοπωλεία: "Το Κεντρί" Δημ. Γούναρη 22 (Ναυαρίνο), "Poeta" Αριστοτέλους 34

Γιάννενα
Βιβλιοπωλείο "Αναγνώστης" Πυρσινέλα 11

Πού θα βρείτε την εφημερίδα **ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ**

Αθήνα
Περίπτερα: Πλ. Κάνιγγος και σχεδόν σε όλα τα περίπτερα των Εξαρχείων.
Βιβλιοπωλεία: "Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο" Θεμιστοκλέους 37, "Καινά Δαιμόνια" Σουλτάνη 8, "Εκτός των Τειχών" Γραβιάς 10-12

Θεσσαλονίκη
Πολιτικό-Πολιτιστικό Στέκι "Ισκρα", Αμύντα 12, ισόγειο
Βιβλιοπωλεία:"Το Κεντρί" Δημ. Γούναρη 22 (Ναυαρίνο), "Poeta" Αριστοτέλους 34

Γιάννενα
Ψιλικατζίδικο "Ψιλικατέσεν" Γρ. Σακκά 14

Και στα κεντρικά πρακτορεία Αθηναϊκού τύπου σε όλη την Ελλάδα.

Γίνε Συνδρομητής - Ενίσχυσε την **ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ**

Γράψτε μας στο e-maill **ergatikipali@okde.gr** ή ταχυδρομήστε μας τα στοιχεία σας στην διεύθυνση Αγ. Κωσταντίνου 57, Τ.Κ. 104 37, Αθήνα.
Ετήσια συνδρομή εσωτερικού 15 ευρώ - εξωτερικού 20 ευρώ.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ
Μηνιαία εφημερίδα της Οργάνωσης Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας
Εκδίδεται από αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία, Εκδότης: Σωφρόνης Παπαδόπουλος, Εκτύπωση: Κ. Φερέτος, Δερβενίων 30
γραφεία: Αγ. Κωνσταντίνου 57, Τ.Κ. 10437, Αθήνα, τηλ. 210-5247227 - Μπαλταδώρου 11, Θεσσαλονίκη, τηλ. 2310-237938
www.okde.gr, e-mail: ergatikipali@okde.gr

Διαφθορά της κυβέρνησης και του αστικού συστήματος

Πριν από λίγους μήνες με περισσή και πρωτοφανή υποκρισία ο Κυρ. Μητσοτάκης στο υπουργικό συμβούλιο είχε δηλώσει, υποτίθεται γεμάτος θλίψη, «*δυστυχώς αποτύχαμε*» και υποσχέθηκε ότι θα δουλέψει για να συνεχιστούν «*οι σημαντικές προσπάθειες εξυγίανσης, όσο δύσκολη κι αν είναι η μάχη με το βαθύ κράτος*». Και όπως συνήθως, η ωραία μητσοτακική θεατρική παράσταση έκλεισε – όπως και κάθε αστού πολιτικού σε όλο τον κόσμο – με βαθυστόχαστες ατάκες για «*βαθύ κράτος*», «*χρόνιες παθογένειες*»... και «*συμβαίνουν και αλλού*»!

Όλα αυτά δεν είναι άγνωστα, τέτοιες θεατρικές παραστάσεις έχουν ξαναπαιχτεί. Τον Μάρτιο του 2023 με αφορμή το έγκλημα των Τεμπών, ο Μητσοτάκης πάλι γεμάτος «θλίψη» και υποκρισία είχε δηλώσει, «*…ζητώ συγγνώμη και στο όνομα όλων όσοι κυβέρνησαν τη χώρα εδώ και χρόνια*» και πάλι υπόσχονταν ότι θα τα άλλαζε όλα. Αλλοίμονο, τα ίδια έλεγε ο Μητσοτάκης και η κυβέρνησή του για την ακρίβεια, ότι «*είναι διεθνές πρόβλημα*» κ.λπ., κ.λπ.

«Κάναμε μια σύσκεψη κλεφτών για επιδοτήσεις»

Η δήλωση που είχε κάνει ο υπουργός του ΠΑΣΟΚ Θόδωρος Πάγκαλος στον δημοσιογράφο Κωνσταντίνο Ζούλα, όπου όπως είπε κάλεσε «*κομματική συνέλευση*» στην Κρήτη, παρουσία μόνο στελεχών του ΠΑΣΟΚ «*να μιλήσουν μεταξύ κλεπτών*» και τους πρότεινε «*να δηλώνουν διπλάσια παραγωγή, όχι τετραπλάσια*», επειδή «*έχει και όρια η απάτη*», φαίνεται ότι ξεπεράστηκε κατά πολύ από τον Μητσοτάκη και την κυβέρνηση ή μάλλον την «άγρια συμμορία» του. Έτσι πρόχειρα και συνοπτικά, στα 7 χρόνια διακυβέρνησης της ΝΔ έχουμε (παραθέτουμε μόνο τα μεγάλα και γνωστά σκάνδαλα): τον «μη καταβαλλόμενο φόρος» για τις τράπεζες, τις υποκλοπές, τον ΟΠΕΚΕΠΕ, το έγκλημα των Τεμπών, το Ταμείο Ανάκαμψης, τις φοροαπαλλαγές... Και αν και έχουμε φτάσει στο τέλος του 2026 δεν γνωρίζουμε ποια κόμματα έχουν δανειοδοτηθεί πόσα και από που, ποια πολιτικά πρόσωπα έχουν πάρει δάνειο και πώς και αν εξυπηρετούνται αυτά.

Αυτές τις μέρες ήρθε στην επιφάνεια νέο σκάνδαλο που αφορά στα λεγόμενα *Προγράμματα Κατάρτισης*, προϋπολογισμού περίπου 84 εκ. ευρώ, που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ. Τα περισσότερα από αυτά θα πήγαιναν σε ΚΕΚ (Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης), που θα εκτελούσαν μαθήματα κατάρτισης εργαζομένων την περίοδο του κορονοϊού. Σχεδόν όλα αυτά τα χρήματα κατέληξαν σε τσέπες ημετέρων[1] και τώρα η ΕΕ ζητά να επιστραφούν κάποια από αυτά. Αν υπάρχουν «παθογένειες» αυτές είναι μάλιστα χρόνιες και έμφυτες στο καπιταλιστικό σύστημα, ιδιαίτερα στην νεοφιλελεύθερη εκδοχή/παρακμή του.

Τα σκάνδαλα στην εφταετία που κυβερνάει η νεοφιλελεύθερη «άγρια συμμορία» του Μητσοτάκη έχουν ξεπεράσει εκείνα των προηγούμενων κυβερνήσεων: Κοσκωτά, Χρηματιστηρίου 1999-2002, Siemens, Λαγκάρντ (2012), Μονής Βατοπεδίου, Novartis κ.ά.

Τι πρέπει να κάνουμε

Όλα αυτά τα σκάνδαλα των προηγούμενων κυβερνήσεων ήταν μια αιτία που χρεοκόπησαν την χώρα το 2010 και τον λογαριασμό με την κωδική ονομασία *Μνημόνια* που θα ξεπληρώνουμε μέχρι το 2060(!) τον έστειλαν σ' όλους εμάς, τους εργαζόμενους, τα φτωχά λαϊκά στρώματα και τη νεολαία.

Στην πραγματικότητα τα σκάνδαλα της νεοφιλελεύθερης κυβέρνησης της ΝΔ, όπως και όλα αυτά που προηγήθηκαν, είναι αποτέλεσμα όλων των καπιταλιστικών αναδιαρθρώσεων, των ιδιωτικοποιήσεων, των «μεταρρυθμίσεων», της εμπορευματοποίησης των πάντων, της καταστροφής καλλιεργειών, της πλήρους υποταγής στην αύξηση της κερδοφορίας των εταιρειών και της συγκέντρωσης της παραγωγής και του πλούτου σε λίγα χέρια καπιταλιστών. Στους πρώτους 6 μήνες του 2026 οι εισηγμένες επιχειρήσεις στο χρηματιστήριο σημείωσαν ιστορικό ρεκόρ κερδοφορίας 13 δισ. ευρώ. Και για πρώτη φορά τρεις εταιρείες, τα δύο διυλιστήρια και η ΔΕΗ, εμφανίζουν στο πρώτο εξάμηνο του 2026 κέρδη πάνω από 1 δισ. ευρώ. Ιστορικό ρεκόρ και στα μερίσματα, με τις εισηγμένες να αναμένεται να διανείμουν 6,5-7 δισ. ευρώ. Το πιο εντυπωσιακό, ίσως, στοιχείο, τα κέρδη στο σύνολο της οικονομίας (σύμφωνα με την Eurostat), αναδεικνύουν την Ελλάδα στην πρώτη θέση της Ευρώπης για τα έτη 2024, 2025 και 2026 (το τελευταίο με βάση τις εαρινές προβλέψεις της Κομισιόν).Την ίδια περίοδο, στον αντίποδα, ο μέσος μισθός μειώθηκε κατά 25%, σε σχέση με το 2009. Αυτή η διαρκής κατάρρευση των μισθών, λαμβάνοντας υπόψη και την ακρίβεια των βασικών προϊόντων κατανάλωσης έχουν οδηγήσει: α) σε αύξηση το ποσοστό κινδύνου φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού στην Ελλάδα στο 27,5% έναντι 20,9% του ευρωπαϊκού μέσου όρου και αποτελεί το δεύτερο υψηλότερο της ΕΕ μετά τη Βουλγαρία. β) τον μέσο ετήσιο μισθό στην χώρα μας που ήταν το 2024 (όπου είναι πλήρως διαθέσιμη η συγκρίσιμη σειρά δεδομένων της Eurostat) 18.000 ευρώ, έναντι 39.800 ευρώ του μέσου ευρωπαϊκού όρου. Δηλαδή ο ελληνικός μέσος ετήσιος μισθός ήταν μόλις στο 45% του μέσου της ΕΕ, και μόλις πάνω από την Βουλγαρία.

Και ακόμη, εφαρμόζουν την 13ωρη ευέλικτη εργασία, την αξιολόγηση των δημοσίων υπαλλήλων, αυξάνουν τα έσοδα από τον ΦΠΑ που έφτασαν τα 20,544 δισ. ευρώ στο οκτάμηνο, ξεπερνώντας τον στόχο του προϋπολογισμού κατά 905 εκατ., ενώ αρνούνται να καταργήσουν τους φόρους στα καύσιμα ώστε να πέσουν οι τιμές και να ανακουφιστούν λίγο οι εργαζόμενοι και τα φτωχά λαϊκά κόμματα. Το ίδιο και για τις πολεμικές δαπάνες που θέλουν να τις αυξήσουν στο 5% του ΑΕΠ την ίδια ώρα που σφιχταγκαλιάζονται με τον Νετανιάχου, τον σφαγέα του παλαιστινιακού λαού. Τώρα πια τα πράγματα φαίνονται ξεκάθαρα. Αν δεν απαλλαγούμε από όλους αυτούς, από την «άγρια συμμορία» των νεοφιλελεύθερων του Μητσοτάκη με αγώνες και αν δεν οικοδομήσουμε μια κοινωνία των εργαζομένων, μια σοσιαλιστική κοινωνία, τότε το άμεσο μέλλον είναι ορατό. Έρχεται μια νέα κρίση μπροστά στην οποία η κρίση του 2010 θα μοιάζει μ' ένα απλό κρυολόγημα. Οι επερχόμενες εκλογές μας δίνουν μια δυνατότητα να κάνουμε ένα σημαντικό βήμα προς αυτή την κατεύθυνση. Να μην χάσουμε την ευκαιρία. Η ΟΚΔΕ θα είναι παρούσα και σ' αυτή τη μάχη μ' ένα πρόγραμμα πάλης για την σοσιαλιστική κοινωνία, όπου βασικός του κορμός είναι επεξεργασμένα τα αιτήματα των εργαζομένων, των φτωχών λαϊκών μαζών και της νεολαίας.

1. Όπως είναι γνωστό ένα μέρος από αυτά (περίπου 2,5 εκ ευρώ) κατέληξε στις τσέπες του Παναγόπουλου της ΓΣΣΕ (πιθανόν και άλλων γραφειοκρατών). Αρχικά η υπόθεση αρχειοθετήθηκε, αλλά αυτές τις μέρες με εντολή του εισαγγελέα Εφετών βγήκε από το αρχείο και τέθηκε στη διάθεση των αρχών για έρευνα.

Η καπιταλιστική βαρβαρότητα ...

με τη γλώσσα των αριθμών

ΕΥΡΩΠΗ

Στα 30,9 χρόνια διαμορφώνεται η μέση ηλικία που οι νέοι στην Ελλάδα εγκαταλείπουν το γονεϊκό σπίτι, σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat για το 2025. Πρόκειται για μία από τις υψηλότερες ηλικίες στην ΕΕ, όπου ο αντίστοιχος μέσος όρος βρίσκεται στα 26,3 χρόνια, με την Κροατία να καταγράφει την υψηλότερη επίδοση, στα 31,5 χρόνια. Ακολουθούν η Ισπανία και η Ιταλία, όπου η ανεξαρτητοποίηση από το γονεϊκό νοικοκυριό καταγράφεται στα 30,2 χρόνια. Η εικόνα διαφοροποιείται σημαντικά στις χώρες του ευρωπαϊκού Βορρά. Στη Φινλανδία η μέση ηλικία είναι 21,4 χρόνια, στη Δανία 21,8, ενώ στην Εσθονία και τη Λιθουανία φτάνει τα 22,7 χρόνια. Τα στοιχεία για το 2024 σχετικά με τη διαμονή των νέων στο γονεϊκό νοικοκυριό αποτυπώνουν αντίστοιχα τη μεγάλη απόσταση μεταξύ Ελλάδας και βόρειας Ευρώπης. Πάνω από 8 στους δέκα νέους ηλικίας 16-29 ετών στην Ελλάδα ζουν με τους γονείς τους ή συνδέονται οικονομικά με το εισόδημα του νοικοκυριού. Αντίστοιχα υψηλά ποσοστά καταγράφονται και σε χώρες όπως η Κροατία, η Ιταλία, η Ισπανία, η Σλοβακία, η Πολωνία και η Ιρλανδία. Η διαφορά γίνεται ακόμη μεγαλύτερη στις ηλικίες 25-29 ετών. Στη Δανία μόλις το 4,3% των νέων αυτής της ηλικιακής ομάδας ζει με τους γονείς του, ενώ στη Φινλανδία το ποσοστό ανέρχεται σε 6,4% και στη Σουηδία σε 12,1%.

ΚΟΣΜΟΣ

Η χρηματοδοτική κατάσταση της Ύπατης Αρμοστείας έχει επιδεινωθεί δραματικά. Τα διαθέσιμα κεφάλαιά της μειώθηκαν από 5,2 δισ. δολάρια το 2024 σε 3,9 δισ. δολάρια το 2025, δηλαδή κατά 24%, λόγω της υποχώρησης των συνεισφορών.Το χρηματοδοτικό κενό για το 2026 ανέρχεται σε 5,78 δισ. δολάρια, ενώ μέχρι τα τέλη Ιουλίου η UNHCR είχε λάβει μόλις το 32% των 8,5 δισ. δολαρίων που υπολογίζει ότι χρειάζεται για να ανταποκριθεί στις ανάγκες της χρονιάς. Η υπηρεσία κάνει λόγο για μία από τις χειρότερες χρηματοδοτικές κρίσεις στην ιστορία της, με τις περικοπές από τις ΗΠΑ να έχουν ιδιαίτερα σημαντικό αντίκτυπο, χωρίς όμως να αποτελούν τη μοναδική αιτία της έλλειψης πόρων. Ο αριθμός των ανθρώπων που εμπίπτουν στην εντολή προστασίας της UNHCR παραμένει σε ιστορικά υψηλά επίπεδα.Οι συνέπειες των περικοπών είναι ήδη ορατές σε χώρες όπου τα συστήματα προστασίας βρίσκονται υπό έντονη πίεση.

ΕΛΛΑΔΑ

Σύμφωνα με το Global Wealth Report 2026 που δημοσίευσε η UBS, η μέση περιουσία ανά ενήλικο αυξήθηκε κατά περίπου 9% την περίοδο 2020-2025, αγγίζοντας στο τέλος του περασμένου έτους τα 143.343 δολάρια (125.560 ευρώ). Αυτός ο αριθμός φέρνει την Ελλάδα στην 30ή θέση ανάμεσα σε 56 επιλεγμένες αγορές που εξετάστηκαν. Η περιουσία ενός ανθρώπου που βρίσκεται ακριβώς στη μέση, είναι 59.162 (51.800 ευρώ), μειωμένη κατά 18% την τελευταία εξαετία. Η περιουσία των Ελλήνων παραμένει σε μεγάλο βαθμό τοποθετημένη σε στοιχεία της δεύτερης κατηγορίας (ακίνητα), η οποία φαίνεται να ευθύνεται για τη διόγκωση της μέσης περιουσίας. Σύμφωνα με την έκθεση, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία, όπως καταθέσεις, μετοχές, ομόλογα, αμοιβαία κεφάλαια, αντιστοιχούν μόλις στο 36,1% του ακαθάριστου πλούτου στην Ελλάδα, το οποίο σημαίνει ότι το μεγαλύτερο μέρος αφορά κυρίως ακίνητα και γη.

Οι εργατικές κατακτήσεις δεν είναι για πούλημα

Οι πρόσφατες δηλώσεις του κυβερνητικού εκπροσώπου Π. Μαρινάκη ότι «το επίδομα ανεργίας δε θα έπρεπε να χορηγείται για περισσότερο από 2 μήνες» ασφαλώς δεν έπεσε κεραυνός εν αιθρία. Είναι δεδομένη η λύσσα με την οποία η κυβέρνηση Μητσοτάκη επιτίθεται σε όλα τα εργασιακά δικαιώματα με αλλεπάλληλους νόμους- εκτρώματα, διαλύοντας ό,τι έχει απομείνει από την προστασία των εργαζομένων και των μισθών. Σε συνδρομή του Μαρινάκη προσέτρεξε ο πρόεδρος της Επιτροπής της Βουλής για τη Συνταγματική αναθεώρηση, Μ. Βορίδης, κατά τη γνώμη του οποίου τα επιδόματα είναι τόσο ελκυστικά που «λειτουργούν αποτρεπτικά στην αναζήτηση εργασίας»! Θυμήθηκε ο μπαλταδάκιας τα νιάτα του και είπε να κόψει τσεκούρι το επίδομα ανεργίας. «Γιατί να πάω να δουλέψω εάν έχω τη δυνατότητα να παίρνω χίλια ευρώ το μήνα και να κάθομαι;» αναρωτήθηκε ο φωστήρας, συνυπολογίζοντας -με δικά του μαθηματικά- το επίδομα ανεργίας (400 ολόκληρα ευρώ τον μήνα) και το επίδομα ενοικίου (που δεν ξεπερνά τα 210 ευρώ μηνιαίως)!

Με δηλώσεις τους διάφοροι υπουργοί και στελέχη της ΝΔ προσπάθησαν στη συνέχεια να ρίξουν τους τόνους, μιας και διανύουμε προεκλογική περίοδο. Όμως είναι ηλίου φαεινότερο ότι βασικοί στόχοι της κυβέρνησης είναι να γδύσει τους εργαζόμενους με τον πιο ωμό τρόπο για να επιδοτήσει τους «υμέτερους», και ταυτόχρονα να ανακόψει τη διαρροή ψηφοφόρων προς τα δεξιά της ΝΔ υιοθετώντας τις πιο ακροδεξιές θέσεις και πολιτικές.

Το επίδομα ανεργίας, όπως και όλα τα επιδόματα, δεν είναι παροχές. Είναι πληρωμένα με τον ιδρώτα και το αίμα των εργαζομένων πολλών γενεών. Με την υιοθέτηση ακραίων νεοφιλελεύθερων δογμάτων, όπως το «απαγορεύεται το απαγορεύεται για το κεφάλαιο» και το «δεν υπάρχει κοινωνία, μόνο άτομα» (της αείμνηστης Θάτσερ), οι διαφόρων αποχρώσεων ακρίδες έχουν κάνει πολλές προσπάθειες να καταργήσουν τον κοινωνικό χαρακτήρα της ασφάλισης και όλα τα εργατικά δικαιώματα. Η περίφημη «ανάπτυξή» τους είναι οι ιδιωτικοποιήσεις, δηλαδή το ξεπούλημα δημοσίων αγαθών και υποδομών. Το επίδομα ανεργίας έχει βρεθεί επανειλημμένα στο στόχαστρό τους.

Το 2020 η έκθεση Πισσαρίδη πρότεινε τη σύνδεση του επιδόματος ανεργίας με τον προηγούμενο μισθό του εργαζομένου και τη σταδιακή μείωση του ποσού. Πρόβαλε την «ανταποδοτικότητα» ως κριτήριο για την χορήγηση και το ύψος του επιδόματος ανεργίας, που σημαίνει το επίδομα ανεργίας να μετατραπεί από κοινωνική παροχή σε «επιστροφή», ένα είδος ασφαλιστικού προϊόντος αναλογικού με τις ατομικές εισφορές καθενός. Η λογική της «ανταποδοτικότητας» πλήττει περισσότερο τους πιο αδύναμους (άνεργοι, χαμηλόμισθοι και χαμηλές εισφορές) και επομένως καταργεί τον ίδιο τον κοινωνικό χαρακτήρα του επιδόματος ανεργίας.

Με τον νόμο Χατζηδάκη το 2022 νομοθετήθηκαν αυστηροί περιορισμοί στην χορήγηση του επιδόματος ανεργίας, όπως η διακοπή της καταβολής του για δύο έτη και η διαγραφή για αυτό το διάστημα από το μητρώο της ΔΥΠΑ (πρώην ΟΑΕΔ) με την άρνηση τριών προτεινόμενων θέσεων εργασίας. Με νόμο του 2023 αποφασίστηκε τα επιδόματα ανεργίας να παρέχονται με προπληρωμένη κάρτα, η οποία εισήχθη τον Μάρτη του 2025 υποχρεώνοντας τους δικαιούχους να λαμβάνουν μόνο το 50% του επιδόματος ανεργίας (και όλων των επιδομάτων) μετρητά, ενώ το άλλο μισό μετατράπηκε σε απευθείας κατανάλωση προϊόντων και δαπανάται αποκλειστικά μέσω της κάρτας. Η συντριπτική πλειοψηφία των δικαιούχων έμεινε ωστόσο απλήρωτη, είτε γιατί δεν καταβλήθηκαν τα χρήματα από τις τράπεζες στους λογαριασμούς τους ή γιατί δεν παρέλαβαν την κάρτα (από τα διαλυμένα ΕΛΤΑ ή τις ιδιωτικές εταιρείες ταχυμεταφορών)!

Την τελευταία εργάσιμη του 2023, στις 29 Δεκέμβρη, με κοινή υπουργική απόφαση (ΚΥΑ) οι υπουργοί Χατζηδάκης (Οικονομικών) και Γεωργιάδης (Εργασίας) κατήργησαν τρία επιδόματα: α) το επίδομα επίσχεσης εργασίας, ένα μέσο άμυνας που δικαιούνταν οι εργαζόμενοι σε καθεστώς επίσχεσης εργασίας (διακοπή εργασιών μιας επιχείρησης ή διακοπή εργασίας από τον εργαζόμενο, όταν ο εργοδότης καθυστερεί σημαντικά την καταβολή του μισθού), β) το ειδικό επίδομα λήξης επιδότησης ανεργίας, που καταβάλλονταν εφάπαξ σε όποιον εξαντλούσε την τακτική επιδότηση ανεργίας, και γ) το επίδομα τρίμηνης παραμονής στο μητρώο ανέργων, που χορηγούταν μετά την πάροδο τριμήνου από την εγγραφή τους σε ορισμένες κατηγορίες ανέργων, κυρίως εποχικοί. Ταυτόχρονα με την ίδια ΚΥΑ μειώθηκε ο προϋπολογισμός της ΔΥΠΑ (πρώην ΟΑΕΔ) κατά 9,7% και αντίστοιχα ο προϋπολογισμός των προγραμμάτων απασχόλησης της ΔΥΠΑ κατά 41,2%, αφήνοντας τα πιο χτυπημένα κομμάτια των εργαζομένων στο κενό.

Έτσι φτάσαμε σήμερα, στα στοιχεία που ανακοίνωσε η ΕΛΣΤΑΤ για το Β΄ τρίμηνο του 2026, το 62% των ανέργων να είναι εγγεγραμμένοι στη ΔΥΠΑ χωρίς να παίρνουν κάποια οικονομική ενίσχυση, μόλις το 12% των ανέργων να είναι εγγεγραμμένο και επιδοτούμενο με κάποιο βοήθημα, ενώ ένα ποσοστό της τάξης του 25% των ανέργων (ένας στους τέσσερεις) δεν είναι καν εγγεγραμμένο στα μητρώα της ΔΥΠΑ.

Οι συνθήκες ζωής και εργασίας είναι αποκαλυπτικές για τα κυβερνητικά ψέματα περί μείωσης της ανεργίας και καλύτερης διαβίωσης:

α) Η αγοραστική δύναμη των ελλήνων εργαζομένων είναι στην τελευταία θέση της ΕΕ.

β) Το μερίδιο των μισθών στο ΑΕΠ είναι στο 35% (όσο ήταν πριν 55 χρόνια, επί Δικτατορίας).

γ) Οι μισθοί των περισσότερων εργαζομένων έχουν ισοπεδωθεί, κινούνται λίγο πάνω από τον κατώτατο μισθό (772 ευρώ καθαρά).

δ) Οι μακροχρόνια άνεργοι είναι το 60% των ανέργων.

ε) Οι εργαζόμενοι που δουλεύουν λιγότερες από 40ώρες εβδομαδιαία είναι στο 30% του εργατικού δυναμικού, ενώ το 15% των εργαζομένων δουλεύει πάνω από 48 ώρες εβδομαδιαία.

στ) Ο μέσος μισθός στην Εστίαση-Τουρισμό είναι 800€, ενώ στο Λιανικό Εμπόριο (με 800.000 εργαζομένους – κοντά στο 20% του συνόλου) είναι στα 500€.

Μια εργασιακή ζούγκλα, που έχει εκτινάξει την κερδοφορία των μεγάλων επιχειρήσεων. Από το 2025 οι εισηγμένες εταιρείες κατέγραψαν ρεκόρ κερδοφορίας, ενώ μεγάλες επιχειρήσεις όπως η ΕΥΔΑΠ και η HELLENIC ENERGY είχαν αύξηση κερδών 300%!

επίκαιρα...

Απειλές Γκιλφόιλ για πολιτική επέμβαση των ΗΠΑ

Σύμφωνα με πρόσφατο δημοσίευμα της Wall Street Journal, η αμερικανίδα πρέσβης Κ. Γκιλφόιλ, σε δείπνο με στελέχη της κυβέρνησης τον περασμένο Μάρτιο, απείλησε τον υπουργό περιβάλλοντος και ενέργειας Σ. Παπασταύρου, λέγοντας ότι οι ΗΠΑ μπορούν να ρίξουν την κυβέρνηση της χώρας. Αναφερόμενη στην κατάρρευση της κυβέρνησης του Ιλίε Μπολογιάν στη Ρουμανία, είπε: «Μπορούμε να το κάνουμε αυτό σε οποιαδήποτε χώρα θέλουμε. Μπορούμε να το κάνουμε κι εδώ». Πρέπει να σημειωθεί ότι η κυβέρνηση της Ρουμανίας βρίσκεται υπό κατάρρευση, μετά από άρνησή της να αγοράσει πανάκριβο LNG (υγροποιημένο φυσικό αέριο) από τις ΗΠΑ και να ενταχθεί στο σχέδιο ΗΠΑ-ΕΕ για τον «κάθετο διάδρομο φυσικού αερίου» στην ανατολική Ευρώπη. Ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Π. Μαρινάκης, διέψευσε το δημοσίευμα και υπερασπίστηκε τις σχέσεις Ελλάδας-ΗΠΑ, ειδικά στον τομέα της ενέργειας. Συγκεκριμένα, είπε: «Είναι αλήθεια ότι η σχέση Ελλάδας και ΗΠΑ είναι πιο στενή και πιο σταθερή από ποτέ. Είναι μία στρατηγική σχέση σε βάθος, που συνδέεται στον αμοιβαίο σεβασμό και στις κοινές αξίες ... Ως προς τον τομέα της ενέργειας η Ελλάδα αποτελεί στρατηγικό εταίρο των ΗΠΑ». Η κυβέρνηση ΝΔ καλύπτει τον εδώ και καιρό φανερό εντολέα της.

Η Βιολάντα απολύει εργαζόμενους που μίλησαν για τη διαρροή αερίου

Οκτώ μήνες μετά το εργοδοτικό έγκλημα στη Βιολάντα, αποφυλακίστηκε ο ιδιοκτήτης κ. Τζιωρτζιώτης. Συγγενείς των εργατριών που δολοφονήθηκαν άσκησαν έφεση κατά της απόφασης, στην οποία αναφέρουν ότι η επιχείρηση απέλυσε εργαζομένους που είχαν παραπονεθεί ρητά ή γραπτά για οσμή αερίου λίγες μέρες πριν τη φονική έκρηξη, αλλά και εργαζομένους που σκόπευαν να καταθέσουν ενάντια στην εταιρεία. Η Βιολάντα εξέδωσε ανακοίνωση όπου αρνείται τις παράνομες απολύσεις και με μεγάλη θρασύτητα σημειώνει: «Η συνεχιζόμενη αναπαραγωγή ψευδών ισχυρισμών έχει πλέον ξεπεράσει κάθε εύλογο όριο και προκαλεί πραγματική ζημία στην εταιρεία, στους εργαζομένους και στη φήμη της. Για τον λόγο αυτό, η ΒΙΟΛΑΝΤΑ θα ασκήσει κάθε νόμιμο δικαίωμά της για την προστασία της και την αποκατάσταση της αλήθειας». Συγγενείς των θυμάτων, επίσης, καταγγέλλουν ότι υπήρχαν πιέσεις και τρομοκρατία προς τους εργαζομένους, από υπαλλήλους και μέλη της διοίκησης, συγγενείς ή φιλικά προσκείμενους στον εργοδότη. Ο Π. Μαρινάκης, σε σχετική ερώτηση, παρουσίασε ανακοίνωση «αμφιβόλου προέλευσης» από εργαζόμενους, που υπερασπίζονται την επιχείρηση και διαψεύδουν τις καταγγελίες. Επιχείρηση και κυβέρνηση προσπαθούν να «μπαζώσουν» και αυτό το έγκλημα.

Πληροφοριακό σύστημα για φακέλωμα «κακοπληρωτών»

Η κυβέρνηση πρόκειται να θέσει σε λειτουργία πληροφοριακό σύστημα, το οποίο θα συγκεντρώνει οφειλές και χρέη ανθρώπων και επιχειρήσεων προς ιδιώτες. Το σύστημα θα αντλεί περιουσιακά και εισοδηματικά στοιχεία από την ΑΑΔΕ, στοιχεία για χρέη από την εφορία και στοιχεία για πτωχεύσεις και πλειστηριασμούς από το Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας. Με βάση τα συγκεντρωμένα χρέη, θα αξιολογεί την «πιστοληπτική φερεγγυότητα» των ανθρώπων, με τη χρήση βαθμολογίας! Παρά ορισμένα δημοσιεύματα που αναφέρουν πως το σύστημα θα έχει καθαρά «ενημερωτικό χαρακτήρα», γίνεται φανερό ότι ανοίγει ένα ζοφερό μέλλον για εργαζόμενους και φτωχούς. Όπως ισχύει ήδη σε χώρες τις ΕΕ, οι «κακοπληρωτές» εργαζόμενοι θα αποκλείονται από βασικές υπηρεσίες και δικαιώματα π.χ. αφαίρεση δικαιώματος ενοικίασης σπιτιού. Επίσης δημιουργούνται ανησυχίες για φακέλωμα και κατάχρηση προσωπικών δεδομένων.

Διαδήλωση ΔΕΘ

Σφαλιάρα στην κυβέρνηση της ακρίβειας και του πολέμου

Τουλάχιστον 20 χιλιάδες εργαζόμενοι, νέοι, άνεργοι και συνταξιούχοι από όλη την Ελλάδα διαδήλωσαν στους δρόμους της Θεσσαλονίκης στην αντικυβερνητική διαδήλωση της ΔΕΘ. Σίγουρα, η συμμετοχή δεν ήταν αντίστοιχη της επίθεσης που δεχόμαστε από την ακρίβεια, από τον κίνδυνο του πολέμου, που εξαπλώνεται και εντείνεται διαρκώς, από την διάλυση των δημόσιων δομών μέσω των πολιτικών των ιδιωτικοποιήσεων και τον αγριανθρωπισμό που όλα τα παραπάνω δημιουργούν. Ωστόσο, με βάση το γενικότερο κλίμα της προηγούμενης περιόδου και δεδομένης της απογοήτευσης που σπέρνουν διάφορες πολιτικές δυνάμεις, οι προδοσίες των συνδικαλιστικών ηγεσιών και όχι μόνο (βλ. προδοσία ΣΥΡΙΖΑ το 2015), η συμμετοχή αυτή δείχνει μια πανκινητοποίηση δυνάμεων (ειδικά από το ΚΚΕ) ενόψει των εκλογών, αλλά κυρίως αναδεικνύει, παρά το "μούδιασμα", τις διεργασίες που υπάρχουν μέσα στην κοινωνία και την αναζήτηση μιας λύσης σε αυτό το αδιέξοδο.

Η κυβέρνηση έκανε ό,τι περνούσε από το χέρι της για να μειώσει τη συμμετοχή, όπως κάνει σε κάθε μεγάλη διαδήλωση σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, κλείνοντας όλους του σταθμούς του Μετρό και τους δρόμους ώστε να κάνει αδύνατη την πρόσβαση στο κέντρο της πόλης και κατακλύζοντας την πόλη με δεκάδες διμοιρίες ΜΑΤ, εκατοντάδες μηχανές, κλούβες και αύρες. Ένα ρεσιτάλ αστυνομο-τρομοκρατίας με ελέγχους και εξακριβώσεις στοιχείων, δεκάδες προσαγωγές και συνολικά 6 (ουσιαστικά αναίτιες) συλλήψεις αγωνιστών.

Έγιναν συνολικά 5 συγκεντρώσεις: αγρότες, κτηνοτρόφοι και αλιείς συγκεντρώθηκαν στον Λευκό Πύργο και διαδήλωσαν μέχρι τη ΔΕΘ. Οι οργανώσεις των συνταξιούχων, με πανελλαδική κινητοποίηση και μεγάλη συμμετοχή, συγκεντρώθηκαν στην πλατεία Αγίας Σοφίας και κατευθύνθηκαν στη ΔΕΘ. Το ΚΚΕ είχε συγκέντρωση στη ΧΑΝΘ, από όπου παρέσυρε αγρότες και συνταξιούχους σε μια πορεία με κατεύθυνση όχι προς το Βελλίδειο, όπου μιλούσε ο Μητσοτάκης, αλλά προς το λιμάνι! Η αθλιότητα του ΚΚΕ δεν έμεινε μόνο στην -κατά κυριολεξία- αποπροσανατολιστική του πορεία. Στο ύψος της Βενιζέλου έκοψε την διαδήλωση των ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ και του Εργατικού Κέντρου Θεσσαλονίκης στην μέση, η οποία ξεκίνησε από το Άγαλμα Βενιζέλου και στην οποία συμμετείχαν σωματεία και ομοσπονδίες, καθώς και οργανώσεις της αριστεράς και της άκρας αριστεράς, ανάμεσα τους και η ΟΚΔΕ. Το ΚΚΕ έκανε μια επίδειξη δύναμης και προεκλογικής παρέλασης, βάζοντας την περιφρούρησή του σε ρόλο χωροφύλακα, να καθηλώσει για περίπου 40 λεπτά τη διαδήλωση που κατευθυνόταν προς τη ΔΕΘ. Αυτές οι πρακτικές «πολιτικού νταή» απορρέουν από τον σταλινικό μονολιθισμό τους και την πεποίθηση του "μοναδικού κόμματος της εργατικής τάξης". Φυσικά η ηγεσία των ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ δεν έβγαλε άχνα για το θέμα – μάλλον περισσότερο το εκμεταλλεύτηκε για να αποκοπεί από το πίσω μέρος της διαδήλωσης και τις οργανώσεις της άκρας αριστεράς. Τέτοιες κινήσεις δεν πρέπει να μένουν αναπάντητες!

Η συγκέντρωση της Καμάρας, όπου καλούσαν η Κομμουνιστική Απελευθέρωση, το ΚΚΕ(μ-λ) και διάφορες δυνάμεις του αυτόνομου-αναρχικού χώρου έκανε εντελώς ξεχωριστή διαδήλωση. Εδώ ακριβώς έγκειται ένα από τα μεγαλύτερα ζητήματα που έχει να αντιμετωπίσει το εργατικό κίνημα. Η πολυδιάσπαση δεν είναι αποκλειστικότητα των διαφόρων αποχρώσεων γραφειοκρατών (ΠΑΣΚΕ, ΣΥΝΕΚ, ΠΑΜΕ κλπ) – δυστυχώς σε αυτό συμβάλλει και ένα κομμάτι ριζοσπαστικών οργανώσεων και συλλογικοτήτων του αριστερού ή και αναρχικού χώρου. Η λογική των "ανεξάρτητων ταξικών συγκεντρώσεων" και της "πολιτικής καθαρότητας", όχι απλά δεν προωθεί την συνείδηση – την ισοπεδώνει. Η ενότητα της εργατικής τάξης είναι απαραίτητο στοιχείο για να μπορέσει το εργατικό κίνημα να επιβάλλει νίκες. Με αυτή την έννοια η λογική των "καθαρών" -μακριά από τους προδότες γραφειοκράτες- συγκεντρώσεων απομονώνει κομμάτια των εργαζομένων. Πρόκειται για μια επανάληψη της απομονωτικής και διασπαστικής λογικής του ΠΑΜΕ, με πιο ριζοσπαστικό ενδεχομένως πρόσημο, το οποίο όμως από μόνο του δεν λύνει κανένα απολύτως πρόβλημα.

Ως ΟΚΔΕ, καλούμε εδώ και αρκετά χρόνια, σε προσυγκέντρωση στην συμβολή των οδών Αγίας Σοφίας με Εγνατία. Στόχος δεν είναι άλλη μια ξεχωριστή συγκέντρωση. Οφείλουμε και καταγγέλλουμε τις προδοτικές ηγεσίες της ΓΣΕΕ και της ΑΔΕΔΥ και των πολιτικών τους. Προσπαθούμε όμως παράλληλα να συγκροτήσουμε μια ενιαία διαδήλωση, όλων των κοινωνικών και πολιτικών οργανώσεων και ομάδων, στην βάση μιας επαναστατικής πολιτικής, που είναι και η μόνη διέξοδος από το σκηνικό της "αποκάλυψης" που ξεδιπλώνεται μπροστά μας. Τα μπλοκ μας φέτος μαζικοποιήθηκαν αρκετά. Οι σταθερές πολιτικές μας θέσεις και η στάση μας στους χώρους εργασίας, στα σωματεία, στα σχολεία, στις σχολές, στις γειτονιές και στο δρόμο, έχουν οδηγήσει όλο και περισσότερους αγωνιστές σε συμπόρευση μαζί μας. Η δέσμευση μας στον αγώνα παραμένει καθημερινή και καλούμε κάθε εργαζόμενο, νέο και φτωχό να ενταχθεί στις γραμμές μας.

13 χρόνια μετά, ο Παύλος Φύσσας ζει στους αγώνες ενάντια σε φασισμό, καταστολή, πόλεμο

Δεκατρία χρόνια μετά τη δολοφονία του Παύλου Φύσσα, χιλιάδες άνθρωποι διαδήλωσαν ενάντια στον φασισμό, την καταστολή και τον πόλεμο. Την Παρασκευή 18 Σεπτεμβρίου, χιλιάδες άνθρωποι στο Κερατσίνι συμμετείχαν στην αντιφασιστική συγκέντρωση και πορεία μνήμης, με αφετηρία το μνημείο του Παύλου Φύσσα και τελικό προορισμό τη Μάντρα του Μπλόκου της Κοκκινιάς. Στην κεφαλή της πορείας βρέθηκε η οικογένειά του. Αντίστοιχες διαδηλώσεις έγιναν και στη Θεσσαλονίκη, τα Γιάννενα, τη Πάτρα και σε άλλες πόλεις.

Η 18η Σεπτεμβρίου δεν πρόκειται απλώς για μια επέτειο. Έχει γίνει σημείο αναφοράς για το αντιφασιστικό κίνημα καθώς 13 χρόνια πριν, ο Παύλος Φύσσας έπεσε νεκρός στο Κερατσίνι από τον Γιώργο Ρουπακιά, μέλος της Χρυσής Αυγής. Η δολοφονία του δεν ήταν ένα «μεμονωμένο περιστατικό», αλλά η αιματηρή κορύφωση της οργανωμένης δράσης μιας ναζιστικής εγκληματικής οργάνωσης που για χρόνια εξαπέλυε επιθέσεις ενάντια σε μετανάστες, εργάτες και αγωνιστές. Η Χρυσή Αυγή λειτουργούσε ως δύναμη τρομοκράτησης απέναντι σε όσους αντιστέκονταν στα μνημόνια και επιχειρούσε να σπείρει τον φόβο στους δρόμους και στους χώρους δουλειάς.

Η δολοφονία του Παύλου, όμως, τους χάλασε τα σχέδια καθώς πυροδότησε ένα μαζικό αντιφασιστικό κίνημα. Χιλιάδες εργαζόμενοι, νέοι, μετανάστες και αγωνιστές πλημμύρισαν τους δρόμους σε ολόκληρη τη χώρα, σπάζοντας στην πράξη την προσπάθεια των ναζί να επιβάλουν τον φόβο και τη σιωπή. Μέσα από αυτούς τους αγώνες, η Χρυσή Αυγή βρέθηκε απομονώθηκε πολιτικά, διώχθηκε και τελικά καταδικάστηκε. Η 7η Οκτώβρη 2020 δεν ήταν δώρο της «ανεξάρτητης δικαιοσύνης» ή των κυβερνήσεων. Ήταν κατάκτηση όσων πάλεψαν επί χρόνια ενάντια στους φασίστες.

Δεκατρία χρόνια μετά, όμως, ο φασισμός δεν έχει εξαφανιστεί. Υπάρχει καταρχάς στις κυβερνήσεις του πολέμου, στον νεοφιλελεύθερο φασισμό των αστικών κομμάτων, που οξύνουν τις πολεμικές ιαχές και τους εξοπλισμούς ενάντια στις κατακτήσεις των εργαζομένων και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων. Η παρατεταμένη κρίση, η φτώχεια, η ανασφάλεια και η κοινωνική διάλυση γεννούν ξανά ακροδεξιές και φασιστικές δυνάμεις, είτε με τις παλιές είτε με νέες μορφές. Η ακροδεξιά δυναμώνει πλέον στον πυρήνα της Ευρώπης (Γερμανία, Γαλλία κ.ά.) ενώ στην Ελλάδα η κυβέρνηση της ΝΔ θωρακίζει το Κράτος Έκτακτης Ανάγκης, περιορίζει τις δημοκρατικές ελευθερίες και δίνει ολοένα μεγαλύτερη ασυδοσία στους μηχανισμούς καταστολής. Η πρόσφατη αποφυλάκιση του καταδικασμένου νεοναζί Κασιδιάρη, δείχνει ποιες είναι οι προτεραιότητες και οι προθέσεις της κυβέρνησης, ιδιαίτερα εάν σκεφτεί κανείς ότι η μοίρα άλλων κρατουμένων κρίνεται από λογικές πολιτικού ρεβανσισμού (βλ. περίπτωση Ν. Ρωμανού), που φτάνει ακόμα και τα όρια προσωπικής βεντέτας (βλ. περίπτωση Δ. Κουφοντίνα) ή πλέον υπαγορεύεται και ανοιχτά από τις ΗΠΑ (βλ. περιπτώσεις Α. Γιωτόπουλου και Ν. Μαζιώτη).

Πλέον, όσο βαθαίνει η κρίση του αστικού πολιτικού συστήματος, αποτυγχάνει ο νεοφιλελευθερισμός και προχωράει η αντιδημοκρατική αναδίπλωση, τα όρια με τα τάγματα εφόδου και τα φασιστικά κόμματα γίνονται δυσδιάκριτα. Τα πιο μεγάλα φασιστικά καθάρματα έχουν ενσωματωθεί στην πρώτη γραμμή των αστικών-νεοφιλελεύθερων κομμάτων. Ο προοδευτικός μανδύας της «πολιτισμένης» Δύσης πάει περίπατο, όταν σφιχταγκαλιάζεται με το φασιστικό και γενοκτονικό καθεστώς του κράτους του Ισραήλ.

Δεκατρία χρόνια μετά, η μνήμη του Παύλου δεν μπορεί να περιοριστεί σε μια επέτειο. Ο Παύλος ζει στους αγώνες μας. Σε κάθε απεργία, σε κάθε φοιτητική κινητοποίηση, σε κάθε αντιφασιστική διαδήλωση, σε κάθε αγώνα ενάντια στον ρατσισμό, την καταστολή και τον πόλεμο. Ο φασισμός δεν αντιμετωπίζεται με εκλογικές αυταπάτες. Τσακίζεται με την οργανωμένη δύναμη των εργαζομένων και της νεολαίας. Με δυνατά σωματεία και συλλόγους, με οργάνωση σε κάθε χώρο δουλειάς, εκπαίδευσης και γειτονιάς. Με μαζικούς και μαχητικούς αγώνες και ένα ενιαίο ταξικό μέτωπο απέναντι στη φτώχεια, την καταστολή, τον πόλεμο και την ακροδεξιά. Να στηριχτούμε στις δικές μας δυνάμεις. Να υπερασπιστούμε τις κατακτήσεις και τις ελευθερίες μας. Να βάλουμε φρένο στην κοινωνική διάλυση και στον πόλεμο. Να ανατρέψουμε την πολιτική που γεννά φτώχεια, καταστολή και φασισμό και να παλέψουμε για μια κοινωνία χωρίς εκμετάλλευση, πολέμους και καταπίεση.

Η δημόσια εκπαίδευση στο χείλος της διάλυσης – ιδιωτικοποίησης

Η νέα πολεμική πραγματικότητα σημαίνει και μια ολομέτωπη επίθεση απέναντι στη Δημόσια και Δωρεάν Παιδεία. Η κυβέρνηση Μητσοτάκη, για να χρηματοδοτήσει τους εξοπλισμούς πρέπει να επιβάλλει ένα πραγματικό «τέλος της Μεταπολίτευσης» στην εκπαίδευση, ξηλώνοντας κατακτήσεις 50 και πλέον χρόνων από την Εξέγερση του Πολυτεχνείου.

Κεντρική τομή αποτελεί η απόπειρα Συνταγματικής Αναθεώρησης και κατάργησης του Άρθρου 16 που θα ανοίξει διάπλατα τον δρόμο για την πλήρη ιδιωτικοποίηση– εμπορευματοποίηση της εκπαίδευσης. Σχεδιάζουν πανεπιστήμια- εταιρίες, όπου η μόρφωση θα είναι ένα ακριβοπληρωμένο εμπόρευμα για όποιον μπορεί να βάλει βαθιά το χέρι στην τσέπη. Ενοίκια στις εστίες, επί πληρωμή μεταπτυχιακά – πιστοποιήσεις, μικρής διάρκειας προγράμματα σπουδών, μετατρέπουν το δημόσιο πανεπιστήμιο σε ένα σούπερ μάρκετ εκπαιδευτικών υπηρεσιών.

Στην ίδια λογική εντάσσεται η ίδρυση των ιδιωτικών ψευτο-«ΑΕΙ». Με σκανδαλώδεις μεθοδεύσεις προσπαθούν να ταΐσουν μια χούφτα ιδιώτες-αρπακτικά. Οι περιπέτειες με τις άδειες λειτουργίας έδειξαν πόσο σαθρό είναι το εγχείρημα: Πανεπιστήμια της αρπαχτής, χωρίς καθηγητές, χωρίς κατάλληλες εγκαταστάσεις, χωρίς προγράμματα σπουδών. Αυτό, όμως, δεν τα καθιστά λιγότερο επικίνδυνα. Αντίθετα, εξηγεί γιατί με τόση λύσσα, θέλουν να ξεμπερδέψουν με το Άρθρο 16.

Για να φτιάξουν πελατεία για τα ιδιωτικά πρέπει να ερημώσουν το δημόσιο πανεπιστήμιο και να αποκλείσουν όσους δεν έχουν την δυνατότητα να ανταποκριθούν στα δυσβάστακτα δίδακτρα. Η ΕΒΕ και οι διαγραφές αποτελούν έναν διπλό ταξικό κόφτη. Μόνο φέτος, η ΕΒΕ άφησε σχεδόν 9.600 νέους εκτός πανεπιστημίων (69.000 από το 2021). Παράλληλα οι διαγραφές αφορούν κυρίως τα παιδιά των εργατικών και φτωχών λαϊκών στρωμάτων, όσους αναγκάζονται να δουλεύουν παράλληλα με τις σπουδές, ή δεν μπορούν να ανταποκριθούν στο αυξημένο κόστος ζωής. Σταδιακά τα πανεπιστήμια αδειάζουν από φοιτητές και γεμίζουν με πελάτες.

Η επίθεση στην φοιτητική μέριμνα με επιβολή ενοικίων και εξώσεων στις εστίες, αντιτίμου στις φοιτητικές λέσχες, ελεγχόμενες εισόδους, ακόμα μεγαλύτερη διείσδυση των εργολάβων έχει σαν στόχο: α) να πετάξουν εκτός τους πιο φτωχούς φοιτητές που δεν έχουν να πληρώσουν β) να μετατρέψουν τις εστίες σε πανάκριβα ξενοδοχεία.

Ταυτόχρονα η πολεμική προετοιμασία μπαίνει όλο και βαθύτερα στα πανεπιστήμια. Ο περιορισμός των αναβολών σπουδών πηγαίνει χέρι-χέρι με την προσπάθεια να δεθούν τα πανεπιστήμια με τον στρατό και την πολεμική οικονομία. Ειδικά προγράμματα θητείας απευθύνονται ακόμη και σε πρωτοετείς, ενώ οι συνεργασίες πανεπιστημίων με τους φονιάδες ΝΑΤΟ – Ισραήλ ανοίγουν τον δρόμο για μετατροπή σχολών σε εργαστήρια θανάτου.

Τέλος, με την κατάργηση του ασύλου, τις αλλεπάλληλες αστυνομικές εισβολές, πειθαρχικά, τουρνικέ, κάμερες, με χουντικής έμπνευσης εσωτερικούς κανονισμούς θέλουν να απαγορεύσουν δια σιδήρου τη συλλογική οργάνωση και διεκδίκηση, την ελεύθερη πολιτική έκφραση, τους συλλόγους, τους αγώνες της νεολαίας.

Δεν έχουμε τίποτα να περιμένουμε από την κοινοβουλευτική «αντιπολίτευση»

Η κατάργηση κάθε κοινωνικής κατάκτησης βρίσκει σύμφωνους όλους τους «κοινοβουλευτικούς σωτήρες», παλιούς και νέους. Τόσο ο Τσίπρας, ο Ανδρουλάκης, όσο και η υπόλοιπη «αντιπολίτευση» (Καρυστινού, Βελόπουλος κα.) συγκλίνουν με την κυβέρνηση στην στρατηγική της πολεμικής προετοιμασίας και στο χτύπημα των εργατικών δικαιωμάτων. (Τσίπρας και Ανδρουλάκης συμφωνούν για την ίδρυση των ιδιωτικών, την κατάργηση του Άρθρου 16, κ.α.).

Φοιτητικό κίνημα: εγκλωβισμένο στις συμβολικές δράσεις και τον κοινοβουλευτισμό

Παρά το γεγονός ότι η κυβέρνηση παραπαίει και δυσκολεύεται να προχωρήσει τις επιθέσεις, οι δυνάμεις του φοιτητικού κινήματος όχι μόνο στέκονται αναντίστοιχες των περιστάσεων αλλά αποτελούν και εμπόδιο στην ανάπτυξη των αγώνων:

Η ΠΚΣ –ΚΝΕ αφήνει να περάσει την μία επίθεση μετά την άλλη χωρίς καμία αντίδραση και πανηγυρίζει ανύπαρκτές νίκες: Πανηγύρισε ως νίκη την διαγραφή 300.000 χιλιάδων φοιτητών, δεν έκανε τίποτα για την ψήφιση της αναθεώρησης του Άρθρου 16, έκλεισε τον Φοιτητικό Κίνημα ενάντια στα ιδιωτικά πανεπιστήμια το 2024 κ.ά. Δρα διασπαστικά και υπονομευτικά συκοφαντώντας οποιονδήποτε στα αριστερά της. Νοιάζεται μόνο για μία εξαργύρωση, των συμβολικών δράσεων, στην βουλή. Είναι ένα εμπόδιο που πρέπει να ξεπεράσουμε.

ΕΑΑΚ – ΑΡΑΣ, ΡΕΒΑΝΣ, ATTACK: Δεν αξιοποιούν τις δυνάμεις που έχουν για να ανασυγκροτήσουν τους συλλόγους και να προετοιμάσουν το φοιτητικό κίνημα για μία σύγκρουση με την κυβέρνηση Μητσοτάκη και τα αντιεκπαιδευτικά νομοσχέδια. Είναι συνυπεύθυνοι για την υποχώρηση απέναντι στις επιθέσεις– τομή στην δημόσια και δωρεάν παιδεία.

Με Ενότητα, οργάνωση και αγώνα και την ενίσχυση μιας Επαναστατικής Αριστεράς μπορούμε να κερδίσουμε

Πρέπει να είμαστε ειλικρινείς και ξεκάθαροι: Η πορεία προς τον πόλεμο που έχει χαράξει ο ελληνικός καπιταλισμός και το καθεστώς Μητσοτάκη δεν αντιμετωπίζονται με εύκολες εκλογικές λύσεις και συμβολικές δράσεις. Σε κάθε σχολή, πανεπιστήμιο να ξεκινήσουμε έναν αγώνα, έστω και μειοψηφικό στην αρχή, με τα εξής χαρακτηριστικά: α) **Την Ενότητα**, πρώτα από όλα των φοιτητών απέναντι σε ύπουλες διακρίσεις (ενεργεί – ανενεργοί φοιτητές). Αλλά και την συμπόρευση με μαθητές, εκπαιδευτικούς, εργαζόμενους, φτωχούς β) **Με μαχητικά μέσα πάλης** – να αξιοποιήσουμε τις καλύτερες παραδώσεις του φοιτητικού κινήματος (καταλήψεις, πορείες, αποκλεισμούς δρόμων κ.ά.). Τα εργαλεία αυτά που οδήγησαν σε μία σειρά από νικηφόρους αγώνες (αξιολόγηση εκπαιδευτικών, ΠΕΝΕΝ κ.α.). γ) Την **οργάνωσή μας σε όλα τα επίπεδα**. Μέσα από την ενεργή δράση να πάρουμε την κατάσταση στα χέρια μας.

Για να γίνουν όλα αυτά είναι αναγκαία η ενίσχυση της ΣΣΠ, μιας Επαναστατικής Αριστεράς στις σχολές η οποία έχει το σχέδιο και την πολιτική θέληση για φέρει εις πέρας αυτό το καθήκον. Που προσπαθεί καθημερινά να αντισταθεί απέναντι στην διάλυση της Δημόσιας και Δωρεάν Παιδείας, και να ενώσει τους αγώνες σε μία γενικευμένη εξέγερση απέναντι στο καθεστώς Μητσοτάκη.

Επίθεση στο δημόσιο σχολείο με όπλα τις ιδιωτικοποιήσεις και την αξιολόγηση

Η κυβέρνηση συνεχίζει αμείλικτα την επίθεση στο δημόσιο σχολείο με μέτρα που ενισχύουν την ιδιωτικοποίηση των σχολείων και την αξιολόγηση. Προωθεί «μεταρρυθμίσεις» ιδιωτικοποίησης (μπακαλορεά, αυτονομία σχολικής μονάδας, πολλαπλό βιβλίο, voucher, Ωνάσεια) και μειώνει τις δαπάνες για την Παιδεία κατά 77 εκατομμύρια για το 2026.

Την ίδια στιγμή, τα λουκέτα σχολικών μονάδων και οι συγχωνεύσεις τμημάτων συνεχίζονται με στόχο την εξοικονόμηση προσωπικού, σε βάρος των μορφωτικών αναγκών των μαθητών και του δικαιώματος στην εργασία χιλιάδων αδιόριστων εκπαιδευτικών. Ενώ, οι εξευτελιστικά λίγοι διορισμοί και οι ελάχιστες προσλήψεις αναπληρωτών σε δόσεις δεν επαρκούν για να καλύψουν τις πραγματικές ανάγκες.

Παράλληλα, η ακρίβεια τσακίζει το βιοτικό επίπεδο, αλλά η κυβέρνηση επικαλείται δημοσιονομικούς περιορισμούς για να αρνηθεί ουσιαστικές αυξήσεις και την επαναφορά του 13ου και 14ου μισθού. Ωστόσο βρίσκει χρήματα για να χρηματοδοτήσει την πολεμική της εμπλοκή: ασπίδα του Αχιλλέα, φρεγάτες, Patriot στη Μέση Ανατολή και στρατιωτικές βάσεις σε όλη την Ελλάδα, που υπηρετούν τα πολεμικά σχέδια των Σιωνιστών και των ΗΠΑ.

Στο μέτωπο της αξιολόγησης, η κυβέρνηση επιμένει ότι αποτελεί «θέμα αρχής» και επιχειρεί να την επιβάλει με πειθαρχικές διώξεις, χτυπώντας εργασιακά και συνδικαλιστικά δικαιώματα. Παράλληλα, με την συνταγματική αναθεώρηση επιχειρεί την άρση της μονιμότητας στο Δημόσιο μέσω της συνταγματικής κατοχύρωσης της αξιολόγησης.

Απόφαση ΔΟΕ: Η απεργιακή συνέχεια έμεινε στα χαρτιά

Μέσα σε αυτό το περιβάλλον πραγματοποιήθηκαν Γενικές Συνελεύσεις (ΓΣ) των Συλλόγων Δασκάλων (ΣΕΠΕ) όλης της χώρας και ολομέλεια των προέδρων στις 26/9, με βάση την απόφαση του συνεδρίου της ΔΟΕ για 24ωρη απεργία μέχρι το τέλος του Σεπτέμβρη. Στο ΔΣ της ΔΟΕ που προηγήθηκε των συνελεύσεων, σχετικά με το πρόγραμμα δράσης, η ΑΣΕ (ΚΚΕ) πρότεινε ολομέλεια προέδρων στις 3 Οκτωβρίου και απεργία μετά. ΔΑΚΕ (ΝΔ), ΔΗΣΥ (ΠΑΣΟΚ) και ΑΥΤΟΝΟΜΟ ΔΙΚΤΥΟ (ΣΥΡΙΖΑ, ΕΛΑΣ) πρότειναν ολομέλεια των προέδρων στα μέσα Οκτώβρη και απεργία μετά. Δηλαδή πρότειναν να παραβιαστεί η ομόφωνη απόφαση του συνεδρίου της ΔΟΕ. Τελικά επανήλθαν σε πρόταση για απεργία 30/9 εκτός από την ΑΣΕ που μέχρι τέλους δεν την ψήφισε. Μέσα στις γενικές συνελεύσεις καμία από τις δυνάμεις αυτές δεν στήριξαν την απεργία στις 30/9 με αποτέλεσμα να μην περάσει.

ΟΛΜΕ: Αντί για συντονισμό, νέες παραπομπές και αναμονή

Οι παρατάξεις στην ΟΛΜΕ αντί να προκηρύξουν αντίστοιχες ΓΣ στα σωματεία των καθηγητών (ΕΛΜΕ) ώστε να συμπορευτούν οι δύο κλάδοι, συνεχίζουν το διασπαστικό τους έργο και προτείνουν συνελεύσεις μετά την απεργία που είχε εισηγηθεί η ΔΟΕ για 30/9, υποσκάπτοντας ουσιαστικά τη δυνατότητα πανεκπαιδευτικής απεργίας ή καλύτερα οποιασδήποτε απεργίας. Η πρόταση της ΑΣΕ αυτή τη φορά είναι 24ωρη κλαδική απεργία μαζί με ΔΟΕ το πρώτο 15ήμερο του Οκτώβρη (αφού είχε κάνει τα πάντα για να μη συμβεί αυτό στην ΔΟΕ), ενώ η μεθόδευση ολοκληρώνεται με ΔΑΚΕ, ΠΕΚ (ΠΑΣΟΚ) και ΣΥΝΕΚ (ΣΥΡΙΖΑ, ΕΛΑΣ) να προτείνουν την 24ωρη απεργία της ΑΔΕΔΥ όταν και αν αυτή προκηρυχθεί.

Οργάνωση από τα κάτω, αγώνας με διάρκεια και κλιμάκωση

Όλοι αυτοί παραβλέπουν σκοπίμως ότι οι ΓΣ πρέπει να πραγματοποιηθούν γιατί διανύουμε μια πολύ κρίσιμη συγκυρία για τους εργαζόμενους, τους εκπαιδευτικούς, τους μαθητές και τα φτωχά λαϊκά στρώματα και ότι τα σωματεία και οι Ομοσπονδίες οφείλουν να οργανώσουν την αντίσταση των εργαζομένων. Να δώσουν στους εργαζόμενους ένα σχέδιο αγώνα με διάρκεια, με συνέχεια και κλιμάκωση, που θα ενώνει όλους όσοι αγωνίζονται. Έτσι θα δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για το κίνημα να ασκήσει πραγματική πίεση ώστε να απαλλαγούμε από την λαομίσητη κυβέρνηση της ΝΔ και από τις πολιτικές που εφαρμόζει.

Αντιθέτως με τη στάση τους αυτή αφήνουν ανενόχλητη την πολεμοκάπηλη κυβέρνηση της σήψης και της διαφθοράς να συνεχίσει το καταστροφικό της έργο. Με αποσπασματικές και συμβολικές κινητοποιήσεις καλλιεργούν την απογοήτευση στους εργαζομένους, ενισχύοντας την αντίληψη ότι η συλλογική δράση και οι αγώνες δεν μπορούν να φέρουν αποτελέσματα και ότι η μόνη διέξοδος βρίσκεται στην κάλπη των εκλογών. Έτσι ενισχύουν την λογική της ανάθεσης μέσα στους εργαζόμενους και παρουσιάζουν τους αρχηγούς των πολιτικών τους φορέων ως σωτήρες.

Οι νίκες δείχνουν τον δρόμο

Η Αντεπίθεση των Εκπαιδευτικών δώσαμε μέσα στις ΓΣ και θα συνεχίσουμε να δίνουμε μέσα στα σχολεία ένα σχέδιο αγώνα στους συναδέλφους-σσές μας με στόχο την ανασυγκρότηση και την ενίσχυση των σωματείων μας.

Δίνουμε όλες μας τις δυνάμεις προκειμένου οι εργαζόμενοι να πάρουν την υπόθεση του αγώνα στα χέρια τους μακριά από την ηττοπάθεια που σπέρνουν οι δυνάμεις του κυβερνητικού και κομματικού συνδικαλισμού. Οι αθωωτικές αποφάσεις των πειθαρχικών για τους συμμετέχοντες στην απεργία-αποχή, οι αποφάσεις των διοικητικών δικαστηρίων που ακύρωσαν καθαιρέσεις διευθυντών και προϊσταμένων που συμμετείχαν στην απεργία-αποχή και η λήξη της δυνητικής αργίας της Χρύσας Χοτζόγλου, αποτελούν σημαντική νίκη. Οι νίκες αυτές ανοίγουν τον δρόμο για τη συνέχιση του αγώνα με αποφασιστικότητα. Έναν πολύμορφο αγώνα διαρκείας καλά οργανωμένο από τη βάση των εκπαιδευτικών, αγώνα που θα τον συνεχίσουμε μέχρι να πάρει πίσω η κυβέρνηση όλους τους νόμους ιδιωτικοποίησης της εκπαίδευσης, τον νόμο της αξιολόγησης, τα χιλιάδες πειθαρχικά. Μέχρι να στείλουμε στα τσακίδια την ίδια την κυβέρνηση και όσους επιχειρήσουν να εφαρμόσουν τις ίδιες πολιτικές χτυπώντας το δημόσιο σχολείο.

Νέα επίθεση σε σχολεία, παιδιά, νεολαία

Πολλαπλό Βιβλίο με ατζέντα «δικαιωματισμού»

Άνοιξε ξανά η συζήτηση για το περιεχόμενο των νέων εγχειριδίων «Πολλαπλού Βιβλίου», που έχουν κακήν κακώς επιλεγεί και πρόκειται να εφαρμοστούν από τον Σεπτέμβριο του 2027. Εκτός από μια ακόμα σημαντική επίθεση στον δημόσιο χαρακτήρα της εκπαίδευσης (ανοίγοντας διάπλατα την πόρτα στους ιδιωτικούς εκδοτικούς οίκους και στο σπάσιμο του ενιαίου χαρακτήρα των συγγραμμάτων και της εκπαίδευσης), προωθεί ακόμη περισσότερο την κυρίαρχη ιδεολογία με τη μορφή του αστικού δικαιωματισμού.

Στις αρχές Σεπτέμβρη έγιναν γνωστά τα νέα βιβλία της Β΄ και ΣΤ΄ Δημοτικού. Εκεί παρουσιάζονται «διαφορετικές μορφές οικογένειας», μεταξύ άλλων και με δύο γονείς του ίδιου φύλου. Αυτό άλλωστε είναι και ο στόχος, πρόσφατα π.χ. η υπουργός «Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας» Δόμνα Μιχαηλίδου μίλησε δήθεν τυχαία αλλά δόλια για την απουσία «μίας μόνο τυπολογίας της ελληνικής οικογένειας». Έτσι, στο βιβλίο της Β΄ Δημοτικού αυτό αποτυπώνεται στην εικονογράφηση, ενώ στης ΣΤ΄ υπάρχει ρητή αναφορά και σχετικές ερωτήσεις ανάπτυξης.

Δεν πρόκειται για την πρώτη προσπάθεια επιβολής της ατζέντας αυτού του δήθεν προοδευτικού «δικαιωματισμού», αλλά για μια ευρύτερη κατεύθυνση που εδώ και χρόνια επιχειρείται να διαπεράσει το εκπαιδευτικό σύστημα από πάνω προς τα κάτω. Αντιλήψεις που αρχικά αναπτύχθηκαν και κυριάρχησαν σε ακαδημαϊκούς χώρους (ιδιαίτερα στις χώρες των δυτικών ιμπεριαλιστών), μέσα από τις λεγόμενες «σπουδές φύλου» και διάφορες «ταυτοτικές» θεωρίες/πολιτικές (identity politics), μεταφέρονται σταδιακά στις χαμηλότερες βαθμίδες της εκπαίδευσης, επιχειρώντας να παρουσιαστούν ως αυτονόητες και αδιαμφισβήτητες αλήθειες ήδη από τις μικρές ηλικίες, όπου δεν υπάρχει ακόμη η δυνατότητα ουσιαστικής κριτικής επεξεργασίας, διαλόγου, αντίλογου. Είναι ενδεικτικά εδώ η λεγόμενη σεξουαλική αγωγή (πρόκειται για παραποίηση του όρου, καθώς το αντικείμενο δεν είναι πραγματικά η υγιής σεξουαλική ζωή και ανάπτυξη των νέων αλλά τάχα η ανακάλυψη του «κοινωνικού φύλου», η άρνηση του βιολογικού κ.λπ.), σχετικές «δράσεις» και «προγράμματα» – με χαρακτηριστικά περιστατικά όπως η ανάγνωση παραμυθιού σε νήπια από “drag queen performers” (Θεσσαλονίκη, 2022). Το ίδιο και η αναφορά της Κ. Σακελλαροπούλου, πρώην Προέδρου της Δημοκρατίας, σε παιδιά της Γ΄ και ΣΤ΄ Δημοτικού για αρκουδάκι-ήρωα παιδικών κινουμένων σχεδίων που δεν είναι «ούτε αρσενικό ούτε θηλυκό» (2021).

Αυτές οι επεμβάσεις στα σχολικά βιβλία παρουσιάζουν ως θέσφατα: α) Τον ομόφυλο γάμο και την αυθαίρετη επέκταση της έννοιας της οικογένειας πέρα από και σε αντιδιαστολή με κάθε βιολογική, ταξική, κοινωνική βάση. β) Την υιοθεσία και την τεκνοθεσία ως ατομικό «δικαίωμα» του εκάστοτε ενήλικα, αποσπασμένο από την προτεραιότητα των δικαιωμάτων και αναγκών του παιδιού. Γ) Την παρένθετη κύηση και την αξιοποίηση των τεχνολογιών αναπαραγωγής επίσης ως «ατομική επιλογή και δικαίωμα», ανεξάρτητα από την εμπορευματοποίηση της αναπαραγωγής και του γυναικείου σώματος που αναγκαστικά τη συνοδεύει (βλ. σχετικό άρθρο για την εκδήλωση του Μωβ).

Το ζήτημα, λοιπόν, δεν είναι μια υπεράσπιση της «παραδοσιακής οικογένειας», όπως βολεύονται να πλασάρουν το θέμα, ως πλευρές του ίδιου νομίσματος, αφενός δήθεν «προοδευτικοί» δικαιωματιστές αφετέρου διάφοροι ακροδεξιοί ή θρησκόληπτοι. Είναι η καθολική κρίση αξιών και σχέσεων, που εκφράζει και παροξύνει την κρίση του καπιταλιστικού συστήματος – γεννώντας έντονους κινδύνους κοινωνικής αποσύνθεσης. Αρκεί να σκεφτεί κανείς τι κατάσταση μπορούν να δημιουργήσουν τα νέα βιβλία μέσα σε μια οικογένεια, ανάμεσα στο παιδί και στους γονείς.

Η ΟΚΔΕ έχει τοποθετηθεί με σαφήνεια (βλ. σχετική αρθρογραφία και το *Αστικός Δικαιωματισμός και Ταυτοτικές Μυθοπλασίες*¸ εκδ. Εργατική Πάλη), δείχνοντας ότι αυτό που λυσσασμένα επιδιώκεται είναι το ξερίζωμα των δικαιωμάτων από το κοινωνικό/ταξικό περιεχόμενό τους, η υποταγή των συλλογικών αναγκών στην ατομικοποίηση και τις επιταγές της «αγοράς», δηλαδή της ελίτ (σκάνδαλο Επστάιν κ.ά.). Οι αυθαιρεσίες του Πολλαπλού Βιβλίου είναι άλλη μια επιβεβαίωση πόσο σωστή είναι αυτή η κριτική μας. Κυβέρνηση ΝΔ αλλά και όλες οι αστικές δυνάμεις προωθούν τον «δικαιωματισμό», θέλοντας να πετύχουν με ένα σμπάρο δυο τρυγόνια: Ιδεολογική επίθεση στα σχολεία και τη νεολαία – Πακτωλοί χρημάτων σε πλιατσικολόγους επιχειρηματίες για τις νέες εκδόσεις (π.χ. τα φροντιστήρια Πουκαμισάς πλασάρονται ως πιστοποιημένος εκδοτικός οίκος).

Η σχετική προεκλογική «πολιτική διαμάχη» είναι τραγελαφική και επικίνδυνη. Ακροδεξιά σκουπίδια (Λατινοπούλου, Νίκη κ.λπ.), που δε βγάζουν άχνα για το τσάκισμα της παιδείας και των μισθών, τη συμμετοχή στον πόλεμο κ.λπ., βρήκαν θέμα «αντιπολίτευσης». Τηλεοπτικοί και βουλευτικοί μαϊντανοί της ΝΔ, με την αγωνία της επανεκλογής τους, αποποιήθηκαν κάθε ευθύνη. Η ανοιχτή υπεράσπιση αυτών των αντιδραστικών «μεταμοντέρνων» πολιτικών έπεσε στις πλάτες των συστημικών «προοδευτικών» όπως της ΕΛΑΣ του Τσίπρα: με κορώνες «συμπερίληψης» απαίτησε εμμέσως πλην σαφώς νέο πολλαπλό βιβλίο (;) και σε άλλες τάξεις (π.χ. στην Γ΄ Γυμνασίου – ίσως για να γίνει ακόμα πιο χυδαία προπαγάνδα στις μεγαλύτερες και σεξουαλικά αφυπνισμένες ηλικίες), κατηγορώντας την κυβέρνηση Μητσοτάκη ότι στον βωμό των προεκλογικών αναγκών της θυσιάζεται η… επιστημονική εγκυρότητα των σχολικών βιβλίων!

14/10: Δίκη στα Χανιά για το κύκλωμα εμπορίας γυναικών

Στις 26 Σεπτεμβρίου πραγματοποιήθηκε μια εξαιρετικά ενδιαφέρουσα και σημαντική εκδήλωση της φεμινιστικής οργάνωσης ΜΩΒ, με θέμα την παρέμβαση στην προγραμματισμένη δίκη για την υπόθεση εμπορίας ανθρώπων από ιδιωτική κλινική υποβοηθούμενης αναπαραγωγής. Η υπόθεση είχε έρθει στο φως το καλοκαίρι του 2023 και η δίκη θα γίνει στις 14 Οκτωβρίου στα Χανιά ενώπιον του Τριμελούς Εφετείου Κακουργημάτων Κρήτης. Συνολικά 26 άτομα θα καθίσουν στο εδώλιο αντιμετωπίζοντας 17 κατηγορίες, μεταξύ των οποίων η συγκρότηση και συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, παραβάσεις της νομοθεσίας περί υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, η κατ’ επανάληψη και κατ’ επάγγελμα εμπορία ανθρώπων, παράνομες υιοθεσίες, πλαστογραφίες και απάτες.

Στο κύκλωμα συμμετείχαν γιατροί, υπάλληλοι και άλλοι μεσάζοντες, με συγκεκριμένες αρμοδιότητες για τον εντοπισμό ευάλωτων γυναικών, τη μεταφορά και διαμονή τους, τις ιατρικές πράξεις, τη διαχείριση εγγράφων. Γυναίκες με οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα (κυρίως μετανάστριες από χώρες όπως η Ουκρανία, η Ρουμανία, η Μολδαβία, η Γεωργία και η Αλβανία) εντοπίζονταν και μεταφέρονταν στην Ελλάδα, τουλάχιστον 71 χρησιμοποιήθηκαν ως δότριες ωαρίων και 98 ως παρένθετες μητέρες. Παράλληλα, εκατοντάδες εξαπατήθηκαν μέσω εικονικών διαδικασιών εξωσωματικής γονιμοποίησης, ενώ στην πραγματικότητα τους έκλεβαν γενετικό υλικό. Αναφέρονται περιπτώσεις γυναικών που τους αφαιρούσαν τα ταξιδιωτικά έγγραφα και κρατούνταν έγκλειστες. Στο πελατολόγιο του κυκλώματος βρέθηκαν κυρίως μοναχικοί άνδρες ή ζευγάρια από το εξωτερικό, που δεν πληρούσαν ούτε καν τις προϋποθέσεις που ορίζει αυτός ο άθλιος νόμος για παρενθεσία. Το κέρδος για κάθε παιδί που γεννούνταν από τη διαδικασία της παρενθεσίας μπορούσε να κυμαίνεται από περίπου 70.000 έως και 120.000 ευρώ.

Η υπόθεση φέρνει στο προσκήνιο την αθλιότητα της λεγόμενης «παρένθετης μητρότητας», που κατά τα άλλα παρουσιάζεται από τα συστημικά ΜΜΕξαπάτησης και τις αστικές κυβερνήσεις ως «ελεύθερη επιλογή» και «αυτοδιάθεση». Καμία πραγματική ελευθερία δεν υπάρχει, όταν από τη μία πλευρά βρίσκεται η ελίτ που διαθέτει το χρήμα και από την άλλη μια εργαζόμενη, φτωχή ή μετανάστρια γυναίκα που αναγκάζεται να διαθέσει το μόνο που διαθέτει, το ίδιο της το σώμα και την αναπαραγωγική της ικανότητα. Η τεχνολογία υποβοηθούμενης αναπαραγωγής αξιοποιείται από μια διεθνή αγορά γενετικού υλικού, ωαρίων, σπέρματος και κυοφορίας. Η γυναίκα αντιμετωπίζεται ως φορέας αναπαραγωγικών υπηρεσιών, η αναπαραγωγική της ικανότητα και το σώμα της μετατρέπονται σε αντικείμενο οικονομικής συναλλαγής. Το παιδί αρπάζεται βίαια από τη μητέρα του διαρρηγνύοντας κάθε βιολογική και κοινωνική σύνδεση μεταξύ τους. Στερείται το δικαίωμά του να γνωρίζει την καταγωγή και τις ρίζες του, μετατρέπεται σε αντικείμενο αγοραπωλησίας. Με την επίκληση του λεγόμενου «δικαιώματος στη γονεϊκότητα», η απόκτηση παιδιού γίνεται ένα ακόμη «ατομικό δικαίωμα» στο πλαίσιο του αστικού δικαιωματισμού, που υπερισχύει των δικαιωμάτων και των αναγκών των γυναικών που κυοφορούν ή των παιδιών που γεννιούνται.

Η «παρένθετη μητρότητα» είναι ωμή εμπορευματοποίηση της γυναίκας και του παιδιού, που παρά τη μη κερδοσκοπική επίφαση αποτελεί ένα σύγχρονο δουλεμπόριο. Πρόκειται για καθαρή ταξική εκμετάλλευση, ταξική βία που μετατρέπει τον πιο αδύναμο σε θύμα προς εκμετάλλευση και πηγή κερδοφορίας. Γι αυτό είναι αποπροσανατολιστική η συζήτηση για νομικούς περιορισμούς και μεταρρυθμίσεις του θεσμικού πλαισίου της «παρενθεσίας», για μια καλύτερα «ρυθμισμένη» αγορά παρένθετης μητρότητας (αν υπάρχει «ελεύθερη βούληση», συμβόλαιο χωρίς οικονομικό αντάλλαγμα κλπ.). Η «παρένθετη μητρότητα» πρέπει να καταργηθεί και η παρέμβασή μας στη δίκη της 14ης Οκτωβρίου πρέπει να ανοίξει τον δρόμο προς αυτό τον στόχο.

Αυτή η δίκη δεν αφορά σε μια μεμονωμένη περίπτωση, αναμένεται να αποτελέσει καθοριστικό σταθμό και προηγούμενο για πάμπολλες υποθέσεις εμπορίας γυναικών, γενετικού υλικού, παράνομες υιοθεσίες κ.λπ. Η πλήρης διερεύνηση των καταγγελιών, η αποκάλυψη της αλήθειας και η απόδοση ευθυνών είναι επιβεβλημένες, όχι μόνο για τη δικαίωση των θυμάτων, αλλά και για να σταλεί σαφές μήνυμα ότι ανάλογες πρακτικές εκμετάλλευσης, εμπορίας ανθρώπων και παράνομης διαχείρισης της αναπαραγωγής δεν μπορούν να μένουν ατιμώρητες. Μια τέτοια δικαστική έκβαση θα μπορούσε να αποτελέσει σημαντική νίκη για την προστασία των γυναικών και των παιδιών, για την ίδια την υπεράσπιση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας.

Κίνδυνος πολέμου από τον ελληνοτούρκικο αν

Ο συσχετισμός δύναμης μεταξύ ελληνικού και τούρκικου καπιταλισμού

Στον τελευταίο περίπου αιώνα ο συσχετισμός δύναμης μεταξύ ελληνικού και τουρκικού καπιταλισμού, ή καλύτερα ελληνικής και τουρκικής αστικής τάξης, ήταν αρχικά ευνοϊκός για την ελληνική μπουρζουαζία αλλά σταδιακά κατέληξε στο ακριβώς αντίστροφο, δηλαδή στις μέρες μας σε ένα ποιοτικά δυσμενή συσχετισμό δύναμης σε βάρος της ελληνικής αστικής τάξης. Η ελληνική αστική τάξη ξεκίνησε (σε συμμαχία με άλλες βαλκανικές τάξεις) με την επέκταση της ελληνικής επικράτειας στους Βαλκανικούς Πολέμους σε βάρος της παρακμάζουσας οθωμανικής αυτοκρατορίας, κορύφωσε στη Μικρασιατική εκστρατεία στοχεύοντας στη συντριβή της τουρκικής αστικοδημοκρατικής επανάστασης του Κεμάλ Ατατούρκ και στην απόσπαση τουλάχιστον της Μικράς Ασίας, και μετά την συντριβή της διατήρησε σε γενικές γραμμές το συσχετισμό δύναμης που είχε επιτύχει, με ορισμένα επιπλέον οφέλη (Δωδεκάνησα στο τέλος του 2ου Παγκοσμίου Πολέμου, εναέριος χώρος 10 ναυτικά μίλια γύρω από τα νησιά, έλεγχος του εναέριου χώρου ολόκληρου του Αιγαίου για την πολιτική αεροπορία μέσω του FIR Αθηνών κ.α.). Ωστόσο αυτός ο συσχετισμός δύναμης άρχισε να αλλάζει σε βάρος της ήδη από τη δεκαετία του 1960 κι αυτό αποτυπώθηκε στην εισβολή της Τουρκίας στην Κύπρο και στην απόσπαση του 1/3 της Κύπρου όταν η χούντα του Ιωαννίδη προσπάθησε με το πραξικόπημα του Σαμψών να ενσωματώσει την Κύπρο στην ελληνική επικράτεια. Έκτοτε ο συσχετισμός δύναμης αλλάζει με επιταχυνόμενο ρυθμό σε βάρος της ελληνικής μπουρζουαζίας κι αυτό αποτυπώνεται το 1997 στα Ίμια όπου ο Σημίτης θα ευχαριστήσει τους αμερικάνους ιμπεριαλιστές που παρενέβησαν για την «σωτηρία» και αποτυπώνεται σήμερα ιδιαίτερα με το δόγμα της Γαλάζιας Πατρίδας των Ισλαμιστών. Σε γενικές γραμμές αυτός ο συσχετισμός δύναμης καθορίζεται από δύο παράγοντες:

α) Τον οικονομικό, πληθυσμιακό, στρατιωτικό, κ.α. συσχετισμό δύναμης μεταξύ των δύο καπιταλισμών. Στις αρχές της δεκαετίας του 1970 το ελληνικό ΑΕΠ ισοδυναμούσε με το 70% του τουρκικού. Το 2026 το ελληνικό ΑΕΠ είναι το 1/5 του τουρκικού σε ονομαστικές τιμές σε δολάρια αλλά υπολογισμένο σε Μονάδες Αγοραστικής Δύναμης (ορθότερος υπολογισμός) είναι το 1/8 του τούρκικου. Με βάση τον τελευταίο υπολογισμό, ενώ στις αρχές της δεκαετίας του 1970 η ελληνική βιομηχανία ήταν περίπου τα 4/5 της τούρκικης, το 2026 είναι σχεδόν το 1/20 της τούρκικης. Στις αρχές της δεκαετίας του 1970 ο ελληνικός πληθυσμός ήταν το 1/6 του τούρκικου αλλά στις μέρες είναι το 1/9 και μάλιστα πιο γερασμένος. Σήμερα, με βάση το ΑΕΠ υπολογισμένο σε Μονάδες Αγοραστικής Δύναμης, ο τούρκικος καπιταλισμός είναι 11ος στην παγκόσμια κατάταξη και ο ελληνικός στην 55η. Πρόκειται συνεπώς για μια δραματική και ποιοτική αλλαγή του συσχετισμού δύναμης σε βάρος της ελληνικής αστικής τάξης.

β) Την βαρύτητα του κάθε καπιταλισμού στους ιμπεριαλιστικούς σχεδιασμούς. Μέχρι την κατάρρευση της ΕΣΣΔ το 1991 οι δύο καπιταλισμοί αποτελούσαν την αγκράφα στη ζώνη ασφαλείας/απομόνωσης της ΕΣΣΔ που ξεκινούσε από τις Σκανδιναβικές χώρες και έφτανε μέχρι το Αφγανιστάν. Μετά την κατάρρευση ο τούρκικος αποτελεί την πύλη εισόδου προς την Κεντρική Ασία μέχρι την Κίνα. Ειδικά μετά το 2000 και την άνοδο Ρωσίας, Κίνας και γενικά των BRICS+, ο τούρκικος καπιταλισμός βρίσκεται ακριβώς στο σημείο τομής των δύο νοητών δρόμων Ρωσίας-Αφρικής και Ευρώπης-Ινδίας-Κίνας.

Ελληνοτουρκικά στη δίνη του παγκόσμιου ανταγωνισμού

Αυτή η σημαντική άνοδος του τούρκικου καπιταλισμού εξηγεί γιατί η τούρκικη αστική τάξη, και ιδιαίτερα το πολιτικό επιτελείο του Ερντογάν, υλοποιεί μια στρατηγική ανάδειξης της Τουρκίας σε ηγεμόνα στην περιοχή (ένας υποϊμπεριλισμός) ή και κάτι παραπάνω. Κι αυτό με τη σειρά του εξηγεί γιατί το επιτελείο Ερντογάν είναι υποχρεωμένο να ελίσσεται ανάμεσα στις ΗΠΑ (και ΕΕ) και στη Ρωσία-Κίνα, ώστε να αποκομίζει οφέλη και από τα δύο «στρατόπεδα» — προσέχοντας, επειδή προς το παρόν είναι αδύναμο να εμφανιστεί ως μια ανεξάρτητη δύναμη, να μην έρθει σε ανοιχτή σύγκρουση με κανένα «στρατόπεδο» αλλά ταυτόχρονα να χρησιμοποιεί το ένα «στρατόπεδο» εναντίον του άλλου ώστε να ισχυροποιεί τη θέση του. Ο τούρκικος καπιταλισμός αν και γέρνει σαφώς υπέρ των Δυτικών ιμπεριαλισμών, την ίδια στιγμή είναι ο μόνος καπιταλισμός που συμμετέχει από τη μια στο ΝΑΤΟ αλλά είναι και παρατηρητής στον Οργανισμό της Σαγκάης, ενισχύει την Ουκρανία αλλά ταυτόχρονα δεν επιβάλλει κυρώσεις στη Ρωσία και για την τελευταία αποτελεί μια σημαντική εμπορική διέξοδο από το εμπάργκο που την έχουν επιβάλλει οι Δυτικοί ιμπεριαλιστές, κ.ο.κ.

Ταυτόχρονα για τον αμερικάνικο ιμπεριαλισμό (και το ίδιο ισχύει και για τους ευρωπαίους) είναι κάτι παραπάνω από προφανές ότι έχει ουσιαστική ανάγκη τον τούρκικο καπιταλισμό για να σπάσει την ενοποίηση της Ασίας (Ρωσία, Ιράν, Κίνα, Ν.Α. Ασία). Γι' αυτό η στρατηγική του συνίσταται σε μια αφόρητη πίεση προς το επιτελείο Ερντογάν (οικονομικές πιέσεις, εξοπλιστικές πιέσεις, κ.α.) να στρατευτεί με τον αμερικάνικο ιμπεριαλισμό εναντίον της Ρωσίας-Κίνας, παραχωρώντας του οφέλη σε βάρος του ελληνικού και των άλλων καπιταλισμών της περιοχής, ακόμη, και ως ένα βαθμό, και του ίδιου του Ισραήλ. Ταυτόχρονα χρησιμοποιεί και τον ισραηλινό και τον ελληνικό καπιταλισμό για να απειλούν την Τουρκία, ώστε η τελευταία να ενταχθεί ολόψυχα στο αμερικάνικο στρατόπεδο.

Η στρατηγική της ελληνικής αστικής τάξης στοχεύει στην αντιστάθμιση του δυσμενέστατου οικονομικού, στρατιωτικού, κ.α. συσχετισμού απέναντι στην τούρκικη μπουρζουαζία, μέσω: α) μιας «τιτάνιας» προσπάθειας στρατιωτικού εξοπλισμού (σε βάρος βέβαια των ελλήνων εργαζομένων) ώστε να διατηρεί μια ικανότητα αποτροπής απέναντι στην τουρκική μπουρζουαζία (ούτε λόγος για νίκη της σε έναν πιθανό πόλεμο) και κυρίως β) μιας πλήρους πρόσδεσης στον Δυτικό ιμπεριαλισμό (παρέχοντας βάσεις, οικονομικούς διαδρόμους, κ.α.) και τα τελευταία χρόνια και με το Ισραήλ. Στο βαθμό λοιπόν που το επιτελείο Ερντογάν διαφοροποιείται σχετικά από τους Δυτικούς ή δεν συμμορφώνεται, οι διάφορες ελληνικές κυβερνήσεις «ξεθαρρεύουν» απέναντι στην Τουρκία προσπαθώντας να παρουσιάσουν ή να «κρύψουν» κάτω από τα σχέδια των Δυτικών τις δικές τους διεκδικήσεις, ή να χρησιμεύσουν ως απειλή για την συμμόρφωση του Ερντογάν. Π.χ. στην περίπτωση της ηλεκτρικής διασύνδεσης Ελλάδας και Ισραήλ, η κυβέρνηση Μητσοτάκη προσπαθεί να κρύψει την προώθηση των συμφερόντων της (δηλαδή την ΑΟΖ) κάτω από ένα έργο που εντάσσεται στον αμερικανο-ισραηλινό σχεδιασμό. Ή όταν επιτίθενται οι αμερικανοί στο Ιράν στέλνει τέσσερα F-16 και την φρεγάτα «Κίμων» στην Κύπρο (υποτίθεται αναβιώνοντας την ελληνοκυπριακή στρατιωτική συνεργασία) καθώς και «Πάτριοτ» στην Κάσο (υποτίθεται στρατιωτικοποιώντας άφοβα τα νησιά), αλλά όταν η επίθεση καταλαγιάζει τα αποσύρει.

«Ο εχθρός είναι στην ίδια μας τη χώρα»

Ο κίνδυνος ενός πολέμου έχει πράγματι αυ-

...ταγωνισμό

ξηθεί είτε για γενικούς λόγους (πίεση των αμερικάνων να συμμετάσχουμε είτε στον ρωσο-ουκρανικό πόλεμο είτε στην επίθεση εναντίον του Ιράν) είτε για ειδικούς (η μάλλον αναπόφευκτη σύγκρουση Ισραήλ και Τουρκίας για τον έλεγχο όχι μόνο της Συρίας αλλά και της Ανατολικής Μεσογείου, πράγμα που στην ελληνική μπουρζουαζία φαντάζει ως μια ευκαιρία να επιβληθεί στην Τουρκία).

Για το ελληνικό εργατικό κίνημα η μόνη πολιτική είναι η πολιτική του επαναστατικού ντεφαιτισμού ή «ο εχθρός είναι στην ίδια μας τη χώρα». Εξάλλου υπάρχει μια λαμπρή παράδοση αυτής της πολιτικής: α) το κίνημα των «Παλαιών Πολεμιστών» στο τέλος και μετά την μικρασιατική καταστροφή, β) στον αγώνα εναντίον των ιμπεριαλιστών και ελλήνων αστών το 1943-49 (που από τους σταλινικούς βαφτίζεται, όπως η Επανάσταση του 1921, ως «εθνική αντίσταση»), και κυρίως γ) οι διαθέσεις των ελλήνων φαντάρων όταν είτε με τον δικτάτορα Ιωαννίδη είτε με τον Καραμανλή και απέναντι στην τουρκική εισβολή στην Κύπρο, ήταν ξεκάθαρο ότι θα έστρεφαν τα όπλα εναντίον του «εσωτερικού εχθρού».

Σήμερα καλούμαστε είτε για τους Δυτικούς ιμπεριαλιστές είτε για την προάσπιση των «κυριαρχικών δικαιωμάτων μας» (δηλαδή την ελληνική ΑΟΖ και τα πετρέλαια) να πολεμήσουμε με την Τουρκία. Για το πρώτο τα πράγματα είναι ξεκάθαρα. Γι' αυτό το δεύτερο υπάρχει επικίνδυνη σύγχυση μέσα στην Αριστερά και ιδιαίτερα την Ριζοσπαστική και Άκρα Αριστερά. Δεν θα έπρεπε να υπάρχει. Ακόμη και στα φανταστικά σενάρια για 120 δισ. δολάρια πετρέλαιο και φυσικό αέριο, θα πρέπει να καταλάβουμε ότι τα 100 δισ. θα τα πάρουν οι Exxon και Chevron και τα υπόλοιπα 20 δισ. για την επόμενη εικοσαετία οι έλληνες αστοί και τα ψίχουλα το ελληνικό κράτος. Αυτά ας τα συγκρίνουμε με τα δεκάδες δισ. που μόνο την τελευταία 16ετία των μνημονίων έχουν αναδιανεμηθεί σαν ετήσιο εισόδημα προς την ελληνική αστική τάξη, τον συσσωρευμένο πλούτο που επίσης έχει αναδιανεμηθεί προς ξένους ή έλληνες καπιταλιστές (επιχειρήσεις, λιμάνια, αεροδρόμια, κ.α.) και τέλος την παραγωγική καταστροφή της χώρας με την επιβολή ενός παρασιτικού καπιταλισμού που καταστρέφει την οικονομία και την κοινωνία. Να γιατί ο εχθρός είναι στην ίδια μας τη χώρα.

Πριν από ένα μήνα σε μια δημοσκόπηση της MRB στο Open, σε μια δόλια ερώτηση αν «θέλετε να συνεχιστεί η στρατιωτική συνεργασία με το Ισραήλ γιατί ενισχύει την άμυνα της χώρας;» το 32% απάντησε σίγουρα «ναι», ενώ το 20% «μάλλον», το 18% ότι «μάλλον πρέπει να ληφθούν υπ' όψιν οι τουρκικές αντιδράσεις για να αποφευχθούν οι εντάσεις» και το 12% «σίγουρα να ληφθούν υπ' όψιν οι αντιδράσεις». Αυτή και μόνο η «στημένη» ερώτηση, σε ένα «καυτά εθνικό» θέμα, δείχνει ότι οι έλληνες εργαζόμενοι διαισθάνονται τι διακυβεύεται πίσω από τις «εθνικές κορώνες» των κοινοβουλευτικών κομμάτων περί κυριαρχικών δικαιωμάτων!

«Ασπίδα του Αχιλλέα»

Συμφωνία – μαμούθ με το Ισραήλ

Η ελληνική κυβέρνηση έβαλε την υπογραφή της στο Τελ Αβίβ για την αγορά της «Ασπίδας Του Αχιλλέα». Όπως αναφέρει αυτή και τα ΜΜΕ, η συμφωνία μπορεί να γίνει αντιληπτή με όρους ευρύτερης γεωπολιτικής σημασίας , αλλά και με βαθύτατο συμβολισμό.

Ο συμβολισμός βέβαια αφορά μονάχα όσους έχουν μάθει να παπαγαλίζουν την ιστορία όπως θα ήθελε η άρχουσα τάξη να μαθαίνεται στα σχολεία. Η ασπίδα του Αχιλλέα περιγράφεται στην Ιλιάδα του Ομήρου (ραψωδία Σ', στίχοι 478-608) και χαρακτηρίζεται, σύμφωνα με το Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης, ως ένα πρώιμο παράδειγμα λογοτεχνικής περιγραφής ενός έργου οπτικής τέχνης, κάτι που μάλλον ισχύει έστω και αν αυτή εικόνα δεν έχει φυσική υπόσταση. Ο Όμηρος κατάφερε «να ζωγραφίσει τον κόσμο» και να εκφράσει τις αντιθέσεις του τον πόλεμο και την ειρήνη, την ζωή και τον θάνατο, την χαρά και την λύπη. Η περιγραφή της ασπίδας σβήνει μεταξύ της μάχης για το σώμα του Πάτροκλου και της εισόδου του Αχιλλέα ξανά στη μάχη, η οποία είναι και ένα από τα πιο αιματηρά μέρη του έπους. Κατά συνέπεια, η ασπίδα θα μπορούσε να μεταφραστεί ως μία «ανάπαυση πριν από έναν επικείμενο κατακλυσμό», που χρησιμοποιείται για να τονίσει την σκληρότητα της βίας και του πολέμου.

Η ελληνική κυβέρνηση καυχιέται ότι προκάλεσε τον εκνευρισμό της Άγκυρας, η οποία, ορθά βέβαια, υποστηρίζει ότι ο άξονας Ελλάδας – Κύπρου – Ισραήλ έχει δημιουργηθεί για να ανακόψει την ανάπτυξη της Τουρκίας. Ο τούρκικος Τύπος δεν έχασε την ευκαιρία να χρησιμοποιήσει τον Όμηρο και να μιλήσει για «αχίλλειο πτέρνα» και όχι για «ασπίδα του Αχιλλέα». Ίσως να βρίσκονται πιο κοντά στην αλήθεια καθώς η αντίστοιχη ασπίδα του Ισραήλ έγινε σουρωτήρι από τα ιρανικά «βέλη» τα οποία κατέστρεψαν σημαντικά σημεία των ΗΠΑ-Ισραήλ όπως τις αμερικάνικες βάσεις στην Ιορδανία και τα Στενά του Μπαμπ Ελ Μάνταμπ – της πύλης των Δακρύων.

Ο ελληνικός Τύπος με την σειρά του καυχιέται ότι το γεωπολιτικό αποτύπωμα της συμφωνίας είναι προφανές, καθώς συνδέει τις δύο χώρες για ένα αρκετά σημαντικό χρονικό διάστημα. Το Ισραήλ γίνεται η τρίτη βασική χώρα (μαζί με τη Γαλλία και τις ΗΠΑ) από την οποία η Ελλάδα προμηθεύεται οπλικά συστήματα υψηλής τεχνολογίας και μεγάλης αξίας. Να υπενθυμίσουμε όμως στην ελληνική κυβέρνηση ότι σύμφωνα με τις δημοσκοπήσεις, στην Ελλάδα η πλειοψηφία των πολιτών έχει ταχθεί εναντίον της γενοκτονίας και την κυβερνητικής επιλογής να συμμαχήσει με το γενοκτόνο κράτος. Κι αυτό το Ισραήλ το γνωρίζει πολύ καλά.

Δυστυχώς όμως, όσο ο ελληνικός λαός δεν προχωράει σε δράσεις, πληρώνει το μάρμαρο αρχής δεδομένης της σύμβασης αξίας 3,035 δισ. ευρώ, με ορίζοντα υλοποίησης τους 35 μήνες και τη συμμετοχή ελληνικών εταιρειών στο 25% του έργου που θα γίνει. Για το οποίο καυχιούνται ότι είναι το μεγαλύτερο που έχει υπογραφεί ανάμεσα σε Ελλάδα και Ισραήλ.

Η σύμβαση, όπως αναφέρουν, αφορά την προμήθεια των συστημάτων David's Sling και Spyder της Rafael και το BarakMX της IAI. Στο πακέτο της «Ασπίδας του Αχιλλέα» περιλαμβάνονται ραντάρ των συστημάτων της εταιρείας ELTA (θυγατρική της IAI) και το Σύστημα Διοίκησης και Ελέγχου (Commandand Control), του οποίου η Ελλάδα θα διαθέτει και τον πηγαίο κώδικα. Εν ολίγοις θα είναι πλήρους εθνικής ιδιοκτησίας. Σύμφωνα με το Ισραήλ δεν παραδίδεται ο πηγαίος κώδικας των προϋπαρχόντων ισραηλινών υποσυστημάτων και από όσα μπορεί κανείς να καταλάβει δεν θα είναι και τόσο «πλήρους εθνικής ιδιοκτησίας».

Οι εργαζόμενοι, η νεολαία και τα φτωχά λαϊκά στρώματα καλούνται επίσης να πληρώσουν και μία ακόμη, συμπληρωματική συμφωνία ύψους 26 εκατ. ευρώ για την προμήθεια συστημάτων αντι-drone αλλά και την αναβάθμιση υφισταμένων, τα οποία είναι ήδη ανεπτυγμένα κυρίως στο Ανατολικό Αιγαίο.

«*Η ταχεία αλλαγή των πάντων είναι ο απαραίτητος όρος της εθνικής επιβίωσης απέναντι στον αναθεωρητισμό και στη διαρκώς διευρυνόμενη απειλή*», ανέφερε ο υπουργός Εθνικής Άμυνας, Νίκος Δένδιας σε συνέχεια των δηλώσεών του ότι η Ευρώπη δεν αντέχει να δει «*φέρετρα με σημαία πάνω*», αναφερόμενος στην ανάγκη αλλαγής κουλτούρας και αυτοθυσίας των ευρωπαϊκών κοινωνιών για την άμυνα.

Οι σύμμαχοι μακελάρηδες Ισραηλινοί ανέφεραν μέσω του υπουργού Άμυνας Ισραέλ Κατζ πως «*σε μια εποχή όπου δρώντες με ηγεμονικές φιλοδοξίες αναζητούν να επεκτείνουν την επιρροή τους και να υπονομεύσουν τη σταθερότητα στην περιοχή, το Ισραήλ και η Ελλάδα θα συνεχίσουν να εμβαθύνουν την αμυντική και στρατηγική συνεργασία τους και θα δρουν με αποφασιστικότητα ώστε να διατηρήσουν τη σταθερότητα και να διαφυλάξουν την ασφάλεια και τα κοινά συμφέροντά τους*». Ποιο είναι το κοινό συμφέρον Ελλάδας και Ισραήλ; Να προφυλάξουν να συμφέροντά τους μέσω των συμφερόντων των ΗΠΑ στέλνοντάς μας κρέας για τα κανόνια τους.

Μέσα σε όλα η κυβέρνηση ετοιμάζεται να υποδεχτεί τον Μάρκο Ρούμπιο, υπουργό Εξωτερικών των ΗΠΑ στις αρχές Οκτώβρη. Δεν πρόκειται για μια εθιμοτυπική επίσκεψη αλλά για τον 6ο γύρο του «Στρατηγικού Διαλόγου» Ελλάδας-ΗΠΑ. Αυτός ο «διάλογος» εγκαινιάστηκε τον Δεκέμβριο του 2018 επί κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ. Αυτή την φορά έρχεται για να ευθυγραμμίσει την ελληνική κυβέρνηση στις σχέσεις ΗΠΑ-Τουρκίας, να ζητήσει μεγαλύτερη στρατιωτική εμπλοκή της Ελλάδας στις ιμπεριαλιστικές εκστρατείες των ΗΠΑ, του ΝΑΤΟ και του Ισραήλ. Η ελληνική συμμετοχή στα σχέδιά των ΗΠΑ έχει αναβαθμιστεί εξαιρετικά τα τελευταία χρόνια. (Σούδα, Αλεξανδρούπολη, Λάρισα, Βόλος), η χρήση λιμανιών και εγκαταστάσεων είναι αμερικανικό σχέδιο προσπάθειας ελέγχου της ανάπτυξης της Τουρκίας. Οι αμερικανικές στρατιωτικές βάσεις δεν προστατεύουν κανέναν, αντίθετα είναι μαγνήτες πυραύλων και drones.

Στη χώρα μας, όπως και στην Τουρκία και σε όλο τον πλανήτη, η μόνη λύση είναι η ανά¬πτυξη ενός αντιπολεμικού κινήματος με επείγον, πρώτιστο και κύριο μέτωπο ενάντια στους δυτικούς ιμπεριαλιστές τις ΗΠΑ, το Ισραήλ και το ΝΑΤΟ.

Εξαγγελίες των κομμάτων στη ΔΕΘ

Άνθρακες ο θησαυρός

Από το βήμα της 90ής ΔΕΘ, ο πρωθυπουργός σε μια ουσιαστικά προεκλογική περίοδο, ανέπτυξε το «πρόγραμμα» της ΝΔ σε ορίζοντα τετραετίας. Με μεγάλα λόγια για 10 «άλματα» της Ελλάδας έως το 2031 και για «Συμφωνία Προόδου και Ευημερίας με ορίζοντα το 2030», όπως χαρακτήρισε τα μέτρα που εξαγγέλθηκαν από την κυβέρνηση ο υπουργός Οικονομίας Πιερρακάκης, η ΝΔ επιχειρεί, όχι με μεγάλη επιτυχία είναι αλήθεια, να κατευνάσει την αγανάκτηση και την οργή για την ακρίβεια, τη στεγαστική κρίση, την ενεργειακή κρίση κ.ά. Έτσι ούτε λίγο, ούτε πολύ ο πρωθυπουργός εξήγγειλε ότι θα έρθει «η ανάπτυξη μέσω της αύξησης της παραγωγικότητας» και «η μεταποίηση θα φτάσει το 12% του ΑΕΠ» το 2031. Ακόμα, ότι θα εγκαθιδρύσει ένα «κράτος κανόνων και όχι προσωπικών διαμεσολαβήσεων», ότι «η Ελλάδα θα φτάσει στα 10 πρώτα κράτη στην ταχύτητα και στην ποιότητα απονομής της δικαιοσύνης» και ότι η Δημόσια διοίκηση θα είναι μια από τις καλύτερες στην Ευρώπη. Αλλά και ότι θα αναγεννήσει τον πρωτογενή τομέα, θα φέρει το «Νέο σχολείο και το Εθνικό Απολυτήριο», θα λύσει το πρόβλημα της στέγης, ειδικά για τη νέα γενιά, θα ενισχύσει το «κοινωνικό κράτος με τα vouchers για την προσχολική απασχόληση» και τις «νταντάδες της γειτονιάς», θα προχωρήσει την «πράσινη και ανθεκτική Ελλάδα» με τις ΑΠΕ και τις ηλεκτρικές διασυνδέσεις, ενώ για το νερό υποσχέθηκε ότι θα ενοποιήσει τους 700 φορείς διαχείρισης του νερού με τις ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ. Τέλος εξήγγειλε την «ενίσχυση της άμυνας» με τους τεράστιους εξοπλισμούς μέχρι το 2030 με αγορές Rafale, balharra, μαχητικά F-35 και την «Ασπίδα του Αχιλλέα».

Στην επταετία που κυβερνά η ΝΔ, και αφού υποτίθεται βγήκαμε από τα μνημόνια, όχι μόνο δεν προχώρησε η ανάταξη της ελληνικής οικονομίας, αλλά η κατάσταση χειροτέρευσε με γοργούς ρυθμούς. Η αύξηση της παραγωγικότητας της ελληνικής καπιταλιστικής οικονομίας είναι μάλλον το πιο σύντομο ανέκδοτο, καθώς αυτή παραμένει στο 54,6% της ΕΕ και αυξάνεται με εξαιρετικά βραδύ ρυθμό, μόλις 2,1% στην επταετία 2019-2025. Η δε βιομηχανική παραγωγή μειώνεται διαρκώς στη συμμετοχή της στο ΑΕΠ και είναι στο 6,5%, ενώ τα πράγματα είναι ακόμη χειρότερα για τον πρωτογενή τομέα που περιορίζεται στο 3% του ΑΕΠ. Από εκεί και πέρα ο τουρισμός, το εμπόριο κ.ά. ενισχύονται ως ποσοστό του ΑΕΠ φτάνοντας στο 80%. Τώρα ο πρωθυπουργός υπόσχεται ότι θα αναστήσει τους τομείς αυτούς, που με ευθύνη των νεοφιλελεύθερων πολιτικών, επιδεινώθηκαν δραματικά. Σε ό,τι αφορά στην «ανάπτυξη», και μόνο οι ασθενικοί ρυθμοί της που σταθεροποιούνται από το 2023 και μετά, κοντά στο 2% και με πρόβλεψη για το 2026 για 1,9% αποδεικνύουν τα άθλια ψέματα του Μητσοτάκη. Η κυβέρνηση απέδειξε πως το κράτος θα λειτουργεί με τους κανόνες του ΟΠΕΚΕΠΕ, του Predator, του μπαζώματος του εγκλήματος των Τεμπών, των εργολάβους ιδιωτών που αρπάζουν το δημόσιο χρήμα με τις ιδιωτικοποιήσεις, τις απευθείας αναθέσεις κ.ά. Για την εκπαίδευση πράγματι ετοιμάζει μια νέα επίθεση στο δικαίωμα στη δημόσια-δωρεάν Παιδεία με την περαιτέρω ιδιωτικοποίησή της και το Εθνικό Απολυτήριο που θα πετάξει έξω από το Λύκειο τα παιδιά των εργαζομένων και φτωχών λαϊκών στρωμάτων. Τέλος, είναι αστείο να μιλάει ο πρωθυπουργός για κοινωνικό κράτος, όταν ιδιωτικοποίησε και ιδιωτικοποιεί τα πάντα, με τελευταίο το νερό με τον νόμο που ψήφισε στις 31/07 για την συγχώνευση των ΔΕΥΑ με την ΕΥΔΑΠ και την ΕΥΑΘ. Σε ό,τι αφορά στους εξοπλισμούς αυτοί θα κοστίσουν 25 δισ. μέχρι το 2036.

Από εκεί και πέρα παρουσίασε μέτρα, που δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ούτε ψίχουλα, και μάλιστα σε βάθος χρόνου, εννοείται «κοστολογημένα» στα 2,2 δισ. όταν τα αιμοσταγή πλεονάσματα αποδίδουν υπερέσοδα, καθώς και στο πρώτο επτάμηνο του2026 ανήλθαν σε 5,7 δισ., ενώ προϋπολογιζόταν σε 4,4 δισ.Έτσι οι συνταξιούχοι άνω των 65 θα δουν το «μόνιμο βοήθημα» των 300 ευρώ να γίνεται 400 τον Νοέμβριο του 2026, οι δημόσιοι υπάλληλοι θα λάβουν αντί του 13ου και 14ου μισθού, 500 ευρώ μικτά τον Δεκέμβριο του 2027 και ως τον Ιανουάριο του 2028 θα πάρουν αύξηση 80 ευρώ μικτά, οι δε μισθωτοί του ιδιωτικού τομέα θα φτάσουν τα 1.000 ευρώ κατώτατο μισθό τον Ιανουάριο του 2028! Μειώνονται κι άλλο οι ασφαλιστικές εισφορές για να παρουσιαστούν ως αύξηση μισθών, πράγμα από το οποίο κερδίζουν βέβαια οι καπιταλιστές. Όσο για τους αγρότες, που ξεκληρίζονται στα χωριά, θα θεσπίσει το αφορολόγητο για ετήσιο εισόδημα έως 20.000. Για το πρόβλημα του στεγαστικού τα προγράμματα που εφάρμοσε η κυβέρνηση, έτσι κι αλλιώς αποτελούν σταγόνα στον ωκεανό και υπερχρεώνουν εκ νέου τα νοικοκυριά.

Αυτά υπόσχεται ο Μητσοτάκης στους εργαζόμενους και τα φτωχά λαϊκά στρώματα, όταν σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ το 27,5% του πληθυσμού είναι στα όρια της φτώχειας το 2025, με το όριο να ορίζεται στα 585 ευρώ μηνιαίο εισόδημα για μονοπρόσωπο νοικοκυριό. Από την άλλη η κερδοφορία των εισηγμένων στο χρηματιστήριο εταιρειών και μάλιστα μιας μικρής ελίτ αυτών, ανέβηκε την τριετία 2024-2026 κατά 66,4%.

Από εκεί και πέρα, αφού ο Μητσοτάκης έθεσε ξανά το ζήτημα της αυτοδυναμίας και «απέκλεισε» τη συνεργασία με άλλα κόμματα, το ΠΑΣΟΚ κατά βάση ρίχνοντας το βάρος της ευθύνης σε αυτό και την απόφαση του συνεδρίου του, απείλησε πάλι με το «Μητσοτάκης ή χάος και αστάθεια», λοιδόρησε τους αντιπάλους του, επιτέθηκε στον Σαμαρά λέγοντας «πως έχει τεχνογνωσία στο πώς να κάνει κακό στην παράταξη», ξορκίζοντας τον κίνδυνο να του πάρει ψήφους το κόμμα Σαμαρά.

Και ο Τσίπρας της ΕΛΑΣ και ο Ανδρουλάκης του ΠΑΣΟΚ μοίρασαν κι αυτοί ψίχουλα, «κοστολογημένα» πάντα, και μέσα στα «δημοσιονομικά πλαίσια». Ο Τσίπρας παρουσιάζοντας το οικονομικό του πρόγραμμα για την επόμενη τετραετία, που το ονόμασε «Εθνικό Σχέδιο Ανασυγκρότησης», εξήγγειλε βασικό μισθό που θα φτάνει τα 1.000 ευρώ το 2027, μείωση της τιμής της κιλοβατώρας του ηλεκτρικού ρεύματος κατά 30% μεσοσταθμικά, μείωση του ΦΠΑ στο 6% στα βασικά αγαθά, 50.000 προσιτές κατοικίες κ.ά.. Από την «πατριωτική εισφορά» δε του 1% των μεγαλύτερων επιχειρήσεων θα ξαναστήσει το κοινωνικό κράτος και θα ενισχύσει τους νέους.

Ο Ανδρουλάκης μιλά για «πολιτική αλλαγή» και για ένα νέο «κοινωνικό συμβόλαιο» με την εργασία που περιλαμβάνει τη σταδιακή επαναφορά του 13ου μισθού, τη επαναφορά των Συλλογικών Συμβάσεων και την κατάργηση 13ωρου κ.ά.. Με επτά νομοθετικές παρεμβάσεις στο α' εξάμηνο της κυβέρνησής του αν εκλεγεί θα παρέμβει για «αποτελεσματικό έλεγχο της αγοράς», για «σύγχρονο παραγωγικό μοντέλο», «αναγέννηση της παιδείας και της υγείας», αλλά με «πραγματικά μη κρατικά και κερδοσκοπικά πανεπιστήμια», προσιτή στέγη, δίκαιη λύση για το ιδιωτικό χρέος και «κράτος διαφάνειας και αξιοκρατίας». Και αυτός θα βάλει «έκτακτη φορολόγηση των υπερκερδών των ολιγοπωλίων» για να ενισχύσει το κοινωνικό κράτος.

Μοιάζουν τόσο πολύ τα «προγράμματα» των κομμάτων που διεκδικούν την κυβέρνηση σε ό,τι αφορά στην ασάφεια και την φλυαρία γύρω από την «ανάπτυξη», το «νέο παραγωγικό μοντέλο», που το μόνο που αναδεικνύουν είναι ότι κάνουν ότι δεν καταλαβαίνουν πού οδήγησαν την οικονομία και την κοινωνία με τις μνημονιακές και νεοφιλελεύθερες πολιτικές που εφάρμοσαν. Κάνουν ότι δεν καταλαβαίνουν ότι με τον πόλεμο και την οικονομική κρίση έχουν φέρει τους εργαζόμενους και τα φτωχά λαϊκά στρώματα μπροστά σε τεράστιους κινδύνους. Και τα τρία τοποθετημένα στη «σωστή πλευρά της ιστορίας», με ΗΠΑ-Ισραήλ, ΝΑΤΟ και ΕΕ.

Άλλωστε με τον όρο «κοστολογημένα» προγράμματα εννοούν πολύ απλά ότι οι «παροχές» - ψίχουλα δεν θα θίξουν τα υπερκέρδη των κρατικοδίαιτων παρασιτικών οικονομικών ελίτ. Κάθε μέτρο, έστω και ψίχουλο, για τους εργαζόμενους χαρακτηρίζεται «προσωρινό» και θα πρέπει να βρεθεί το «ισοδύναμό» του είτε από μείωση άλλων δαπανών, είτε από την υπερφολόγηση των εργαζομένων και τα αιμοσταγή υπερπλεονάσματα που προκύπτουν.

Μαθητικές και φοιτητικές κινητοποιήσεις στην Ευρώπη

Οι κινητοποιήσεις των μαθητών, που ξεκίνησαν πριν από λίγες μέρες από τα λύκεια της περιφέρειας του Παρισιού, εξαπλώνεται πλέον σε ολόκληρη τη Γαλλία. Στις κινητοποιήσεις μπαίνουν όλο και περισσότεροι φοιτητές και εκπαιδευτικοί. Τα βασικά αιτήματα είναι ενάντια στην υποβάθμιση της δημόσιας παιδείας, στις τραγικές ελλείψεις πόρων και εκπαιδευτικού προσωπικού, στις πολυάριθμες τάξεις, στα εξοντωτικά ωρολόγια προγράμματα, στις σοβαρές ελλείψεις των σχολικών κτιρίων και υποδομών (διαρροές νερού, αίθουσες με υπερβολικά υψηλές ή χαμηλές θερμοκρασίες, υπολογιστές που αδυνατούν να υποστηρίξουν το εκπαιδευτικό λογισμικό κ.ά). Στις διεκδικήσεις προστίθεται και η κριτική για το σύστημα εισαγωγής στην ανώτατη εκπαίδευση και το άγχος που αυτό δημιουργεί! Σύμφωνα με έρευνα του SNES-FSU (Συνδικάτο εκπαιδευτικών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης) στις αρχές Σεπτεμβρίου σε 1.033 γυμνάσια και λύκεια το 69% είχε ελλείψεις σε τουλάχιστον μία κατηγορία προσωπικού, ενώ στο 53% έλειπε τουλάχιστον ένας εκπαιδευτικός.

Μπροστά στην κρίση που έχει ξεσπάσει στη χώρα (με το δημόσιο χρέος να ξεπερνά το 130% του ΑΕΠ) και με την πολεμοκάπηλη πολιτική της, η κυβέρνηση του Εμ. Μακρόν έχει προχωρήσει σε περικοπές στο σύνολο των κοινωνικών δαπανών και φυσικά και από την εκπαίδευση, όπως άλλωστε και όλη η ΕΕ. Στις κινητοποιήσεις -και στον φόβο για επέκτασή τους σ' όλη την κοινωνία- απάντησε με ένα πρωτοφανές όργιο καταστολής μετατρέποντας τις γαλλικές πόλεις σε πεδία μάχης. Μόνο για την Πέμπτη 1/10 τα επίσημα στοιχεία του γαλλικού Υπουργείου Εσωτερικών κάνουν λόγο για 1.949 προσαγωγές (εκ των οποίων οι 1.800 μετατράπηκαν σε συλλήψεις), κυρίως ανήλικων μαθητών. Ακόμη, οι πολύ βίαιες συγκρούσεις σώμα με σώμα οδήγησαν στον τραυματισμό 305 αστυνομικών και χωροφυλάκων και πολύ περισσότερων διαδηλωτών, γεγονός που αποτυπώνει την ένταση της κοινωνικής έκρηξης και την αποφασιστικότητα της νεολαίας να μην υποχωρήσει. Το κίνημα εξαπλώνεται και καταλαμβάνονται όλο και περισσότερα σχολεία και πανεπιστημιακές σχολές. Εκατοντάδες σχολικές και πανεπιστημιακές εγκαταστάσεις σε Παρίσι, Μασσαλία, Λυών και Στρασβούργο τελούν υπό κατάληψη ή αποκλεισμό, με τους μαθητές και τους φοιτητές να στήνουν οδοφράγματα. Η ιστορία γράφεται και πάλι στους δρόμους του Παρισιού! Η κυβέρνηση Μακρόν μαζί με την Μ. Λεπέν ρίχνουν την ευθύνη για τις κινητοποιήσεις στη ριζοσπαστική αριστερά, σε μια απέλπιδα προσπάθεια να αποσείσουν τη δική τους ευθύνη για την άθλια κατάσταση στην εκπαίδευση και όχι μόνο.

Και στη Γερμανία

Στις 25 Σεπτεμβρίου σε ολόκληρη τη Γερμανία, πραγματοποιήθηκαν πάνω από 100 μαθητικές κινητοποιήσεις με δεκάδες χιλιάδες νέους και νέες να διαδηλώνουν ενάντια στην προοπτική επαναφοράς της υποχρεωτικής στρατιωτικής θητείας. Όπως είναι γνωστό, η κυβέρνηση του καγκελάριου Φρίντριχ Μερτς αν και καταρρέει, προωθεί την ενίσχυση της Bundeswehr (οι ένοπλες δυνάμεις της Γερμανίας), με στόχο την αύξηση του αριθμού των στρατιωτών από περίπου 186.700 σήμερα σε 260.000 μέσα στην επόμενη δεκαετία. Οι διοργανωτές των κινητοποιήσεων καταγγέλλουν ότι η κυβέρνηση προωθεί με διάταγμα τη σταδιακή επιστροφή της υποχρεωτικής στράτευσης. Με σύνθημα «Δεν θα συμμετέχουμε στους πολέμους σας», οι μαθητές δηλώνουν ότι δεν είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν το κόστος της νέας στρατιωτικής στροφής της χώρας.

Οι μαθητές και οι φοιτητές της Γαλλίας και της Γερμανίας δείχνουν τον δρόμο της αξιοπρέπειας, της ανυπακοής και του αγώνα απέναντι στις νεοφιλελεύθερες και πολεμοκάπηλες πολιτικές, που διαλύουν το μέλλον τους. Ο αγώνας τους είναι και δικός μας αγώνας, πρέπει να τους ακολουθήσουμε κι εμείς στη χώρα μας. Μόνο έτσι θα σταματήσουμε την άθλια, νεοφιλελεύθερη και πολεμοκάπηλη πολιτική της κυβέρνησης του Μητσοτάκη.

Δύο σημαντικές σύνοδοι των χωρών της Σαγκάης και BRICS

Ένας κόσμος χωρίς τις ΗΠΑ

Τον περασμένο μήνα έλαβαν χώρα δύο κρίσιμες διασκέψεις των λεγόμενων «αναδυόμενων» χωρών, σε μια χρονιά έντονων αλλαγών και πολεμικών συγκρούσεων. Πρώτα, στο Μπισκέκ του Κιργιστάν στις 31 Αυγούστου-1 Σεπτεμβρίου, πραγματοποιήθηκε η 25η Σύνοδος του Οργανισμού Συνεργασίας της Σαγκάης (ΟΣΣ). Συμμετείχαν οι μεγαλύτερες χώρες της Ασίας/Ευρασίας ως κράτη-μέλη (Κίνα, Ρωσία, Ινδία, Ιράν, Πακιστάν, Ουζμπεκιστάν, Κιργιστάν, Καζακστάν, Τατζικιστάν), ως παρατηρητές (Λευκορωσία, Μογγολία, Αφγανιστάν) αλλά και ως εταίροι στον διάλογο (Τουρκία, Αίγυπτος, Σ. Αραβία, Κατάρ, Αζερμπαϊτζάν, Αρμενία, Μπαχρέιν, Καμπότζη, Σρι Λάνκα, Εμιράτα, Κουβέιτ κ.ά.). Στη συνέχεια, έγινε στις 12-13 Σεπτεμβρίου η 16η ετήσια Σύνοδος των BRICS+ στο Νέο Δελχί της Ινδίας, στην οποία συμμετείχαν ο πυρήνας του ΟΣΣ μαζί με Βραζιλία, Ν. Αφρική, Αιθιοπία, Ινδονησία. Οι διαφορές μεταξύ ΟΣΣ και BRICS+ είναι ότι το πρώτο ασχολείται με τη «γεωπολιτική ασφάλεια» της Ευρασίας (κάτι σαν πολύ «χαλαρό» ΝΑΤΟ), ενώ το δεύτερο είναι ένας οικονομικό-εμπορικός οργανισμός του «Παγκόσμιου Νότου». Και οι δύο σύνοδοι αναδεικνύονται σαν τις πιο σημαντικές διασκέψεις χωρών στον κόσμο, αν σκεφτεί κανείς ότι αποτελούν τον μισό παγκόσμιο πληθυσμό και το 40% του παγκόσμιου ΑΕΠ.

Τι συζητήθηκε

Το πιο σημαντικό της Συνόδου του ΟΣΣ ήταν η τροποποίηση του Χάρτη του Οργανισμού: η Διακήρυξη του Μπισκέκ επιβεβαιώνει την επιδίωξη για αναβάθμιση του ΟΣΣ από ένα φόρουμ χωρών, σε μία ένωση με μόνιμους μηχανισμούς και όργανα. Σε αυτό το πλαίσιο, αποφασίστηκε: 1. Η επίσπευση δημιουργίας μια αναπτυξιακής τράπεζας του ΟΣΣ, 2. Η ενίσχυση των εγχώριων νομισμάτων στις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των χωρών-μελών, συνεχίζοντας περαιτέρω την αποδολαριοποίηση, 3. Την ενίσχυση υποδομών (σιδηρόδρομοι, λιμάνια, κέντρα logistics, data centers κ.ά,) σε 4ετές πλάνο μέχρι το 2030, οι οποίες θα φέρνουν πιο κοντά τις χώρες-μέλη. Εδώ, προωθείται από την Κίνα ο «Δρόμος του μεταξιού» μέσω έργων, όπως η σιδηροδρομική ένωση 530 χλμ. μεταξύ Κιργιστάν-Ουζμπεκιστάν-Κίνας, που θα μπορεί να μεταφέρει έως και 15 εκατομμύρια τόνους εμπορευμάτων ετησίως. Ωστόσο, δεν είναι το μοναδικό σχέδιο, καθώς το Ιράν παίζει κεντρικό ρόλο, παρά τη δεινή θέση στην οποία βρίσκεται λόγω του πολέμου. Συμφώνησε σε δύο έργα: α. Στον εμπορικό άξονα Ρωσίας-Ιράν μέσω Κασπίας, όπου θα καταλήγει στον Κόλπο, β. Σε επενδύσεις διυλιστηρίων στο Κιργιστάν, 4. Εξαγγελίες για την ανάγκη διατήρησης της «παγκόσμιας τάξης» (εφαρμογή των κανόνων του ΟΗΕ και των παγκόσμιων οργανισμών, όχι στον περιορισμό του παγκόσμιου εμπορίου, επίκληση στο «διεθνές δίκαιο» για τον περιορισμό των πολεμικών μετώπων κ.ά.), 5. Τη θέσπιση κοινών πρότζεκτ για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και 6. Σταθεροποίηση των σχέσεων με τον Οργανισμό Αφρικανικών Κρατών.

Η Σύνοδος των BRICS επικύρωσε αυτή την στρατηγική με έμφαση στην ενίσχυση των εμπορικών συναλλαγών μέσω των εθνικών νομισμάτων.

Όσο και αν ο ΟΣΣ ξεκίνησε σαν μια «χαλαρή» ένωση χωρών της Ευρασίας με πολλές αντιθέσεις στο εσωτερικό του, η εξέλιξη στα πολεμικά μέτωπα, η παγκόσμια οικονομική κρίση που έρχεται και η παρακμή των δυτικών ιμπεριαλιστών, αντικειμενικά βαραίνει τους ΟΣΣ/BRICS+ να προχωρήσουν σε συγκεκριμένες δηλώσεις ή αποφάσεις, με ανάλογη επίδραση στις γεωπολιτικές εξελίξεις. Ο πόλεμος στο Ιράν και η οικονομική κρίση που εμφανίζεται η τελική αποχώρηση των αμερικανικών στρατευμάτων από το Ιράκ, άλλη μια ταπεινωτική ήττα των αμερικανών ιμπεριαλιστών που δίνει χώρο στις φιλοϊρανικές πολιτοφυλακές να μεγαλώσουν την επιρροή τους στη χώρα. Για πρώτη φορά, αποδυναμώνεται τόσο πολύ η στρατιωτική παρουσία των δυτικών χωρών στην Μ. Ανατολή, από αρχές εμφάνισης του Ιμπεριαλισμού. Παράλληλα, οι χώρες των BRICS+/ΟΣΣ παραβλέπουν τις δευτερογενείς κυρώσεις που επιβάλλει ο αμερικάνικος ιμπεριαλισμός σαν τιμωρία για την έμμεση ή υλική τους στήριξη στον πόλεμο στο Ιράν. Βρίσκουν τρόπους να ξεφύγουν από την παντοδυναμία του δολαρίου στις παγκόσμιες εμπορικές συναλλαγές και να χτίσουν νέους δικούς τους δρόμους. Οι τελευταίες σύνοδοι επικύρωσαν την περεταίρω σύγκλιση Ρωσίας-Κίνας-Ινδίας, πράγμα που είναι το χειρότερο σενάριο για τις ΗΠΑ.

φέρνουν τεράστιες αλλαγές σε γεωπολιτικό και οικονομικό επίπεδο που ευνοούν τις χώρες των ΟΣΣ/BRICS+.

Η ζημιά του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού

Η διαφαινόμενη ήττα των ΗΠΑ-Ισραήλ στο Ιράν αλλάζει ραγδαία τον χάρτη της Μ. Ανατολής, η οποία είναι μία από τις πιο σημαντικές περιοχές της Ασίας και από τις πιο σημαντικές στον πλανήτη. Για πρώτη φορά, οι ΗΠΑ αδυνατούν να ελέγξουν μαζί με τους συμμάχους τους τις ροές πετρελαίου στον Περσικό Κόλπο, μετά τον αποκλεισμό από το Ιράν των Στενών του Ορμούζ και τα χτυπήματα των Χούθι και των ιρακινών πολιτοφυλακών στον βασικό αγωγό Ανατολής-Δύσης της Σ. Αραβίας, γεγονός που απειλεί την παγκόσμια οικονομία με «κραχ» με αφορμή την εκρηκτική άνοδο των τιμών των καυσίμων. Ταυτόχρονα, οι αμερικάνικες βάσεις και τα μαχητικά αεροσκάφη έχουν διαλυθεί στην περιοχή από τους ιρανικούς πυραύλους (όχι μόνο στις χώρες του Κόλπου, αλλά πλέον μέχρι και την Ιορδανία). Σε αυτά προστίθεται

Βήματα προς την ενοποίηση της Ασίας

Σε αυτό το σημείο καμπής, οι ΗΠΑ έχουν αφήσει ένα μεγάλο κενό. Όμως, «η φύση απεχθάνεται τα κενά». Πέρα από τις επενδυτικές αποφάσεις και την προσπάθεια σύγκλισης των χωρών των BRICS+/ΟΣΣ σε οικονομικό επίπεδο, γίνονται προχωρήματα για την κοινή στάση απέναντι στις επιλογές του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού.

Ίσως πιο καθαρά από ποτέ οι χώρες των ΟΣΣ/BRICS+ έβγαλαν ομόφωνη καταδίκη της επίθεσης των ΗΠΑ-Ισραήλ για τον πόλεμο στο Ιράν. Παρόλο που το Ιράν είναι χώρα-μέλος του ΟΣΣ, η αποδοκιμασία της αμερικανοισραηλινής επίθεσης δεν ήταν καθόλου δεδομένη. Η περσυνή σύνοδος δεν είχε τοποθετηθεί ενάντια στο Ισραήλ για τον «πόλεμο των 12 ημερών» με το Ιράν, καθώς είχε εναντιωθεί η Ινδία, αφού προτίμησε να διατηρήσει τις στενές σχέσεις που έχει με τους σιωνιστές.

Ένα ακόμα στοιχείο είναι η προσπάθεια εξομάλυνσης των σχέσεων μεταξύ Ιράν και των χωρών του Κόλπου. Ίσως το πιο σημαντικό στοιχείο της Συνόδου των BRICS+ ήταν οι προσέγγιση Ιράν και Εμιράτων και η συνυπογραφή κοινής διακήρυξης με τους BRICS+ για «συγκράτηση του πολέμου». Τα Εμιράτα ήταν μέχρι πρότινος ο πιο πρόθυμος σύμμαχος των αμερικάνων ιμπεριαλιστών στη Μ.Ανατολή. Ήταν η μοναδική αραβική χώρα που έχει υπογράψει τις συμφωνίες του Αβραάμ με το Ισραήλ και συμμετείχε μυστικά σε αεροπορικούς βομβαρδισμούς στο Ιράν μαζί με ΗΠΑ-Ισραήλ. Μια τέτοια προσέγγιση δείχνει την αδυναμία των ΗΠΑ να εντάξουν σε ένα στρατηγικό σχέδιο τις πιο φιλικές τους χώρες, με τους BRICS+ να αποκτούν προβάδισμα στην ενίσχυση της επιρροής τους.

Τα «αγκάθια» που οι BRICS καλούνται να ξεπεράσουν

Ωστόσο, ο συνασπισμός των BRICS+ ή ακόμα περισσότερο του ΟΣΣ, δεν είναι συμμαχικό στρατόπεδο όπως το ΝΑΤΟ. Δεν έχουν κοινό συνάλλαγμα ούτε κάποια ενιαία αμυντική πολιτική. Έχει σημαντικές αποκλίσεις και ζητήματα που θα πρέπει να διαχειριστεί: α. Τις σχέσεις Ινδίας-Πακιστάν που είναι, αν μη τι άλλο, εχθρικές εδώ και δεκαετίες, β. Τα σχέδια της Ινδίας που έρχονται σε αντίθεση με αυτά της Κίνας και έχουν άμεσες επαφές με τις ΗΠΑ (θέλουν να φτιάξουν μαζί τον εμπορικό διάδρομο IMEC, είναι από κοινού στην ομάδα Quad κ.ά.), γ. Τις περιφερειακές αντιθέσεις (συμφωνία της Μέκκα, χώρες του Καυκάσου, σχέσεις με Ισραήλ, ρόλος Τουρκίας κ.ά.). Παρ' όλα αυτά, μέσα σε μια 20ετία, έχουν ξεδιαλυθεί αρκετά γρήγορα οι όποιες διαφορές τους και είναι βέβαιο ότι η «φυσική» πορεία των πραγμάτων δείχνει ότι σε 5-10 χρόνια θα έχουν ξεπεράσει τις ΗΠΑ σαν παγκόσμια οικονομική, εμπορική και πολιτική δύναμη. Αυτό αναγνωρίζει ο αμερικάνικος ιμπεριαλισμός και είναι ο βασικός λόγος που ξεκινάει πολέμους σε κάθε γωνιά του πλανήτη.

Οι BRICS δε λύνουν το ζήτημα του πολέμου

Σε έναν κόσμο που συνεχώς αλλάζει, οι κίνδυνοι για τους λαούς είναι σε οξυμένο επίπεδο. Τέτοιες τεκτονικές αλλαγές και μετατοπίσεις έρχονται πάντα στην ιστορία μόνο μέσα από έναν παγκόσμιο πόλεμο. Η λύση δεν έρχεται με την στήριξη του «στρατοπέδου» των BRICS+, οι οποίες είναι «ουδέτερες» σε πολέμους και σφαγές όπως η γενοκτονία στην Παλαιστίνη (ή «εναντιώνονται» μόνο με ανακοινώσεις) και δεν μπορούν με τίποτα να ξεπεράσουν τις αντιφάσεις και τις κρίσεις του καπιταλιστικού συστήματος, όπως δείχνουν και οι επικείμενες παγκόσμιες εξελίξεις. Ο αμερικάνικος ιμπεριαλισμός θέλει να ξεπεράσει την παρακμή του με φασιστικό καθεστώς ή ακόμα και με πυρηνικά. Η μόνη δύναμη που μπορεί να αποτρέψει ένα γενικευμένο πόλεμο είναι το παγκόσμιο εργατικό κίνημα.

■ *Χ.Μ.*

Η Βενεζουέλα στα νύχια του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού

Μετά τις 3 Ιανουαρίου 2026 όπου οι ΗΠΑ εξαπέλυσαν μια τρομοκρατική στρατιωτική επιχείρηση εναντίον της Βενεζουέλας, και απήγαγαν τον πρόεδρο Νικολάς Μαδούρο και την συζύγου του, οι εργαζόμενες λαϊκές μάζες στην Βενεζουέλα είναι αντιμέτωπες με τον κίνδυνο μιας ιστορικής οπισθοδρόμησης.

Η νέα «ηγεσία» της αντιπρόεδρου Ντέλσι Ροδρίγκες, έκανε μια καθαρή «στροφή» προς την συνθηκολόγηση με τους Αμερικάνους, με σειρά συναντήσεων με την αμερικάνικη ηγεσία και την «αποκατάσταση» των διπλωματικών σχέσεων τους. Στις 29 Ιανουαρίου 2026, προώθησε και ψήφισε στην Εθνοσυνέλευση τη «μεταρρύθμιση» του νόμου για τους υδρογονάνθρακες, ενώ στις 8 Ιουλίου υπογράφηκε το ρυθμιστικό πλαίσιο του νέου νόμου, θέτοντάς τον πλέον σε πλήρη εφαρμογή.

Ο νόμος αυτός άλλαξε το έως τότε πλειοψηφικό υποχρεωτικό σχήμα συμμετοχής των ιδιωτών (το κράτος είχε το 60% των μετοχών) στην παραγωγή και το εμπόριο πετρελαιοειδών, δίνοντας την δυνατότητα στις αμερικάνικες πετρελαϊκές πολυεθνικές να πωλούν το πετρέλαιο στην αγορά, με μειωμένη φορολογία. Με αυτό το τρόπο, εισάγεται πιο «ελαστική» νομοθεσία και προβλέπεται «διεθνής διαιτησία» αν οι πολυεθνικές θέλουν να υπερασπιστούν τα συμφέροντά τους εναντίον του δημοσίου.

Το συντριπτικό χτύπημα ήρθε με τη συμφωνία της 31ης Αυγούστου, που ο Λευκός Οίκος χαρακτήρισε «τη μεγαλύτερη πετρελαϊκή συμφωνία στην παγκόσμια ιστορία». Η North American Blue Energy Partners (NABEP) απέκτησε συμβάσεις έως 100 ετών για 17 πετρελαϊκές περιοχές, με 65 δισ. βαρέλια επιβεβαιωμένων αποθεμάτων, παραχωρώντας 35% στο Πεντάγωνο. Το State Department εξασφάλισε αγορά του 20% της παραγωγής σε τιμή κόστους και προτεραιότητα στο υπόλοιπο 80%, ενώ οι ΗΠΑ ελέγχουν, μέσω αμερικανικής πλειοψηφίας και δικαιώματος βέτο, το ΔΣ, αποκτώντας σχεδόν μονοπωλιακή πρόσβαση στην παραγωγή.

Ο Λευκός Οίκος μάλιστα αναφέρει ρητά πως «Αυτή η πρωτοποριακή ιδιωτικοποίηση […] αποτελεί βασική προϋπόθεση για τη συνέχιση των μεταρρυθμίσεων και της δημοκρατικής μετάβασης» και πως η νέα διαχείριση της NABEP αποκαθιστά «κακόβουλους ξένους παράγοντες που λεηλάτησαν τους πόρους της Βενεζουέλας προς όφελος αντιπάλων της Αμερικής, όπως η Κούβα, η Ρωσία και η Κίνα, και απέτυχαν να επενδύσουν στις υποδομές ή στην ανάπτυξη της Βενεζουέλας»!

Η Βενεζουέλα παρά το γεγονός πως διαθέτει τα μεγαλύτερα αποθέματα πετρελαίου στον κόσμο, (19% των συνολικών αποθεμάτων του πλανήτη) είχε πολύ χαμηλά έσοδα τα τελευταία χρόνια (18,4 δισ. το 2024, 18,2 δισ. το 2025) λόγω των αμερικάνικων κυρώσεων και το διεθνές εμπάργκο.

Μετά την απαγωγή Μαδούρο από τις ΗΠΑ, η κυβέρνηση Τραμπ άρχισε να χαλαρώνει τμήμα των κυρώσεων στον πετρελαϊκό τομέα της Βενεζουέλας. Η OFAC (Office of Foreign Assets Control) εξέδωσε διαδοχικές άδειες που επιτρέπουν την εξαγωγή, μεταφορά, πώληση και μεταπώληση βενεζουελάνικου πετρελαίου προς αγορές τρίτων χωρών. Ως αποτέλεσμα, οι εξαγωγές πετρελαίου αυξήθηκαν από περίπου 498.000 βαρέλια ημερησίως τον Δεκέμβριο του 2025 σε περίπου 800.000 τον Ιανουάριο του 2026. Ωστόσο, η αύξηση αυτή δεν σημαίνει ότι τα αντίστοιχα έσοδα βρίσκονται στη διάθεση της κυβέρνησης της Βενεζουέλας. Αντίθετα, ένα μεγάλο μέρος τους περνά μέσα από μηχανισμούς που ελέγχονται από τις Ηνωμένες Πολιτείες. Πρόκειται για μια μορφή νεοαποικιακού ελέγχου που δεν περιορίζει απλώς τις συναλλαγές της χώρας, αλλά παρεμβαίνει άμεσα στη διαχείριση των εσόδων από το πετρέλαιό της.

Η πλειοψηφία των συναλλαγών που συνδέονται με τις εξαγωγές του βενεζουελάνικου πετρελαίου υπάγονται κατευθείαν σε αμερικανικό μηχανισμό όπως εκείνος διαμορφώθηκε με προεδρικό διάταγμα (Ιανουάριος, 2026). Το διάταγμα αυτό αναγνωρίζει μεν ότι τα συγκεκριμένα κεφάλαια αποτελούν «περιουσία της κυβέρνησης της Βενεζουέλας» αλλά την ίδια ώρα τα θέτει «υπό αμερικανική φύλαξη» και προβλέπει ότι δεν μπορούν να μεταφερθούν, να πληρωθούν ή να αναληφθούν παρά μόνο σύμφωνα με τους όρους που καθορίζουν οι αμερικανικές αρχές.

Ο νέος νεοαποικιοκρατικός μηχανισμός ξεπερνά σε έλεγχο τις προηγούμενες κυρώσεις, καθώς οι ΗΠΑ ελέγχουν πλέον μεγάλο μέρος του χρηματοοικονομικού κυκλώματος των εξαγωγών της Βενεζουέλας. Σύμφωνα με το Council on Foreign Relations, η αξία των εξαγωγών υπό αμερικανικό έλεγχο αυξήθηκε από 600 εκατ. δολάρια τον Ιανουάριο σε 3,7 δισ. τον Απρίλιο του 2026. Οι ΗΠΑ απορρόφησαν το 43% των εξαγωγών, ενώ έως τον Ιούλιο τα πετρελαϊκά έσοδα, ύψους 13 δισ. δολαρίων, είχαν περάσει μέσω αμερικανικά ελεγχόμενων λογαριασμών.

Με την τελευταία συμφωνία, η κυβέρνηση της Ντέλσι Ροδρίγκες και του PSUV ολοκληρώνει την παράδοση των πετρελαϊκών πόρων της Βενεζουέλας, εντείνοντας παράλληλα τον αποκλεισμό της Κούβας, που στερείται πλέον βενεζουελάνικου πετρελαίου. Έχοντας χάσει ουσιαστικά την ανεξαρτησία της, λειτουργεί ως διαχειριστής ενός προτεκτοράτου, διασφαλίζοντας τα αμερικανικά συμφέροντα και διευκολύνοντας τη χρήση της Βενεζουέλας ως βάσης για την ενίσχυση των οικονομικών και στρατιωτικών σχεδίων των ΗΠΑ στην περιοχή, στο πλαίσιο της αντιπαράθεσης με την Κίνα.

Το πλήγμα για την εργατική τάξη της Βενεζουέλας είναι και βαθιά ηθικό, καθώς συνοδεύεται από ιστορική ταπείνωση. Στις 23 Σεπτεμβρίου 2026, από το βήμα της 81ης Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ, η Ντέλσι Ροδρίγκες ευχαρίστησε τον Τραμπ για την επαναπροσέγγιση ΗΠΑ–Βενεζουέλας και εξήρε την πετρελαϊκή συμφωνία. Μία μέρα νωρίτερα, ο Τραμπ είχε δηλώσει κυνικά πως «σε έναν πόλεμο τα λάφυρα ανήκουν στον νικητή», ενώ ο Μαδούρο παρέμενε φυλακισμένος λίγα χιλιόμετρα μακριά.

Είκοσι χρόνια νωρίτερα, στις 20 Σεπτεμβρίου 2006, ο Ούγκο Τσάβες είχε πει, στην ομιλία του στον ΟΗΕ, απευθυνόμενος στον Τζόρτζ Μπους Τζούνιορ: «*Χθες ήταν εδώ ο διάβολος, σ' αυτό ακριβώς το μέρος. Ακόμη μυρίζει θειάφι, εδώ, σ' αυτό το βήμα μίλησε σαν να ήταν ο ιδιοκτήτης του κόσμου. [..] . Δεν μπορούμε να επιτρέψουμε να εγκαθιδρυθεί μια παγκόσμια δικτατορία. Η ομιλία του προέδρου-παγκόσμιου τυράννου, γεμάτη κυνισμό, γεμάτη υποκρισία, είναι η ίδια η αυτοκρατορική υποκρισία, η προσπάθεια να ελέγξουν τα πάντα. Θέλουν να μας επιβάλουν το δημοκρατικό μοντέλο όπως το αντιλαμβάνονται οι ίδιοι: την ψεύτικη δημοκρατία των ελίτ και, επιπλέον, ένα πολύ πρωτότυπο δημοκρατικό μοντέλο, επιβαλλόμενο με βόμβες, βομβαρδισμούς, εισβολές και κανονιοβολισμούς…*»

Σήμερα τα λόγια του κομαντάντε Τσάβες, του ανθρώπου που ηγήθηκε της μπολιβαριανής επανάστασης και έδωσε πρακτικό νόημα στον προλεταριακό διεθνισμό αποκτά μια πικρή επικαιρότητα. Παρά την προδοσία της ηγεσίας τους και το τεράστιο σοκ που έχουν δεχθεί από την βάναυση ιμπεριαλιστική επιθετικότητα, η εργατική τάξη και τα φτωχά λαϊκά στρώματα της Βενεζουέλας, φορείς μιας από τις σημαντικότερες επαναστατικές παραδόσεις στην νεότερη ιστορία της Λατινικής Αμερικής πρέπει να πάρουν την κατάσταση στα χέρια τους.

στον κόσμο...

Ισπανία

Στους δρόμους της Μαδρίτης βγήκαν στις 26/9 δεκάδες χιλιάδες διαδηλωτές, ενάντια στις εξώσεις και τα δυσβάσταχτα ενοίκια. Αφορμή αποτέλεσε η έξωση της 87χρονης Μάρι Κάρμεν Αμπασκάλ, η οποία εκδιώχθηκε με φορείο από το σπίτι όπου ζούσε περίπου 70 χρόνια, αφού τα ΜΑΤ έσπασαν την πόρτα της. Η εταιρεία που διαχειρίζεται το ακίνητο απαιτούσε ενοίκιο 1.650 ευρώ τον μήνα (από 500 που έδινε), μεγαλύτερο και από τη σύνταξή της.

Η έξωση της Μάρι Κάρμεν δεν είναι μεμονωμένη περίπτωση. Αποτελεί ένα παράδειγμα της στεγαστικής κρίσης που πλήττει την εργατική τάξη και τα φτωχά λαϊκά στρώματα της Ισπανίας, ενώ ιδιοκτήτες, επενδυτικά funds και εταιρείες real estate μετατρέπουν τη λαϊκή κατοικία σε πεδίο κερδοφορίας. Με σύνθημα «Ούτε μία Μάρι Κάρμεν ακόμα», πάνω από 25.000 διαδηλωτές πλημμύρισαν το κέντρο της Μαδρίτης. Εκατοντάδες παρέμειναν στην Πουέρτα ντελ Σολ, στήνοντας σκηνές και μετατρέποντας την πλατεία σε κέντρο αγώνα με σύνθημα «είτε θα πέσει η αισχροκέρδεια, είτε η κυβέρνηση». Η δυναμική των κινητοποιήσεων κατάφερε μια σημαντική νίκη. Κάτω από την πίεση του κύματος αλληλεγγύης, η εταιρεία αναγκάστηκε να υποχωρήσει ακυρώνοντας την αύξηση του ενοικίου. Μια υποχώρηση που δεν χαρίστηκε, αλλά επιβλήθηκε μέσα από τη μαζική κινητοποίηση της ισπανικής εργατικής τάξης.

Η στεγαστική κρίση αποτελεί ένα κεντρικό κοινωνικό ζήτημα μαζί με την ακρίβεια. Η μετατροπή των κατοικιών σε τουριστικό εμπόρευμα, οι βραχυχρόνιες μισθώσεις και η συγκέντρωση ακινήτων στα χέρια μεγάλων επιχειρηματικών ομίλων εντείνουν την πίεση στις λαϊκές γειτονιές. Αυτό, μάλιστα, αποτελεί κοινό συστατικό της κρίσης σε όλη την ΕΕ. Ιδιαίτερα στην Ελλάδα, τα νοικοκυριά δαπανούν κατά μέσο όρο το 36% του διαθέσιμου εισοδήματός τους για τη στέγαση, το υψηλότερο ποσοστό στην ΕΕ.

Μπροστά στον φόβο για κλιμάκωση των κινητοποιήσεων, η κυβέρνηση Σάντσεθ αναγκάστηκε να ανακοινώσει δύο νέα διατάγματα για τη στέγαση. Αυτά προκύπτουν παρά μόνο ως αποτέλεσμα της πίεσης του κινήματος. Όμως, δεν παύουν να είναι μετριοπαθή μέτρα που δεν δίνουν πραγματική λύση στη στεγαστική κρίση, καθώς αφήνουν άθικτη τη βασική αιτία της: την κατοικία ως εμπόρευμα και πεδίο αρπακτικότητας. Παρ' όλ' αυτά, οι κινητοποιήσεις στην Ισπανία δείχνουν ότι απέναντι στις εξώσεις, τα πανάκριβα ενοίκια και την κερδοσκοπία, η οργανωμένη πάλη μπορεί να επιβάλλει νίκες σε μια εποχή που και τα πιο θεμελιώδη δικαιώματα χτυπιούνται.

ΗΠΑ

Στις 20/9, στο Όστιν του Τέξας, ένας από τους δολοφονικούς πράκτορες της ICE πυροβόλησε απρόκλητα τον 28χρονο Βενεζουελάνο μετανάστη διανομέα Wilber Rafael Garcés Pérez, την ώρα που εργαζόταν. Ενώ είχε ακόμα τη σφαίρα στο σώμα του, τον οδήγησαν σε κέντρο κράτησης μεταναστών για άμεση απέλαση.

Ο πυροβολισμός πυροδότησε μαχητικές κινητοποιήσεις με εκατοντάδες διαδηλωτές να απαιτούν να φύγει η ICE, η οποία απάντησε με συλλήψεις. Η ICE αποτελεί βασικό μηχανισμό της ρατσιστικής αντιμεταναστευτικής πολιτικής της κυβέρνησης Τραμπ, εξαπολύοντας ανθρωποκυνηγητό με συλλήψεις, εγκλεισμούς και μαζικές απελάσεις. Οι έφοδοι σε χώρους δουλειάς και γειτονιές καλλιεργούν ένα καθεστώς φόβου και ανασφάλειας για χιλιάδες μετανάστες και τις οικογένειές τους. Η επίθεση στους μετανάστες δεν είναι τυχαία: επιχειρεί να τους μετατρέψει σε αποδιοπομπαίο τράγο για τη φτώχεια και την κοινωνική κρίση. Απέναντι σε αυτή τη βαρβαρότητα, η απάντηση βρίσκεται στους κοινούς αγώνες ντόπιων και μεταναστών εργαζομένων, ενάντια στον ρατσισμό, την καταστολή και την πολιτική που τους γεννά.

ΓΕΡΜΑΝΙΑ – ΕΚΛΟΓΕΣ ΚΡΑΤΙΔΙΩΝ

Η ακροδεξιά του AfD ανεβαίνει, ο Μερτς καταρρέει...

Σε εκλογικό «σεισμό» εξελίσσεται η πολιτική κρίση στη Γερμανία. Ο κυβερνητικός σχηματισμός των Χριστιανοδημοκρατών (CDU) και Σοσιαλδημοκρατών (SPD) βρίσκεται σε ελεύθερη πτώση. Τα αποτελέσματα των 5 κρατιδιακών εκλογών του 2026 είναι:

Α) Βάδη – Βυρτεμβέργη (8 Μαρτίου): Πρώτοι οι Πράσινοι (30,2%), δεύτερο το CDU (29,7%), τρίτο το AfD (18,8%) –διπλασιασμός από το 2021– και τελευταίο το SPD, χάνοντας τη μισή του εκλογική δύναμη (5,5%, 3 στους 10 ψηφοφόρους του κινήθηκαν προς το AfD).

Β) Ρηνανία – Παλατινάτο (22 Μαρτίου): Το «κάστρο» του SPD –επί 35 χρόνια είχαν την τοπική διακυβέρνηση– πέρασε στα χέρια του CDU (31%), αφήνοντας το δεύτερο με 25,9% (-8%), ενώ τρίτο βγήκε το AfD (19,5%), διπλασιάζοντας τα ποσοστά του και σημειώνοντας ρεκόρ σε δυτικογερμανικό κρατίδιο.

Γ) Σαξονία – Άνχαλτ (6 Σεπτέμβρη): Πρώτο το AfD με 44,5%. Το CDU, που κατείχε την πρωθυπουργία του κρατιδίου για 28 χρόνια μετά την επανένωση της Γερμανίας (1990), υπέστη βαριές απώλειες, πέφτοντας στο 18,5% (29,8% το 2021). Το SPD πήρε μόλις 9,3%.

Δ) Μεκλεμβούργο – Δυτική Πομερανία (20 Σεπτέμβρη): το AfD κέρδισε με 38,2%, το SPD δεύτερο με 35,5% (από το 1998 είχε αδιάλειπτα την πρωθυπουργία) και το CDU κατέγραψε ιστορικό χαμηλό με 4,9% (απώλεια 63% του ποσοστού του 2021) μένοντας εκτός τοπικού κοινοβουλίου για πρώτη φορά από το 1990.

Ε) Βερολίνο (20 Σεπτέμβρη): Το «αριστερό» Die Linke αναδείχθηκε πρώτο με 25,7%, υπερδιπλασιάζοντας το ποσοστό του (12,2% το 2023). Το CDU έχασε την πρωτιά, παίρνοντας 18,8%, χάνοντας το 1/3 της εκλογικής του δύναμης, με μετακίνηση περίπου 60.000 ψηφοφόρων προς το AfD. Τρίτο βγήκε το AfD (16,3%), τέταρτοι οι Πράσινοι (14,3%) και τελευταίο το SPD, που απέσπασε μόλις το 12,1% (-6,3%).

Κατάρρευση κομμάτων του κυβερνητικού σχηματισμού

Σε όλες τις εκλογές παρατηρείται αποδοκιμασία προς τα δύο παραδοσιακά αστικά νεοφιλελεύθερα κόμματα της Γερμανίας (CDU, SPD) και προς την κυβέρνηση του καγκελάριου Μερτς. Ο ίδιος δήλωσε πως «τα εκλογικά αποτελέσματα για την κυβέρνηση είναι καταστροφικά», αλλά αρνήθηκε να παραιτηθεί. Την ίδια γνώμη, βέβαια, δεν έχει και το κόμμα του, που ήδη ψάχνει αντικαταστάτη.

Ο βασικότερος παράγοντας αυτής της φθοράς είναι η οικονομική κρίση και η ανασφάλεια των γερμανών εργαζόμενων και φτωχών. Η οικονομία, μετά από μακροχρόνια στασιμότητα, εμφανίζει υφεσιακές τάσεις. Η βιομηχανία, ειδικά η αυτοκινητοβιομηχανία, έχει χτυπηθεί ανεπανόρθωτα: **α)** από τις αντι-ρωσικές κυρώσεις της ΕΕ, που έκοψαν την ενεργειακή διασύνδεση με το φτηνό πετρέλαιο και φυσικό αέριο της Μόσχας, **β)** από την «εισβολή» των κινεζικών εμπορευμάτων στην Ευρώπη. Αυτά οδήγησαν σε δραστική μείωση της παραγωγικής δυναμικότητας, με χαρακτηριστικό παράδειγμα το μαζικό κλείσιμο εργοστασίων της Volkswagen και τις δεκάδες χιλιάδες απολύσεις. Η απάντηση του Μερτς ήταν η ανακοίνωση σκληρών μέτρων λιτότητας (σύνταξη στα 70, περικοπές σε υγεία, στεγαστικό επίδομα, αναφορές για «τεμπέληδες» Γερμανούς κ.ά.) – και μια τρομακτική αύξηση των δαπανών για εξοπλισμούς, μαζί με τη στόχευση επαναφοράς της υποχρεωτικής στράτευσης (ήδη συναντά ισχυρές αντιδράσεις από τους μαθητές).

Γιατί ανεβαίνει το AfD;

Κάθε ανάλυση που ξεκινάει με το «ο φασισμός επελαύνει στην Ευρώπη», πέρα από λανθασμένη, θα ήταν και επικίνδυνη. Προφανώς, το AfD είναι ένα φιλο-ναζιστικό ή νεο-ναζιστικό, αντιμεταναστευτικό και ρατσιστικό μόρφωμα – αλλά αυτό δε σημαίνει ότι οι γερμανοί εργαζόμενοι έγιναν μαζικά «νοσταλγοί του Χίτλερ». Η ενίσχυσή του AfD αποτελεί δείκτη κοινωνικής απόρριψής των σκληρών νεοφιλελεύθερων πολιτικών του γερμανικού κεφαλαίου και της ΕΕ. Κερδίζει εκλογικά, γιατί προπαγανδίζει την επαναφορά της ενεργειακής διασύνδεσης με τη Ρωσία, για την επανεκκίνηση-ενίσχυση της βιομηχανίας. Επίσης, με την αντιμεταναστευτική ρητορική του, που τη συνδυάζει με το κάλεσμα αποδέσμευσης της Γερμανίας από το μέτωπο της Ουκρανίας. Εκμεταλλεύεται έτσι πλήρως τα αντί-ΕΕ αισθήματα εργαζόμενων και φτωχών. Ωστόσο, όπως και συνολικά η ακροδεξιά, είναι ένα τεράστιο ερώτημα τι απ' αυτά πράγματι μπορεί να υλοποιηθεί και δε θα αποδειχτεί απλά εξαπάτηση του λαού… Γιατί οι ιμπεριαλιστές και το μεγάλο κεφάλαιο στην Ευρώπη δείχνουν «κλειδωμένοι» ενάντια σε κάθε αλλαγή της σημερινής πολιτικής τους, π.χ. ενάντια στη Ρωσία – όσο κι αν αυτό τους οδηγεί σε «υπαρξιακά» προβλήματα (όπως στη Γερμανία), δηλ. σε υποβάθμιση και στο χείλος της καταστροφής.

Το AfD είναι επικίνδυνο για εργαζόμενους, φτωχούς, νεολαία, μετανάστες – το εργατικό και νεολαιίστικο κίνημα πρέπει να το αντιμετωπίσει αποφασιστικά. Αυτή η ενισχυμένη ακροδεξιά (Λεπέν στη Γαλλία κ.ά.), παρότι δεν έχει καμία ουσιαστική εναλλακτική, διεκδικεί με μεγάλες αξιώσεις πλέον να κυβερνήσει, είτε η ίδια (Ιταλία / Μελόνι) είτε ως εταίρος. Αυτό γίνεται όλο και περισσότερο αποδεκτό από το μεγάλο κεφάλαιο και τις ελίτ (ανάλογη είναι άλλωστε η διακυβέρνηση Τραμπ ως διεθνές υπόδειγμα).

Ωστόσο, χρειάζεται μεγάλη προσοχή: ο κίνδυνος της ακροδεξιάς στην Ευρώπη δεν είναι ο μόνος ή ίσως δεν είναι και ο κύριος (ανάλογα με τη χώρα). Είναι οι παραδοσιακές αστικές νεοφιλελεύθερες δυνάμεις, το «ακραίο κέντρο» (Μητσοτάκης, Μακρόν κ.λπ.), που σπρώχνει προς έναν άγριο ταξικό πόλεμο, προς έναν εκφασισμό και προς τον πόλεμο στο όνομα της «δημοκρατίας. Οι Μερτς, Μακρόν, Μητσοτάκης κ.ά. δίνουν δισεκατομμύρια για εξοπλισμούς, προετοιμάζοντας νέους και εργαζόμενους για φέρετρα, κάνουν οι ίδιοι όλο και πιο κτηνώδη την αντιμετώπιση των μεταναστών.... και έτσι όχι μόνο δεν αποτελούν ανάχωμα στην άνοδο της ακροδεξιάς αλλά είναι οι κύριοι εκφραστές των πιο φιλοπόλεμων ιμπεριαλιστικών σχεδίων. Προκειμένου να μας ρίξουν στο τρελοκομείο του Γ΄ Παγκοσμίου Πολέμου στήνουν καθεστώτα βοναπαρτιστικά ή και μισοφασιστικά, στηριγμένοι σε μαύρη προπαγάνδα και μηχανισμούς καταστολής. Εργαζόμενοι και νεολαία δε θα αντιμετωπίσουμε τον κίνδυνο της ακροδεξιάς ψηφίζοντας το «μη χείρον, βέλτιστον», επαναφέροντας τα καταστροφικά «Λαϊκά Μέτωπα» παλιών και νέων ρεφορμιστών και «προοδευτικών» – αλλά αγωνιζόμενοι και οργανωμένοι σε μια Επαναστατική Αριστερά, παλεύοντας ενάντια σε πόλεμο, ακρίβεια, καταστολή, για τον Σοσιαλισμό.

Η Ευρώπη βυθίζεται στη «μαύρη τρύπα» της Ουκρανίας

Κοντά 5 χρόνια πολέμου στην Ουκρανία και το κόστος για τις χώρες της Ευρώπης μετριέται πλέον σε τρισεκατομμύρια ευρώ. Κόστος, για την χρηματοδότηση της Ουκρανικής πολεμικής μηχανής και οικονομίας. Κόστος, για την αγορά πολύ ακριβής ενέργειας και περιορισμού της παραγωγικής και εμπορικής δραστηριότητας.

Με υψηλό καθοδηγητή το αμερικάνικο ΝΑΤΟ, το ιερατείο της ΚΟΜΙΣΙΟΝ και οι κυβερνήσεις (ειδικά της Γερμανίας), μας οδηγούν μεθοδικά στον πόλεμο ενάντια στη Ρωσία. Παρά την ήττα τους στο πεδίο της μάχης, ΗΠΑ και ΕΕ συνεχίζουν να προσπαθούν να επιβάλουν τα συμφέροντα τους σε Μ. Ανατολή και Ουκρανία. Αυτό, ειδικά για την Ευρώπη, σημαίνει βύθιση στην «μαύρη τρύπα» του Ουκρανικού, ενός αγώνα φθοράς της Ρωσίας που προκαλεί όμως την φθορά και ρηγμάτωση της Ευρώπης οικονομικά, πολιτικά και κοινωνικά. Τρανταχτό παράδειγμα η «Γερμανική ατμομηχανή» που η οικονομία της είναι σε διαρκή ύφεση, με κλεισίματα μεγάλων παραγωγικών μονάδων και διαρκή αύξηση της ανεργίας, ενεργειακή κρίση και οικονομική ασφυξία της εργατικής τάξης και των λαϊκών στρωμάτων, που εκφράστηκε στην εκλογική καθίζηση της κυβέρνησης και των μεγάλων αστικών κομμάτων. Παρόμοιες καθιζήσεις απειλούν τις επικείμενες εκλογές τις κυβερνήσεις Γαλλίας, Ιταλίας, κ.α. Η απόφαση των Ισλανδών να αρνηθούν με δημοψήφισμα τις συζητήσεις για ένταξη στην ΕΕ, είναι ένα ακόμα χαστούκι απαξίωσης της αποτυχημένης ΕΕ.

Παρ' όλα αυτά, οι ευρωπαίοι ιμπεριαλιστές συνεχίζουν στον δρόμο σύγκρουσης με την Ρωσία και το μπλοκ της Ανατολής. Έχουν ήδη αποφασίσει πακέτο βοηθείας 90 δισ. στην Ουκρανία για το 2026-27. Τον Σεπτέμβριο εκταμιεύτηκαν 3,3 δισ. για αγορά drones και πυραύλων. Όμως, παρά τους ποταμούς δισεκατομμυρίων, η Ουκρανία ζητά πρόσθετα 27 δισ. για να κλείσει η φετινή τρύπα του προϋπολογισμού της. Ανανέωσαν τις κυρώσεις κατά της Ρωσίας για 3 χρόνια εως το 2029 (αφορούν 3 χιλ. πρόσωπα και εταιρείες). Κάνουν διαρκείς καταγγελίες για Ρώσικα σαμποτάζ με προεξέχον το περιστατικό στο αεροδρόμιο της Λειψίας τον Αύγουστο, όπου βρέθηκε οπλισμένο drone κοντά σε ουκρανικό μεταγωγικό αεροπλάνο. Η Γερμανία (χωρίς σοβαρές αποδείξεις) κατηγόρησε την Ρωσία και έκλεισε το προξενείο της στην Βόννη ενώ οι Ρώσοι απάντησαν κλείνοντας το Γερμανικό προξενείο στην Πετρούπολη. Η προπαγάνδα περί υβριδικής επίθεσης των Ρώσων, που οξύνεται με ασαφής «πληροφορίες» της CIA για ρωσικά σχέδια επιθέσεων, αποτελούν την βάση για την επιβολή στρατιωτικοποίησης της οικονομίας και της κοινωνικής/ πολιτικής ζωής στην Ευρώπη. Η πολεμική οικονομία προχωρά με σχέδια για ραγδαία αύξηση της παραγωγής όπλων, την χρηματοδότηση αντιπυραυλικής άμυνας, την συμμετοχή (βλ. Επιχείρηση Ασπίδες) και στο μέτωπο ενάντια στο Ιράν με πολεμικά πλοία καθώς και την πίεση σε χώρες όπως Ελλάδα και Ισπανία για παραχώρηση PATRIOT στην Ουκρανία. Την ίδια στιγμή στα Ανατολικά σύνορα η Φιλανδία κατασκευάζει φράκτη 200 χιλ. μέτρα στα σύνορα με Ρωσία, το ίδιο η Εσθονία, η Λετονία, η Λιθουανία και η Πολωνία στα σύνορα τους με Λευκορωσία. Η Πολωνία αποφάσισε να καταρρίπτει όποιο αεροπλάνο μπαίνει στον εναέριο χώρο της. Η Λιθουανία κάνει συνταγματική αναθεώρηση για να μπορεί να φιλοξενήσει πυρηνικά όπλα στο έδαφος της. Η επίτροπος για την εξωτερική πολιτική Κ. Κάλλας καλεί σε συζητήσεις για την αναμόρφωση της εξωτερικής πολιτικής της Ευρώπης και του τρόπου λειτουργείας της. Επιδίωξη είναι οι αποφάσεις να παίρνονται στις συνόδους του ΝΑΤΟ και η ΚΟΜΙΣΙΟΝ, χωρίς κανένα κοινωνικό και πολιτικό έλεγχο, να τις επιβάλλει στο σύνολο της ΕΕ καταργώντας δικαιώματα βέτο και αντιρρήσεων, ειδικά από τις μικρές χώρες.

Αυτή η πορεία σημαίνει τεράστιες περικοπές δαπανών για τις κοινωνικές ανάγκες, ραγδαία φτωχοποίηση των εργαζομένων, έκρηξη του πληθωρισμού και της ακρίβειας. Οι πολιτικές λύσεις που προτείνει η ΕΕ για τον δύσκολο χειμώνα που έρχεται, είναι να μην ανάβουμε τις λάμπες, να μην χρησιμοποιούμε αυτοκίνητα, να περιορίσουμε την θέρμανση! Το όραμα της «Ευρωπαϊκής Ενοποίησης» και του ισχυρού Ευρώ που θα μας οδηγούσε στην πρόοδο και στην ευημερία, διαλύεται και θυσιάζεται στο βωμό της υπεράσπισης του αμερικανικού ιμπεριαλισμού που υποβαθμίζεται διαρκώς και του ευρωπαϊκού «ιμπεριαλισμού» που δεν μπορεί να αποδεχτεί την ιστορική του πτώση. Η αλαζονεία της ευρωπαϊκής και αμερικάνικης μπουρζουαζίας που δεν θέλουν να προσαρμοστούν στα νέα οικονομικά και γεωπολιτικά δεδομένα, θα μας οδηγήσουν σε καταστρεπτική γενίκευση του πολέμου που θα αποτελειώσει την παραπαίουσα καπιταλιστική Ευρώπη.

Τραμπ, ΕΕ και Ζελένσκι ζητούν απεγνωσμένα ενεργειακή εκεχειρία. Ο Τραμπ που δηλώνει πως οι ελλείψεις στην ενέργεια και η άνοδος των τιμών οφείλονται στον πόλεμο στην Ουκρανία (και όχι στην Μ. Ανατολή!), λέει πως ζητά από τον Ζελένσκι να σταματήσει τις επιθέσεις στα ρωσικά διυλιστήρια την ώρα που καθοδηγεί τα ουκρανικά drones σε αυτά! Οι επιθέσεις ενάντια σε πλοία στην Μαύρη Θάλασσα έχουν αποκλείσει το δρόμο εξαγωγής των ουκρανικών σιτηρών απειλώντας με μεγάλες ελλείψεις τον χειμώνα σε πολλές χώρες. Η Ρωσία δεν δείχνει διάθεση υποχώρησης. Ειδικά μετά την τεράστια επίθεση των Ουκρανών (1950 drones και 9 πυραύλους ενάντια στη Μόσχα) την ημέρα των ρωσικών εκλογών (που ισχυροποίησαν τον Πούτιν) έχουν πολλαπλασιάσει τις επιθέσεις τους στο Κίεβο και σε κρατικά κτίρια, στην Οδησσό και την Μαύρη Θάλασσα, και τους οδικούς άξονες τροφοδοσίας της Ουκρανίας μέσω της Ανατολικής Ευρώπης. Την ίδια ώρα άνοιξαν εκλογικά τμήματα στην Υπερδνειστερία και δήλωσαν, μέσω του Πούτιν, έτοιμοι να συνδράμουν τους ρωσόφωνους που καταπιέζονται σε χώρες τις Βαλτικής. Το μέτωπο του πολέμου απλώνει και μας απειλεί. Άμεσα να κινητοποιηθούμε ενάντια στον ιμπεριαλιστικό πόλεμο, την φιλοπόλεμη ΕΕ και την υποτακτική των ιμπεριαλιστών ελληνική κυβέρνηση.

Τέχνη και επανάσταση

Στις 8 Νοέμβρη 1920 στην τρίτη επέτειο της Οχτωβριανής Επανάστασης, ο Βλαντίμιρ Τάτλιν παρουσίασε το μοντέλο για ένα "Μνημείο στην ΙΙΙη Διεθνή", μια εξαιρετικά προτότυπη κατασκευή με κύρια δομικά στοιχεία δυο έλικες που συγκλίνουν καθώς ανυψώνονται από το έδαφος και ένα διαγώνιο άξονα. Ανάμεσα τους σε κατακόρυφη διάταξη τέσσερις περιστρεφόμενες αίθουσες – κύβος, πυραμίδα, κύλινδρος, ημισφαίριο – που θα στέγαζαν τα τμήματα της Τρίτης Διεθνούς.

Στο σχέδιο του ο Τάτλιν τοποθέτησε πάνω στο "Μνημείο" ένα πανό που ανέφερε: "Το Συμβούλιο των Αντιπροσώπων των Εργατών και των Αγροτών του Κόσμου".

Ο Τάτλιν πρότεινε ένα μνημείο από ατσάλι και γυαλί ύψους πάνω από 400 μ. Ο Λέφ Τρότσκι στο έργο του "Λογοτεχνία και Επανάσταση" (1923) συνοπτικά αναλύει κριτικά την πρόταση του Τάτλιν και αφού τονίσει ότι η Σοβιετική Δημοκρατία "δεν μπορεί ακόμη να οικοδομήσει σε μεγάλη κλίμακα", αναφέρει ότι στο μέλλον "το σοβιετικό κράτος θα αντιμετωπίσει το πρόβλημα γιγαντιαίων κατασκευών που θα εκφράσουν κατάλληλα το μνημειακό πνεύμα της εποχής μας".

Το "Μνημείο στην ΙΙΙη Διεθνή" έχει αναγνωριστεί – από εχθρούς και φίλους – ως το κύριο επίτευγμα της λεγόμενης Αριστερής Τέχνης του ρωσικού Μοντερνισμού που εντάχτηκε στην Οχτωβριανή Επανάσταση.

Οι τάσεις του Μοντερνισμού στη Ρωσία αναδείχτηκαν με την Επανάσταση του 1905 καθώς νεαροί/ες εικονοκλάστες ζωγράφοι απαρνήθηκαν την καθεστευκυία τάξη του τσαρισμού και της ακαδημαϊκής τέχνης, και αποδέχτηκαν τη λάμψη της Μοντέρνας Τέχνης του Παρισιού.

Οι νεαροί/ες εικονοκλάστες και ριζοσπάστες στο διάστημα 1908-1915 ακολούθησαν τα ρεύματα του Μοντερνισμού του Παρισιού (Ιμπρεσιονισμός, Φοβισμός, Κυβισμός, Φουτουρισμός κ.α.), σε μια τρικυμιώδη πορεία διαλεχτικών μεταμορφώσεων (άρνηση-της-άρνησης), με τις δικές τους καλλιτεχνικές εκδοχές. Ο "νόμος της συνδυασμένης ανάπτυξης" (Τρότσκι) στη Ρωσία δημιουργούσε "ιδιομορφίες" στην κοινωνική πορεία. Η αντίθεση των Ρώσων Αριστερών Μοντερνιστών στην τσαρική αριστοκρατία, στη μπουρζουαζία και στις καθεστωτικές μορφές τέχνης, συνδυαζόταν με την ανυπόταχτη δυναμική της τέχνης τους.

Στη Ρωσία από το 1908 οι ριζοσπάστες μοντερνιστές ζωγράφοι χαραχτηρίστηκαν "αριστεροί", ως ακραίοι μοντερνιστές, και οι αντι-καθεστωτικές τάσεις που αναπτύχτηκαν αποκαλέστηκαν Αριστερή Τέχνη. Οι Αριστεροί υποστήριξαν το 1914 τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο, αλλά μετά τα εκατομμύρια νεκρών στα πολεμικά μέτωπα (συμπεριλαμβανομένων Ρώσων και Γερμανών καλλιτεχνών που είχαν συνεργαστεί μεταξύ τους), μεταμορφώθηκαν σε πολέμιους του πολέμου. Τα έργα που παρουσίασαν οι Αριστεροί το Δεκέμβρη 1915 (Μη-Αντικειμενικά έργα Β. Τάτλιν, αφηρημένος Σουπρεματισμός Κ. Μαλέβιτς) ήταν σε διαφορετικούς δρόμους και αποτελούσαν ρήξη με τη Μοντέρνα Τέχνη του Παρισιού, αν και παρέμεναν στο Μορφολογικό (Φορμαλιστικό) Μοντερνισμό της Δύσης.

Η Αριστερή Τέχνη συνάντησε και υποστήριξε την Οχτωβριανή Επανάσταση ως ένα αντεκαθεστωτικό και ανατρεπτικό ώριμο καλλιτεχνικό ρεύμα, σε ανοδική πορεία δημιουργίας με αυθεντικές μορφές τέχνης.

Την άνοιξη 1918 οι Αριστεροί καλλιτέχνες, που είχαν σχηματίσει την Αριστερή Ομοσπονδία, αποχώρησαν από την Ένωση Καλλιτεχνών καθώς η Ένωση αντιτάχτηκε στη Σοβιετική Κυβέρνηση. Οι Αριστεροί συλλογικά και συγκροτημένα εντάχτηκαν αμέσως στο ΙΖΟ (Τμήμα Εικαστικών Τεχνών) της ΝαρΚομΠρος (ο οργανισμός της Σοβιετικής Κυβέρνησης για την παιδεία και τις τέχνες) και ανέλαβαν ηγετικά καθήκοντα. Οι Ρώσοι Αριστεροί Μοντερνιστές έγιναν συνοδοιπόροι της Επανάστασης.

Ο Βλαντίμιρ Τάτλιν και ένας συνεργάτης του μπροστά στο μοντέλο για το "Μνημείο στην ΙΙΙη Διεθνή", Πετρούπολη 8 Νοέμβρη 1920.

Ο Ανατόλ Λουνατσάρσκι, Πρόεδρος της ΝαρΚομΠρος, δήλωσε το 1922 στους ξένους αντιπροσώπους στο Συνέδριο της Κομμουνιστικής Διεθνούς, ότι οι Αριστεροί καλλιτέχνες ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα της Σοβιετικής Κυβέρνησης και τόνισε ότι «αυτή η συνεργασία [μεταξύ Αριστερών Μοντερνιστών και Επανάστασης] πραγματοποιήθηκε και στην Ουγγαρία και στη Γερμανία» όπου είχαν ξεσπάσει προλεταριακές επαναστάσεις το 1918-9.

Για τρία χρόνια 1918-20 στο ΙΖΟ – ΝαρΚομΠρος οι Αριστεροί εργάστηκαν με αυταπάρνηση στους τομείς της επιμόρφωσης και προπαγάνδας, στη μεταμόρφωση των σχολών τέχνης, στην οργάνωση μεγάλων εκθέσεων, στην ίδρυση δεκάδων μουσείων και αυτοδιαχειριζόμενων ινστιτούτων Μοντέρνας Τέχνης (τα πρώτα στον κόσμο), στη διακόσμηση πόλεων και στην οργάνωση υπαίθριων γιορτών. Παράλληλα δημιουργούσαν νέα έργα εξέλιξης της Αριστερής Τέχνης, τώρα σε περίοδο ελεύθερης έκφρασης και κρατικής υποστήριξης.

Η Νίνα Καντίνσκι δήλωσε (δεκαετία 1950) ότι, "οι τέχνες γνώρισαν μια επαναστατική άνοιξη, που επισκίασε οτιδήποτε είχε γίνει στις τέχνες στο παρελθόν στη Ρωσία. Ξαφνικά παρουσιάστηκαν απεριόριστες ευκαιρίες για κάθε δημιουργικό άτομο."

Η εργασία των Αριστερών στη ΝαρΚομΠρος οδήγησε το 1921, μέσα από τις διεργασίες στο ΙνΧουΚ (Ινστιτούτο Καλλιτεχνικής Παιδείας, το αυτοδιαχειριζόμενο κέντρο των Αριστερών Μοντερνιστών στη Μόσχα), στον Κονστρουκτιβισμό – Τέχνη τής Παραγωγής και στην εγκατάλειψη και απόρριψη του Μορφολογικού (Φορμαλιστικού) Μοντερνισμού, στην άρνηση της δικής τους Αριστερής Τέχνης τής τσαρικής-καπιταλιστικής εποχής.

Έτσι σε συνθήκες Εργατικού Κράτους οι Αριστεροί ολοκλήρωσαν τη ρήξη με το Παρίσι και τη φορμαλιστική Αφηρημένη Τέχνη, τον Κανόνα τής καπιταλιστικής Δύσης. Θεώρησαν ότι τώρα καθήκον τους ήταν να υποστηρίξουν "την οργάνωση τής νέας ζωής" στη Σοβιετική Δημοκρατία με εργασία βελτίωσης της ποιότητας παραγωγής σε εργοστάσια και σ' άλλες κοινωνικές δομές (κοινοβιακή στέγαση, εργατικές/αγροτικές λέσχες, κ.α.), να μεταμορφωθούν σε "καλλιτέχνες-κατασκευαστές". Απ' αυτές τις διεργασίες θα αναδεικνυόταν η νέα επαναστατική τέχνη.

Οι Αριστεροί αντιμετώπισαν σφοδρές επιθέσεις από τους υποστηριχτές της Προλεταριακής Τέχνης και από στελέχη της Σοβιετικής Κυβέρνησης και του Κόμματος των Μπολσεβίκων, οι οποίοι θεωρούσαν τη Μοντέρνα Τέχνη "παρακμή" και τους Αριστερούς Μοντερνιστές "μικροαστούς μποέμ". Οι επιθέσεις αυτές πήγαζαν από την ιστορική κοινωνική καθυστέρηση της Ρωσίας και την άμπωτη της Επανάστασης, μετά τις ήττες στην κεντρική Ευρώπη και την απομόνωση τής Σοβιετικής Δημοκρατίας που επέβαλαν οι ιμπεριαλιστικές δυνάμεις.

Η ΝΕΠ (Νέα Οικονομική Πολιτική, 1921) ισχυροποίησε τις συντηρητικές καλλιτεχνικές δυνάμεις στη Σοβιετική Δημοκρατία που απαίτησαν επιστροφή στο Νατουραλισμό του 19ου αιώνα "στο ύφος του ηρωικού ρεαλισμού" και επιτέθηκαν στους Αριστερούς Μοντερνιστές που "δυσφημίζουν την Επανάσταση μας".

Θαρραλέα οι Αριστεροί συνέχισαν τον αγώνα τους το 1923 με το ΛΕ.Φ. (Αριστερό Μέτωπο Τέχνης) όπου ηγήθηκε ο Μαγιακόφσκι, και τη συγκρότηση του αυτοδιαχειριζόμενου πρωτοποριακού ΓκΙνΧουΚ (Κρατικό Ινστιτούτο Καλλιτεχνικής Παιδείας) στην Πετρούπολη από τους Μαλέβιτς, Τάτλιν κ.α., μια σύνθεση ερευνητικού κέντρου, μουσείου, εκπαιδευτικού ινστιτούτου που ο Μαλέβιτς χαραχτήρισε ως "τη νέα μορφή τέχνης".

Ο Τρότσκι σε άρθρο του στην "Πράβντα" (Σεπτέμβρης 1923) και ο κριτικός Α. Βαρόνσκι στο περιοδικό "Κόκκινη Παρθένα Γη" (Ιούνης 1923), που είχαν ιδρύσει το Φλεβάρη 1921 οι Λένιν, Γκόρκι, Βαρόνσκι, κατέκριναν τις απόψεις των θεωρητικών του ΛΕ.Φ. αλλά και των Προλετκουλτιστών (όλοι τους στελέχη των Μπολσεβίκων) ως "μη-μαρξιστικές" τονίζοντας τη γνωσιολογική κοινωνική λειτουργία της τέχνης. Οι θεωρητικοί του ΛΕ.Φ. είχαν αντικαταστήσει αυτό το ρόλο της τέχνης με τον εμπειρισμό της "οργάνωσης της ζωής", ενώ οι Προλετκουλτιστές ζητούσαν τέχνη ηρωικών διαγγελμάτων.

Ο Λένιν και ο Τρότσκι ήταν απόλυτα αντίθετοι στις "ανοησίες" (Λένιν) των Προλετκουλτιστών. Θεωρούσαν ότι η νέα επαναστατική τέχνη θα αναδυθεί μακροπρόθεσμα με την άνοδο του βιοτικού και πολιτισμικού επιπέδου. Σ' αυτήν την προοπτική κάλεσαν τους διανοούμενους και τους Αριστερούς να συνεργαστούν με τους εργαζόμενους και τους αγρότες. [δες Κλάρα Τσέτκιν (1924) "Αναμνήσεις μου για τον Λένιν", Τρότσκι "Λογοτεχνία και Επανάσταση" (1923), κεφ. IV "Φουτουρισμός"].

Οι συνθήκες απομόνωσης της Επανάστασης ανέδειξαν το σταλινισμό, την εθνικιστική θεωρία του "σοσιαλισμού σε μια χώρα" το 1924-5, που κατέστρεψε τα επιτεύγματα τής διεθνιστικής Αριστερής Τέχνης και διέκοψε την πορεία συνεργασίας των Αριστερών και της διανόησης στην πολιτισμική ανάπτυξη του σοσβιετικού λαού.

Η αναδυόμενη Σοβιετική Γραφειοκρατία επιτέθηκε στην Αριστερή Αντιπολίτευση το 1923-4 και παράλληλα στους διεθνιστές Αριστερούς Μοντερνιστές για να φιμώσει κάθε φωνή αντίστασης. Το 1926 ο Κίροφ, απεσταλμένος του Στάλιν στην Πετρούπολη, έκλεισε το ΓκΙνΧουκ και οι Αριστεροί Μοντερνιστές απομονώθηκαν. Σε σειρά εκθέσεων το 1931-33 τα έργα των Αριστερών Μοντερνιστών ξεφτιλίστηκαν με επιγραφές ως "μπουρζουάδικος φορμαλισμός". Πολλά έργα καταστράφηκαν στα σοβιετικά μουσεία (όπως το πρώτο μοντέλο του "¨Μνημείου στην ΙΙΙη Διεθνή") και αρκετοί Αριστεροί καλλιτέχνες φυλακίστηκαν και εκτελέστηκαν από την αντεπεναστατική Σταλινική Γραφειοκρατία. Ο Τάτλιν επιβίωσε με επίδομα ανεργίας και με μερικές σκηνογραφικές δουλειές. Στη νέα φάση της σταλινικής τρομοκρατίας, μετά το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, ο Τάτλιν δημόσια κατάγγειλε τις συνθήκες ζωής και δημιουργίας.

Από τη δεκαετία του 1920 τα μουσεία και οι συλλέκτες της Δύσης γοητεύτηκαν από την πρωτότυπη τέχνη των Ρώσων Αριστερών Μοντερνιστών και την άρπαξαν από την Επανάσταση για να την παρουσιάζουν ως μέρος του Φορμαλιστικού Μοντερνισμού. Αυθαίρετα την αποκάλεσαν "Ρωσική Πρωτοπορία", όρος που δεν χρησιμοποιήθηκε ποτέ στη Ρωσία, και την χαραχτήρισαν "ουτοπία" και αποκύρηξαν τη σχέση Αριστερού Μοντερνισμού και Επανάστασης.

Τα επιτεύγματα του Μεγάλου Πειράματος της αλληλοδυείσδυσης Αριστερού Μοντερνισμού και Σοσιαλιστικής Επανάστασης στη Σοβιετική Ρωσία αποτελούν πολύτιμη κληρονομιά για τη δημιουργία αυθεντικών μορφών από τους/τις καλλιτέχνες του σήμερα, στην αντίσταση στην καπιταλιστική βαρβαρότητα.

■ *Νίκος Αξαρλής*
Ιστορικός της Τέχνης

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ ΤΟΥ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗ ΜΕ ΤΙΤΛΟ
«Με αφορμή νέους (όχι τυχαίους) γύρους αντικομμουνισμού»

Πιστοί στις διδαχές της σταλινικής σχολής της πλαστογραφίας οι *Ριζοσπάστης*/ΚΚΕ με το πρόσφατο άρθρο «*Με αφορμή νέους (όχι τυχαίους) γύρους αντικομμουνισμού» επιχειρούν για άλλη μια φορά να παραποιήσουν τα ιστορικά γεγονότα για να επιβάλλουν εσαεί το «αλάθητο» του «μοναδικού κόμματος της εργατικής τάξης».* […]

Υπερασπίζονται τις περιβόητες Δίκες της Μόσχας, γιατί: «*Ανεξάρτητα από αδυναμίες, κενά, λάθη και σοβαρές παραβιάσεις που υπήρξαν, στη σοβιετική κοινωνία διεξαγόταν σκληρή ταξική πάλη ανάμεσα σε δυνάμεις που προωθούσαν την επέκταση των σοσιαλιστικών σχέσεων και δυνάμεις που αντιδρούσαν σε αυτή*». Αναρωτιόμαστε αν οι δολοφονίες εκατοντάδων χιλιάδων μπολσεβίκων μπορούν να χαρακτηριστούν απλά «λάθη» και ακόμα περισσότερο αν ο αφανισμός της «παλιάς φρουράς» της Οκτωβριανής Επανάστασης βοήθησε να ξεκαθαρίσουν οι γραμμές σε αυτό που αναφέρονται ως «αντιπαράθεση με χαρακτηριστικά μάχης ζωής ή θανάτου»… Ντροπή! […]

Για την Ισπανική Επανάσταση (1936) θεωρούν ότι: «*Η ΕΣΣΔ ήταν το μοναδικό κράτος που στήριξε υλικά την κυβέρνηση του 'Λαϊκού Μετώπου' στην Ισπανία, την ίδια ώρα που όλα τα άλλα 'δημοκρατικά' αστικά κράτη αρνούνταν πεισματικά κάθε βοήθεια και εμπλοκή*». Προκαταβολικά να πούμε ότι η σταλινική ηγεσία της ΕΣΣΔ ήταν εκείνη που θα προσχωρήσει στο σύμφωνο «Μη Επέμβασης», που υπογράφηκε τον Αύγουστο του 1936 μεταξύ Μ. Βρετανίας, Γαλλίας, Φασιστικής Ιταλίας και Ναζιστικής Γερμανίας. Μόνο στον βαθμό που παραβίασαν οι δύο τελευταίες το σύμφωνο προέβη σε «βοήθεια» επί πληρωμή (απαίτησή της ήταν 73% των συνολικών αποθεμάτων χρυσού της Ισπανίας). Αυτή η «βοήθεια», όμως, είχε και έναν άλλο όρο, την εξόντωση των τροτσκιστών, των επαναστατών αναρχικών και των ΡΟΥΜιστών. […] Οι σταλινικοί και οι σοσιαλιστές εφαρμόζοντας την πολιτική του «Λαϊκού Μετώπου» επαναλάμβαναν: «να κερδίσουμε τον πόλεμο πρώτα, θα ασχοληθούμε με την επανάσταση μετά». Η ιστορία έδειξε ότι απέτυχαν και στα δύο (συντριπτική ήττα της Ισπανικής Επανάστασης και εγκαθίδρυση της ζοφερής, μακροχρόνιας δικτατορίας του Φράνκο).

Λίγο μετά τη λήξη της Ισπανικής Επανάστασης το 1939, που πάρα την ήττα της συγκλόνισε τους εργάτες και τα επαναστατικά κινήματα όλου του κόσμου, υπογράφηκε στη Μόσχα το σύμφωνο "Μη Επίθεσης" Χίτλερ – Στάλιν, γνωστό και ως Σύμφωνο Ρίμπεντροπ – Μολότοφ (23 Αυγούστου). Ο Ριζοσπάστης/ ΚΚΕ θεωρεί ότι «*η ιστορική παραχάραξη αγνοεί όλη τη δεκαετία του 1930, το Σύμφωνο του Μονάχου, όπου ουσιαστικά οι 'δημοκρατίες' άνοιξαν στον Χίτλερ τον δρόμο προς τα ανατολικά, τις επανειλημμένες προσπάθειες της ΕΣΣΔ για σύναψη αντιχιτλερικού συνασπισμού, το γεγονός ότι και στο ιμπεριαλιστικό στρατόπεδο των 'δημοκρατιών' και όχι μόνο των φασιστικών αστικών κρατών δυνάμωνε ο αντικομμουνισμός και προετοιμαζόταν το χτύπημα στην ΕΣΣΔ, τη στάση της ηγεσίας της Πολωνίας, που μέχρι το 'παρά πέντε' διαπραγματευόταν με τον Χίτλερ για μια κοινή αντισοβιετική εκστρατεία, κ.ά.*". Δυστυχώς για τα σταλινικά απολιθώματα του ΚΚΕ, το Σύμφωνο και το μοίρασμα της Πολωνίας μεταξύ Γερμανίας και ΕΣΣΔ, που το ακολούθησε, αποκάλυψε πλήρως τη φύση και τις προθέσεις των σταλινικών, ενώ αντικειμενικά βοήθησε τον Χίτλερ να προχωρήσει τα σχέδιά του για έναν κεραυνοβόλο πόλεμο (Blitzkrieg) σε ένα μέτωπο κάθε φορά. […]

Απέναντι στο γελοίο επιχείρημα των απολογητών και θαυμαστών του Σταλινισμού, ότι η γραφειοκρατία «αναγκάστηκε» να υπογράψει για «να κερδίσει χρόνο» (ή ότι έκανε έναν «ελιγμό»), η αλήθεια είναι: Ο Στάλιν είχε αγνοήσει τις προειδοποιήσεις (τις είχε λάβει από τη δράση των ηρωικών δικτύων σοβιετικών πρακτόρων στην Ευρώπη, της Κόκκινης Ορχήστρας), γιατί δεν ταίριαζαν με τις αυταπάτες του για αποφυγή του πολέμου μέσω του Συμφώνου. Επιπλέον, όχι μόνο δεν υπήρξε καμία προετοιμασία (τα γερμανικά στρατεύματα έφτασαν εύκολα μέχρι τα Ουράλια, οι αρχικές απώλειες του Κόκκινου Στρατού αλλά και εργοστασίων και παραγωγικών πόρων ήταν πραγματικά καταστροφικές κ.λπ.) αλλά η εισβολή σόκαρε τόσο πολύ την ηγεσία (και τον Στάλιν προσωπικά), ώστε αρχικά αδυνατούσαν να πιστέψουν ότι ήταν αληθινή. Το γεγονός είναι ότι η ηρωική πάλη των λαών της ΕΣΣΔ ήταν αυτή που απέτρεψε την καταστροφή (στην πιο κρίσιμη μάχη του Στάλινγκραντ θυσιάστηκαν πάνω από 1 εκ. στρατιώτες του Κόκκινου Στρατού κ.ά.). […]

Στο άρθρο ο Ριζοσπάστης επιτίθενται στον ίδιο τον Τρότσκι με αφορμή την άποψη του Άγγ. Τερζάκη, που ήταν υπέρμαχος της αποκατάστασης του κορυφαίου ηγέτη της Οκτωβριανής Επανάστασης. Γιατί, λέει ο Ριζοσπάστης: α) Ο Τερζάκης βρισκόταν «*στους αστικούς κύκλους της σοσιαλδημοκρατίας και του φιλελεύθερου βενιζελισμού*». *β) «Σειρά από αστικές εφημερίδες δημοσίευαν σειρές από έργα του Τρότσκι». γ) «Η αστική τάξη μπορεί –ορισμένες φορές πολύ καλύτερα και από τους κομμουνιστές– να διακρίνει σε αυτό που εκδηλώνεται ως οπορτουνιστική παρέκκλιση τη δυνατότητα της μετεξέλιξής του σε αντεπαναστατική δύναμη».*

Ο συλλογισμός είναι τόσο απλοϊκός, που δύσκολα αντιμετωπίζεται – όπως και η βλακεία… Πολύ απλά, το ΚΚΕ, μέσα στη φορμόλη του, όπου «συνομιλούν» και αλληλοσυγχαίρονται μόνο ασώματες κομματικές κεφαλές, δεν μπορεί να χωνέψει ότι παρότι ο Στάλιν δολοφόνησε τον Τρότσκι, ο τελευταίος με το έργο και τον αγώνα του πέρασε στην ιστορία ως μια ανθρώπινη μορφή τόσο μεγάλη και πλούσια – ώστε να μην μπορεί να αγνοηθεί από κανέναν σκεπτόμενο άνθρωπο, ας είναι και αστός, που εξετάζει τον 20 αιώνα με στοιχειώδη εντιμότητα. […]

Η Ουγγρική Επανάσταση του 1956

Στις 23 Οκτωβρίου ξεκίνησε ο ηρωικός αγώνας των Ούγγρων εργατών ενάντια στη σταλινική και γραφειοκρατική κάστα της Σοβιετικής Ένωσης. Ήταν μία από τις σημαντικότερες πολιτικές επαναστάσεις που ξέσπασαν στην Ανατολική Ευρώπη και ταρακούνησαν σημαντικά τη γραφειοκρατική εξουσία. Είχαν προηγηθεί η εξέγερση των εργατών στην Ανατολική Γερμανία τον Ιούνη του 1953 και η απεργιακή αναταραχή και οι μεγάλες διαδηλώσεις στην Πολωνία τον Ιούνη του 1956, που επηρέασαν σημαντικά τους εργάτες στην Ουγγαρία.

Οι αιτίες της εξέγερσης

Μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, οι Σοβιετικοί επέβαλαν στην Ουγγαρία ένα δικτατορικό καθεστώς με επικεφαλής τον Ράκοζι. Επειδή γνώριζαν πως δεν θα είχαν καμία στήριξη από τον λαό, στηρίχθηκαν σε σκληρά κατασταλτικά μέσα και στη διαβόητη μυστική αστυνομία, που πολλές φορές ξεπερνούσε ακόμη και τις μεθόδους του Στάλιν. Στημένες δίκες, εκτελέσεις και μαζικές εκκαθαρίσεις ήταν καθημερινό φαινόμενο. Οι εργάτες δεν απολάμβαναν καμία πολιτική ή συνδικαλιστική ελευθερία, ενώ κάθε διαφωνία ή απόπειρα απεργίας πνιγόταν στο αίμα.

Η σταλινική οικονομική πολιτική επιδείνωνε διαρκώς την κατάσταση. Η Σοβιετική Ένωση επέβαλε υπέρογκες πολεμικές αποζημιώσεις και λεηλάτησε την παραγωγική βάση της χώρας, μεταφέροντας ακόμη και ολόκληρα εργοστάσια σε σοβιετικό έδαφος. Παράλληλα, επιβλήθηκαν παντού οι σταλινικές μέθοδοι: στα εργοστάσια εφαρμόστηκε ένα σύστημα μαζικής υπεραπόδοσης βασισμένο στον σταχανοβισμό, που έπνιγε κάθε πρωτοβουλία, και στην ύπαιθρο οι κολεκτίβες με τη βία. Οι μισθοί και οι κοινωνικές παροχές παρέμεναν σε άθλια επίπεδα. Οι εργάτες αντιδρούσαν συχνά με αυθόρμητες μορφές παθητικής αντίστασης, όπως μαζικές αναρρωτικές άδειες ή σαμποτάζ στην παραγωγή.

Μετά τον θάνατο του Στάλιν, καθώς ξέσπασαν εξεγέρσεις σε πολλές περιοχές, όπως Τσεχοσλοβακία και Ανατολική Γερμανία. Κοινός στόχος ήταν να απαλλαγούν από τους γραφειοκράτες του Κρεμλίνου. Γι' αυτό και πνίγηκαν στο αίμα με την πρώτη ευκαιρία. Οι Σοβιετικοί, με επικεφαλής τον Χρουστσόφ, ξεκίνησαν μια σειρά από περιορισμένες φιλελευθεροποιήσεις. Όμως, η «φιλελευθεροποίηση» του Χρουστσόφ δεν έθιγε τις πραγματικές πηγές των προβλημάτων και η κατάσταση ήταν τεταμένη και εκρηκτική.

Η Ουγγρική εξέγερση

Τον Σεπτέμβριο του 1956 άρχισαν να σχηματίζονται οι πρώτες εργατικές επιτροπές στα εργοστάσια, ζητώντας τη δημοκρατική λειτουργία των συνδικάτων και τον εργατικό έλεγχο στις αποφάσεις της διεύθυνσης. Η κύρια ένωση των διανοουμένων υιοθέτησε τα αιτήματα αυτά, προσθέτοντας πολιτικά: απομάκρυνση του Ράκοζι, ελεύθερες εκλογές και ισότητα στις σχέσεις με τη Σοβιετική Ένωση. Κάλεσε μάλιστα σε διαδήλωση στις 23 Οκτωβρίου στη Βουδαπέστη, σε αλληλεγγύη με τους Πολωνούς εργάτες. Η κυβέρνηση, υπό τον φόβο της λαϊκής οργής, επέτρεψε τελικά την πραγματοποίησή της.

Περίπου 50.000 άνθρωποι βάδισαν ειρηνικά στους δρόμους, μετά τις ομιλίες, το πλήθος συνέχισε αυθόρμητα προς την πλατεία του κοινοβουλίου, με εργάτες και κατοίκους των γειτονιών να προστίθενται συνεχώς. Εκεί πληροφορήθηκαν την «επίσημη» αντίδραση της κυβέρνησης, που χαρακτήριζε τη διαδήλωση «ενέργεια κατά της δημοκρατίας και της εξουσίας της εργατικής τάξης». Εξοργισμένο, το πλήθος κατευθύνθηκε προς το κτήριο του ραδιοφώνου για να απαιτήσει τη μετάδοση των αιτημάτων του. Το κτήριο φυλασσόταν από τη μισητή μυστική αστυνομία, την AVO, αστυνομικοί άνοιξαν πυρ. Αυτό ήταν και η αφορμή για το ξέσπασμα της οργής ενός καταπιεσμένου λαού.

Τα νέα για τη σφαγή διαδόθηκαν αστραπιαία στη Βουδαπέστη. Οι εργάτες των εργοστασίων όπλων εξόπλισαν τον κόσμο στους δρόμους, ενώ η συντριπτική πλειοψηφία των φαντάρων, αλλά και των σοβιετικών στρατευμάτων, αρνήθηκε να ανοίξει πυρ, με πολλούς να παραδίδουν τα όπλα τους στους διαδηλωτές. Μπροστά στο αδιέξοδο, η ηγεσία επανέφερε στην πρωθυπουργία τον Νάγκι, που προσπάθησε να κατευνάσει τη λαϊκή οργή, ζητώντας παράλληλα βοήθεια από τους Σοβιετικούς.

Τις επόμενες μέρες, οι Ούγγροι εργάτες πολέμησαν μέχρι θανάτου με τα σοβιετικά τανκς, πολλές φορές με γυμνά χέρια και αυτοσχέδιες βόμβες. Οι μάχες εξαπλώθηκαν σε ολόκληρη τη χώρα, κηρύχτηκε γενική απεργία και παντού δημιουργήθηκαν εργατικά συμβούλια. Οι εργάτες εξοπλίστηκαν, οργάνωσαν πολιτοφυλακές και ανέλαβαν τη διαχείριση της παραγωγής, ενώ οι αγρότες κατέλαβαν τις κολεκτίβες και οι εξεγερμένοι απελευθέρωσαν 5.500 πολιτικούς κρατουμένους. Στις 26 Οκτωβρίου, το εθνικό συμβούλιο των συνδικάτων διατύπωσε το πρόγραμμα της επανάστασης: αυξήσεις μισθών, εργατικό έλεγχο στην παραγωγή, εθνική κυριαρχία, αποχώρηση των σοβιετικών στρατευμάτων, γενική αμνηστία και συμμετοχή εργατών και νεολαίας στην κυβέρνηση.

Στις 30 Οκτωβρίου, τα σοβιετικά στρατεύματα αποχώρησαν από τη Βουδαπέστη, όμως η απεργία συνεχίστηκε. Η ηγεσία του Κρεμλίνου αποφάσισε να πνίξει στο αίμα την εξέγερση. Στις 4 Νοεμβρίου εξαπέλυσαν επίθεση με πυροβολικό, τανκς και αεροπορία. Η αντίσταση κράτησε απελπισμένα για μέρες, ο Νάγκι απήχθη και εκτελέστηκε και εγκαταστάθηκε κυβέρνηση-μαριονέτα υπό τον Καντάρ. Η αντίσταση συνεχίστηκε για μήνες με απεργίες και διαδηλώσεις, ώσπου η τρομοκρατία του Καντάρ διέλυσε τα εργατικά συμβούλια.

Από ιστορική άποψη, η ουγγρική επανάσταση αποτέλεσε ταφόπλακα του σταλινισμού. Αργότερα ακολούθησαν η Άνοιξη της Πράγας το 1968, η νέα κοινωνική έκρηξη στην Πολωνία, με αποκορύφωμα τη δημιουργία του πανεθνικού συνδικάτου της «Αλληλεγγύης» το 1980 και οι τεράστιες κινητοποιήσεις των φοιτητών στην πλατεία Τιενανμέν την άνοιξη του 1989. Όλες αυτές οι εξεγέρσεις επιτάχυναν την κατάρρευση της ΕΣΣΔ, κυρίως λόγω της αποτυχίας της σταλινικής γραφειοκρατίας. Έτσι επιβεβαιώθηκε ο Τρότσκι, που είχε προβλέψει ότι αν δεν πραγματοποιούνταν μια νικηφόρα πολιτική επανάσταση της εργατικής τάξης ενάντια στη σταλινική γραφειοκρατία, ήταν αναπόφευκτη η καπιταλιστική παλινόρθωση και η κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης. Τη θέση αυτή διατύπωσε αναλυτικά στο θεμελιώδες έργο του, «Η Προδομένη Επανάσταση» (1936).

Ιράν

Σε νέα τροχιά ο πόλεμος μετά την προέλαση των Χούθι

Απανωτά χαστούκια δέχεται ο αμερικανο-ισραηλινός άξονας στο μέτωπο του Ιράν σε όλα τα επίπεδα, ιδιαίτερα μετά την κατατρόπωση των σαουδαραβικών δυνάμεων από τους Ανσαραλλάχ της Υεμένης. Οι θεατρινισμοί του Τραμπ, στην προσπάθειά του να ελέγξει ή τουλάχιστον να μεταθέσει τις επιπτώσεις του συνεχιζόμενου πολέμου και να μειώσει το πολιτικό κόστος των επιλογών της αμερικάνικης ελίτ στις επερχόμενες ενδιάμεσες εκλογές, πέφτουν στο κενό, ανοίγοντας όλα τα ενδεχόμενα για επικίνδυνες εξελίξεις σε παγκόσμια κλίμακα.

Πανωλεθρία για τη Σαουδική Αραβία

Η απόπειρα του σαουδαραβικού καθεστώτος να αποδυναμώσει ή και να εξαλείψει την απειλή των Χούθι και του κινήματος Ανσαραλλάχ, που ξεκίνησε τον περασμένο Ιούλιο με τον βομβαρδισμό του αεροδρομίου της Σαναά με στόχο την ηγετική ομάδα των Χούθι που επέστρεφε από την κηδεία του Χαμενεΐ, φτάνει στο τέλος της με την κατάληψη του συνόλου των νοτιοδυτικών ακτών της Υεμένης από τους μαχητές της αντίστασης, τον έλεγχο του περάσματος Μπαμπ αλ Μαντέμπ (που ρυθμίζει την κίνηση στην Ερυθρά θάλασσα), των εκεί νησιών (μεταξύ τους το στρατηγικής σημασίας Περίμ), των κομβικών λιμανιών Μόχα και Γιανμπού, και την επικείμενη κατάληψης της επαρχίας και της ομώνυμης πόλης Ταΐζ, που θα ανοίξει το δρόμο για το Άντεν, βάση της σημερινής επίσημης κυβέρνησης της Υεμένης. Ίσως ακόμα μεγαλύτερης σημασίας επίτευγμα των ανταρτών είναι η αχρήστευση του East-West (Petroline), του αγωγού μήκους 1.200 χιλιομέτρων που διασχίζει την Αραβική χερσόνησο και καταλήγει στην Ερυθρά Θάλασσα, στο λιμάνι Γιανμπού, παρακάμπτοντας τα Στενά του Ορμούζ. Από εκεί διοχέτευαν οι Σαουδάραβες μεγάλο μέρος του πετρελαίου τους μετά τον αποκλεισμό του Περσικού, φτάνοντας μέχρι και τα 7 εκατομμύρια βαρέλια τη μέρα. Για την ήδη εξαιρετικά επιβαρυμένη σαουδαραβική οικονομία που βασίζεται αποκλειστικά στο πετρέλαιο, η καταστροφή είναι συντριπτική, παρά τις διαβεβαιώσεις για γρήγορη επισκευή του αγωγού.

Δώδεκα χρόνια αντίστασης

Το κίνημα Ανσαραλλάχ στο οποίο ανήκουν οι Χούθι ήταν, ακόμα και πριν από τις τελευταίες κατακτήσεις, η ντε φάκτο κυβέρνηση της Υεμένης, έχοντας υπό τον έλεγχό του το 70-80% του πληθυσμού, τις πιο πυκνοκατοικημένες, αστικές περιοχές, που βρίσκονται στο βορειοδυτικό τμήμα της χώρας και την πρωτεύουσα Σαναά. Από την καταστολή της Αραβικής Άνοιξης, το 2015, και την επέμβαση της Σαουδικής Αραβίας στη χώρα, το κίνημα μάχεται ενάντια στην εγκάθετη από τους ιμπεριαλιστές και τους Σαουδάραβες αναγνωρισμένη κυβέρνηση που δημιουργήθηκε από το Αλ Ισλά (παρακλάδι των Αδελφών Μουσουλμάνων), υπολείμματα του προηγούμενου δικτατορικού καθεστώτος Σάλεχ και τις Ταξιαρχίες των Γιγάντων (σαλαφιστές που στηρίζονται από τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα). Η κυβέρνηση, ωστόσο, ελέγχει μικρά τμήματα του πληθυσμού και δεν έχει ιδιαίτερα ερείσματα στην κοινωνία. Το κίνημα Ανσαραλλάχ, αντίθετα, έχει εντάξει στις τάξεις του μεγάλο μέρος των σουνιτών (αποτελούν 55% του πληθυσμού) και τους έχει συμπεριλάβει στις διοικητικές και κυβερνητικές δομές του.

Από το 2015 η Υεμένη βρίσκεται σε αεροπορικό και ναυτικό αποκλεισμό στραγγαλίζοντας την οικονομία και υποβάλλοντας τον λαό της σε τεράστιες στερήσεις. Και όμως, αυτός ο λαός και το κίνημα αντίστασης, με τα περιορισμένα στρατιωτικά μέσα που μπόρεσε να εξασφαλίσει, είναι που ανάγκασε, το Μάιο του 2025, τον Τραμπ να συνθηκολογήσει μετά από δυο μήνες αποτυχημένων προσπαθειών να το κάμψει. Το ίδιο κίνημα τώρα κατατροπώνει τα σαουδαραβικά στρατεύματα, απαγορεύει τη διέλευση των σαουδαραβικών τάνκερ και απαντάει στους ύπουλους εχθρικούς βομβαρδισμούς (σε άμαχο πληθυσμό) με ψυχραιμία και αυτοσυγκράτηση.

Απέλπιδες απόπειρες ενάντια στον Άξονα της Αντίστασης

Είναι αλήθεια ότι πολλές από τις πολιτικές αποφάσεις του σαουδαραβικού καθεστώτος και του ηγέτη του, πρίγκιπα Μοχάμεντ Μπιν Σαλμάν, είναι τουλάχιστον αμφιλεγόμενες, αν όχι σοβαρά πολιτικά λάθη (δολοφονία του δημοσιογράφου Τζαμάλ Κασόγκι, ομηρία του Λιβανέζου πρωθυπουργού Σαάντ αλ Χαρίρι, πετρελαϊκός πόλεμος με τη Ρωσία το 2020, κ.λπ.). Ωστόσο η πρωτοβουλία τους να στραφούν επιθετικά ενάντια τους Χούθι δημιουργεί πολλά ερωτήματα στη δεδομένη συγκυρία και με τα τεράστια προβλήματα που αντιμετωπίζει το καθεστώς από το κλείσιμο των Στενών του Ορμούζ και τα ιρανικά πλήγματα σε στρατιωτικές, ενεργειακές και λοιπές υποδομές της χώρας. Πολύ περισσότερο, μάλιστα, όταν η πάνοπλη αμερικανική επίθεση στην Ερυθρά Θάλασσα, έναν χρόνο πριν, στέφθηκε με απόλυτη αποτυχία. Δεν αποκλείεται πίσω από την φαινομενικά παράλογη ενέργεια να βρίσκεται η ώθηση/πίεση των αμερικανών «συμμάχων» του Ριάντ να ανοίξουν αυτό το μέτωπο επιδιώκοντας την αποδυνάμωση του Άξονα της Αντίστασης σε περίπτωση που το αμερικάνικο καθεστώς επιχειρήσει κάποιου είδους επέμβαση. Από την άλλη, βέβαια, στις επίμονες εκκλήσεις του Σαλμάν για βοήθεια, μετά την πανωλεθρία, ο Τραμπ έβγαλε την ουρά του απ' έξω. Το ίδιο έκαναν και οι εταίροι της νεότευκτης Συμφωνίας της Μέκκας (Τουρκία, Πακιστάν), με τη δικαιολογία ότι η συμφωνία δεν έχει περάσει ακόμα από τα κοινοβούλια των χωρών τους, αναδεικνύοντας τις δυσκολίες του εγχειρήματος.

Η εμπλοκή των ΗΠΑ στο νέο φιάσκο στην Υεμένη, ως μια προσπάθεια να διατηρήσουν τα ερείσματά τους στην περιοχή και να περιορίσουν τις φιλο-ιρανικές δυνάμεις ενισχύεται από το γεγονός ότι στις 30 Σεπτέμβρη είχαμε την αναγκαστική αποχώρηση, μετά από 23 χρόνια, των τελευταίων μάχιμων αμερικανικών στρατιωτικών δυνάμεων (2.500 στρατιώτες) από το Ιράκ (κυρίως το ιρακινό Κουρδιστάν), στα πλαίσια της συμφωνίας που είχε υπογράψει το 2024 ο Μπάιντεν. Πρόκειται για ένα ακόμα πλήγμα στην παρουσία του αμερικανικού ιμπεριαλισμού στην περιοχή, που ήρθε να προστεθεί στην καταστροφή σχεδόν όλων των βάσεών τους στις χώρες του Κόλπου και την αναγκαστική μετακίνηση των υπόλοιπων δυνάμεών τους πιο μακριά από το Ιράν (Ιορδανία, Σαουδική Αραβία). Οι φιλο-ιρανικές ιρακινές πολιτοφυλακές έχουν ήδη αρχίσει να δείχνουν τις δυνατότητες και τις διαθέσεις τους με την καταστροφή του αγωγού East-West καθώς και άλλων σαουδαραβικών στρατιωτικών και ενεργειακών υποδομών. Σειρά έχει το ιρακινό Κουρδιστάν, τελευταίο αμερικανικό προπύργιο στη χώρα.

Αδιέξοδο στις διαπραγματεύσεις - Τρικυμία στην Οικονομία

Στο μέτωπο των διαπραγματεύσεων που έλαβαν χώρα στο περιθώριο της συνόδου του ΟΗΕ, στη Νέα Υόρκη, οι εκπρόσωποι της αμερικανικής ολιγαρχίας βρέθηκαν αντιμέτωποι με μια ιρανική αντιπροσωπία υπό τον υπουργό Εξωτερικών του Ιράν, Αμπάς Αραγτσί, αποφασισμένη και απόλυτη στις απαιτήσεις της ακόμα και για μια ολιγοήμερη εκεχειρία, που διακαώς επιδιώκει ο Τραμπ πριν τις εκλογές του Νοεμβρίου: τερματισμό όλων των εχθροπραξιών όχι μόνο στο Ιράν, αλλά και στα υπόλοιπα μέτωπα (Λίβανο, Γάζα, Υεμένη, Ιράκ), αποδέσμευση όλων των ιρανικών περιουσιακών στοιχείων, τερματισμό των κυρώσεων στο ιρανικό πετρέλαιο και άρση του αμερικανικού αποκλεισμού (σε λιμάνια, πτήσεις). Εφόσον αυτά πραγματοποιηθούν θα ανοίξουν τα Στενά του Ορμούζ και θα αρχίσουν οι διαπραγματεύσεις για το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν. Όπως ήταν αναμενόμενο, ο Τραμπ απέρριψε την πρόταση. Η εκτόξευση των τιμών του brent (σταθερά πάνω από 100 δολάρια), αλλά και του αργού πετρελαίου, τον υποχρέωσαν να ανακοινώσει νέες συνομιλίες τις επόμενες μέρες χωρίς, ωστόσο, αποτέλεσμα. Αντίθετα, η ικανότητά του να χειρίζεται την αγορά και να φορτώνει κέρδη τους ενεργειακούς κολοσσούς φαίνεται να εκλείπει, καθώς οι τιμές στα καύσιμα δεν πέφτουν, οι τράπεζες αυξάνουν τα επιτόκια για να συγκρατήσουν την ακρίβεια, και οι αποδόσεις των κρατικών ομολόγων, ανά τον κόσμο, έχουν επίσης πάρει την ανιούσα εξαιτίας της απόσυρσης των επενδυτών.

Το τέλμα για τον αμερικανό πρόεδρο, αλλά και την αμερικανική ελίτ συνολικά, ενισχύθηκε από την επίσκεψη του κινέζου προέδρου Σι Τζιπίνγκ που, ενώ έγινε δεκτός με βασιλικές τιμές και με υποχωρήσεις στο θέμα της Ταϊβάν, αρνήθηκε, ουσιαστικά, να ασκήσει οποιαδήποτε πίεση στο Ιράν και αρκέστηκε στην παράταση των εμπορικών συμφωνιών που είχαν υπογραφεί στο Πεκίνο. Και να σκεφτεί κανείς ότι ο στόχος της αμερικάνικης επίθεσης στο Ιράν ήταν ο περιορισμός και στραγγαλισμός της Κίνας.

Με το βλέμμα στις εκλογές

Όσο κι αν ο Τραμπ υποβαθμίζει τη σημασία των ενδιάμεσων εκλογών στις συνεντεύξεις του, η αλήθεια είναι ότι σημαίνουν πολλά για το αμερικάνικο βαθύ κράτος. Όχι τόσο για το αν οι Ρεπουμπλικάνοι χάσουν την πλειοψηφία στη Βουλή των Αντιπροσώπων και τη Γερουσία (είναι επουσιώδες), όσο για το τι σηματοδοτούν στην αμερικανική κοινωνία που εμφανίζεται να απορρίπτει τις επιλογές της αμερικανικής ελίτ συνολικά. Ήδη ο Τραμπ από τη μια τάζει χιλιάρικα στους ψηφοφόρους του και από την άλλη απειλεί να στείλει τον ICE αν δεν κερδίσει. Το, δε, αμερικάνικο κατεστημένο, εξετάζει τις επιλογές του που κυμαίνονται από την προσπάθεια διαχείρισης της κατάστασης και της κοινής γνώμης, ίσως με τη εφεύρεση ενός αποδιοπομπαίου τράγου (ακόμα και του ίδιου του Τραμπ), έως την επιβολή μιας πιο ξεκάθαρης κατάστασης έκτακτης ανάγκης.

Στο μέτωπο του πολέμου με το Ιράν, τα αδιέξοδα που έχει δημιουργήσει η υπεροχή της Τεχεράνης και του Άξονα της Αντίστασης συνολικά στους στρατιωτικούς χειρισμούς, η συνοχή και η ανθεκτικότητα του ιρανικού λαού στις επιθέσεις και τους κάθε λογής οικονομικούς αποκλεισμούς και η αναποτελεσματικότητα όποιων χειρισμών (διπλωματικών, στρατιωτικών, οικονομικών) επιχειρήθηκαν από τον αμερικάνικο ιμπεριαλισμό, του αφήνουν ουσιαστικά δυο επιλογές: την παραδοχή της ήττας και την απόσυρση από την περιοχή (σενάριο που δεν φαίνεται να εξετάζουν ακόμα) ή την αναβάθμιση του πολέμου που, με δεδομένη την έλλειψη στρατιωτικού υλικού και την αδυναμία χερσαίας επέμβασης, δεν αποκλείεται να συμπεριλαμβάνει τη χρήση πυρηνικών.

■ *Μαρία Κτιστάκη*